

การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคม
พหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่า
ทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

Development of Massive Open Online Course on Coexistence in
Multicultural Society to Promote Knowledge Construction and
Awareness of Cultural Values for Undergraduate Students

ศุภนิดา ดวงจินดา

Supanida Duangjinda

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Technology and Communications
Prince of Songkla University

2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคม
พหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่า
ทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

Development of Massive Open Online Course on Coexistence in
Multicultural Society to Promote Knowledge Construction and
Awareness of Cultural Values for Undergraduate Students

ศุภนิดา ดวงจินดา

Supanida Duangjinda

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Technology and Communications
Prince of Songkla University

2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันใน
บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความ
ตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผู้เขียน นางสาวศุภนิดา ดวงจินดา

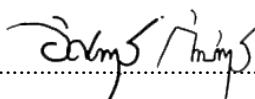
สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.โอภาส เกาไศยาภรณ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อิตรา ก้านจักร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โอภาส เกาไศยาภรณ์)

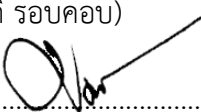
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ)

.....กรรมการ
(ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ)

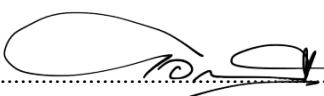
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกิง วงศ์ศิริโชติ)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

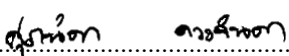
(รองศาสตราจารย์ ดร.โอภาส เกาไศยาภรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ลงชื่อ.....

(นางสาวสุนิศา ดวงจินดา)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....ศุภนิตา ดวงจินดา.....

(นางสาวศุภนิตา ดวงจินดา)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกัน ในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และ ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
ผู้เขียน	นางสาวศุภนิดา ดวงจินดา
สาขาวิชา	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
ปีการศึกษา	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา 2) ศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 3) ศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย 1) การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 2) แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ 3) แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=.48) 2) ผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง 3) ผู้เรียนมีความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .5 และ 4) ผู้เรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .83)

คำสำคัญ : การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน, พฤติกรรมการสร้างความรู้, ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

Thesis Title	Development of Massive Open Online Course on Coexistence in Multicultural Society to Promote Knowledge Construction and Awareness of Cultural Values for Undergraduate Students
Author	Miss Supanida Duangjinda
Major	Educational Technology and Communications
Academic Year	2023

ABSTRACT

The purpose of this research were to 1) develop the massive open online course on coexistence in a multicultural society to promote knowledge construction and awareness of cultural values for undergraduate students, 2) compare the knowledge construction of undergraduate students before and after studying with MOOC on coexistence in a multicultural society, 3) compare the awareness of the cultural value of undergraduate students before and after studying with MOOC on coexistence in a multicultural society, and 4) study the students' satisfaction with MOOC on coexistence in a multicultural society to promote knowledge construction and awareness of cultural values for undergraduate students. The target group consists of 60 students. The research instruments consisted of 1) a massive open online course on coexistence in a multicultural society, 2) the cultural value awareness inventory, the knowledge construction inventory, and 4) the students' satisfaction with the MOOC scale.

The findings revealed that: 1) the massive open online course on coexistence in multicultural society had the most appropriate level ($\bar{x}$ = 4.69, S.D. = .48), 2) the students' knowledge construction was significantly higher in the post-test than in the pre-test, 3) the students' multicultural learning awareness was significantly higher in the post-test than in the pre-test at .05 level, and 4) the students' satisfaction with MOOC was ranked at a high level ($\bar{x}$ = 4.29, S.D. = .83).

Keywords: Massive Open Online Course, Knowledge Construction, Awareness of Cultural Values

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับทุนจากสถานวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ให้การสนับสนุนมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณหน่วยงาน องค์กร และผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.โอภาส เกาไศยาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางการทำวิทยานิพนธ์ ถ่ายทอดความรู้ ตรวจสอบความเรียบร้อย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่คอยแนะนำ ช่วยเหลือ พร้อมเสนอแนะ ข้อคิดเห็นสำคัญแก่ผู้วิจัย และที่สำคัญขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อิศรา ก้านจักร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยานิพนธ์ต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ อดิศักดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย นภาพงศ์ ดร.ชไมพร อินทร์แก้ว ที่ได้ให้ความดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา ที่สำคัญขอขอบพระคุณ คุณदनัย โต้ะเจ ผู้จัดการโครงการสวนแบ่งปัน ชุมชนบ้านบน จังหวัดสงขลา พระฉิวตล จิระบุญโญ พระภิกษุวัดมัสยิมาวาชาววิหาร จังหวัดสงขลา อีหม่ามสมศักดิ์ หวันหลิ๊ะเบ๊ะ อีหม่ามมัสยิดบ้านบน จังหวัดสงขลา ที่ได้ความรู้อันเป็นประโยชน์

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการพิจารณา แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ น้ำสาว พี่สาวและน้องสาว ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนปัจจัยในทุก ๆ ด้าน และส่งกำลังใจมาโดยตลอด รวมไปถึงรุ่นพี่ และเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนทุกคน ผู้เป็นกัลยาณมิตรที่ดี คอยให้คำปรึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอมา

ศุภนิดา ดวงจินดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
รายการตาราง.....	(11)
รายการภาพประกอบ.....	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน.....	10
พฤติกรรมการสร้างความรู้.....	31
ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	60
แบบแผนการวิจัย.....	60
กลุ่มเป้าหมาย.....	61
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	61
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
การวิจัยในระยษะที่ 1.....	64
ขั้นตอนการวิจัยในระยษะที่ 1.....	64
สรุปกระบวนการการวิจัยในระยษะที่ 1	65
การวิจัยในระยษะที่ 2.....	65
กระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้อตามรูปแบบ ADDIE Model.....	65
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิจัยในระยษะที่ 3.....	78
การดำเนินการทดลองการวิจัยในระยษะที่ 3.....	78
สรุปผลการทดลองใช้การวิจัยในระยษะที่ 3	79
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 4 ผลการวิจัย	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระยษะที่ 1.....	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระยษะที่ 2.....	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระยษะที่ 3.....	92
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	105
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	105
สมมติฐานการวิจัย.....	105
ขอบเขตของการวิจัย.....	106
แบบแผนการวิจัย.....	106
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	106
วิธีดำเนินการวิจัย.....	107
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผลการวิจัย.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	120

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	125
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	125
ภาคผนวก ข ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย.....	128
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้.....	135
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	143
ประวัติผู้เขียน	155

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการเปรียบเทียบการศึกษาระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC).....	14
2 แสดงองค์ประกอบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน.....	24
3 แสดงองค์ประกอบของพฤติกรรมการสร้างความรู้.....	43
4 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก.....	49
5 แสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวคิดของ Kolhberg.....	51
6 แสดงแบบแผนการวิจัย.....	61
7 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	62
8 แสดงรายละเอียดพื้นฐานของกรอบแนวคิดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับ มหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการ สร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียน ระดับอุดมศึกษา.....	83
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพในการ พัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบท สังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักใน คุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	88
10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน.....	93
11 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนแบบวัด พฤติกรรมการสร้างความรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้ และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	95

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	ผลการเปรียบเทียบแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	98
13	ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา....	99
14	ผลการเปรียบเทียบแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	101
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	102

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 กระบวนการเชิงระบบ.....	16
3 องค์ประกอบของระบบพื้นฐาน.....	17
4 องค์ประกอบของวิธีระบบ.....	18
5 กระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้ตามรูปแบบ ADDIE Model.....	29
6 กระบวนการปรับเปลี่ยนความรู้ (SECI Process).....	36
7 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนัก.....	46
8 ขั้นตอนลำดับการเกิดความตระหนัก.....	46
9 สรุปการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1.....	65
10 แผนผังกระบวนการออกแบบและพัฒนาสื่อตามหลัก ADDIE Model.....	72
11 สรุปการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2.....	77
12 สรุปการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3.....	79
13 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันใน บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนัก ในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	82
14 องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันใน บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนัก ในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	85

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงที่มีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองระหว่างภูมิภาค อุตสาหกรรม โดยมีความเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบการดำรงชีวิตในลักษณะเดิมอย่างรวดเร็ว เนื่องด้วยความเจริญก้าวหน้า และวิวัฒนาการที่ดีขึ้น โดยมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) เป็นตัวขับเคลื่อน (จำเริญ จิตรหลัง, 2555) โดยเฉพาะด้านการศึกษา ที่มีนำเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตเข้ามา โดยผู้สอนจะนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้พัฒนาหรือสร้างสรรค์สื่อใหม่ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาให้ออกมาในรูปแบบของบทเรียนออนไลน์ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ครอบคลุมทั้งการเรียนทางไกลแบบไม่มีข้อจำกัด อีกทั้งสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นหรือสอบถามข้อสงสัยต่าง ๆ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการศึกษา ที่มีนำเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตเข้ามา โดยผู้สอนจะนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้พัฒนาหรือสร้างสรรค์สื่อใหม่ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาให้ออกมาในรูปแบบของบทเรียนออนไลน์ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ครอบคลุมทั้งการเรียนทางไกลแบบไม่มีข้อจำกัด อีกทั้งสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นหรือสอบถามข้อสงสัยต่าง ๆ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น (ชโรชนีชัย ชัยมินทร์, 2562)

การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน หรือ Massive Open Online Course (MOOC) เป็นนวัตกรรมใหม่ของวงการการศึกษาโลก โดยการนำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับวิธีการสอนสมัยใหม่ทำให้ผู้คนทั่วโลก สามารถได้รับการศึกษาในประเทศไทย โดยมีโครงการที่ชื่อว่า “โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด (Thai-MOOC)” ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ที่พัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีการรับรอง “การศึกษาระบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning Space) (โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย, 2560) ดังนั้น MOOC เป็นการเรียนการสอนที่เข้าถึงและขยายโอกาสให้กับทุกคน ทุกเชื้อชาติ ทุกภาษา ทุกศาสนา ทั่วโลก การศึกษามีแนวโน้มการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่าการใช้ การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดในทวีปเอเชียยังมีจำนวนน้อย เนื่องจากสาเหตุสำคัญหลายประการ เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดให้มีประสิทธิภาพ การนำไป

ประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนร่วมกับการเรียนการสอน หรือแม้กระทั่งความกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิด ซึ่งแตกต่างกับทางทวีปยุโรป สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ในด้านการจัดการเรียนการสอน ทำให้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนกลายเป็นนวัตกรรมทางเลือกใหม่สำหรับการศึกษา (กิตติพงศ์ สุนทรพัฒน์, 2560) เพื่อเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาให้เกิดพฤติกรรมการสร้างความรู้ ที่ผู้เรียนสามารถหาความรู้ได้ โดยใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนมาเป็นช่องทางการเรียนรู้

พฤติกรรมการสร้างความรู้ (Knowledge Construction) มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการเชอว์นปัญญาของ Piaget เรียกว่า คอนสตรัคติวิสต์เชิงปัญญา (Cognitive Constructivism) และ คอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม (Social Constructivism) โดยเน้นการสร้างมากกว่าการรับรู้ (สุมาลี ชัยเจริญ, 2557) โดยผู้เรียนสร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิมมาเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์หรือ ตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหาผ่านกระบวนการสะท้อนความคิด ซึ่งนำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือ สร้างความรู้ใหม่ ดังนั้นการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการสร้างความรู้ดังกล่าว โดยเครื่องมือที่จะนำมาออกแบบการจัดการจัดการเรียนการสอนที่เรียกว่า การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ในหัวข้อการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมให้เกิดความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

สังคมพหุวัฒนธรรม สื่อถึง “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และความแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา ความเชื่อ ภาษา วิธีการดำเนินชีวิต และขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม จารีต และประเพณี ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อการศึกษา ดังนั้น จัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนไปสู่การศึกษานั้นถือเป็นอีกสิ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งแสดงให้เห็นในด้านศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการศึกษาที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นของปวงชนชาวไทย ในสังคมพหุวัฒนธรรมนั้นได้มีนักการศึกษาได้ ให้คำจำกัดความไว้ อาทิเช่น การศึกษาในพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) (อนุชิต งามขจรวิวัฒน์, 2557) เมื่อพิจารณาจากปัญหาของประเทศที่ส่งสมมานานหลายประการ การให้ความสำคัญแก่ประเด็นพหุวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของประเด็น เรื่องสิทธิมนุษยชนจะเป็นคำตอบหนึ่งในการแก้ปัญหาสังคมไทย เพื่อให้คนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย แรงงานข้ามชาติจำนวนมหาศาล กลุ่มเพศวิถีต่าง ๆ สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ให้เกียรติและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกันและกัน กลไกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิต (ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์, นันทิยา ดวงภุมเมศ และ มรกต ไมยเออร์, 2559) ดังนั้น

การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เพื่อพฤติกรรมสร้างความรู้และความตระหนัก ในคุณค่าทางวัฒนธรรม มีความสำคัญที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อน ความเป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นของปวงชนชาวไทย โดยปรากฏขึ้นให้เห็นทั้งด้านศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ตลอดจนการศึกษา ในสังคมพหุวัฒนธรรม ให้เกิดความตระหนักใน คุณค่าทางวัฒนธรรม มีปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก ได้แก่ 1) การมีความรู้ความเข้าใจ ในวัฒนธรรม ของตนเอง และวัฒนธรรมอื่น ๆ 2) การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีเจตคติที่ดีต่อ วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างไปจากวัฒนธรรมของตนเอง 3) การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางด้าน การปรับตัวและสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม 4) การมีความรัก และห่วงแหน ในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พิชญ์สินี ไสยสิทธิ์, 2558) เป็นปัจจัยที่ ส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอนท่ามกลางความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และ การดำเนินวิถีชีวิต โดยเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการศึกษาพหุวัฒนธรรม ที่สามารถ นำมาใช้กับเครื่องมือการเรียนการสอน คือ การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งมีหลักสำคัญคือการแบ่งปันแหล่งทรัพยากรด้าน การศึกษาที่มีคุณภาพจากทั่วโลก สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวคือ การพัฒนาผู้เรียนสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนผู้เรียนได้พัฒนา และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลาและการจัดการเรียนรู้ สามารถ จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้ อย่างสันติ

ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และ ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยนำหลักการออกแบบการศึกษา ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพในด้าน การเรียนรู้ สังคม วิถีชีวิต รวมไปถึงการเรียนรู้ในด้านวัฒนธรรมของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ใน ด้านศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม สร้างความเข้มแข็งและความตระหนัก ในคุณค่าทางวัฒนธรรมให้สังคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ และเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิด การปรับตัวในการที่จะต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการอยู่ร่วมกันสังคม พหุวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
3. เพื่อศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่เรียนด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่ผ่านการเรียนด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีผลพฤติกรรมการสร้างความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่ผ่านการเรียนด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีผลความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้วิธีการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ในระบบ PSU MOOC (<http://mooc.psu.ac.th>) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น

การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

2.2 ตัวแปรตาม

1. พฤติกรรมการสร้างความรู้
2. ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
3. ความพึงพอใจของผู้เรียน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
- ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้สนใจสามารถนำการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม เพื่อการดำรงชีวิตได้

2. ผู้สนใจสามารถนำการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนออนไลน์บนระบบ PSU MOOC ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาประกอบเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรม เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ผ่านเว็บไซต์ และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 11 องค์ประกอบ คือ 1) คำอธิบายรายวิชา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบการเรียนการสอน 4) เนื้อหา 5) สื่อ 6) กิจกรรมในการเรียน 7) การสื่อสาร 8) แบบทดสอบ 9) ประกาศนียบัตร 10) ผลการเรียนรู้ 11) การปรับปรุงพัฒนา

2. พฤติกรรมการสร้างความรู้ หมายถึง การแสดงออกที่เป็นผลมาจากการได้เรียนรู้ มีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ โดยผ่านกระบวนการ ทางจิตวิทยาของตัวผู้เรียนเองและการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างความรู้ที่อยู่ในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) โดยผ่านกระบวนการดูดซึม (Assimilation) และการปรับเปลี่ยน (Accommodation) โดยมี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดสถานการณ์ 2) การสร้างความรู้ 3) การตระหนักด้วยตนเอง 4) การประยุกต์ใช้ 5) การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ 6) การแบ่งปัน 7) ความร่วมมือ 8) ความร่วมมือในสังคม 9) ประเมินผล โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม หมายถึง ความรู้สึก หรือสภาวะทางจิตใจที่สามารถรับรู้ เข้าใจ และสามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ เจตคติ จิตสำนึก เป็นจิตสำนึกภายในจิตใจ ในสิ่งที่เกิด เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก ได้แก่ 1) การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง 2) ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย 3) การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางด้าน การปรับตัวและการสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม โดยใช้แบบประเมินความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ความพึงพอใจของผู้เรียน หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

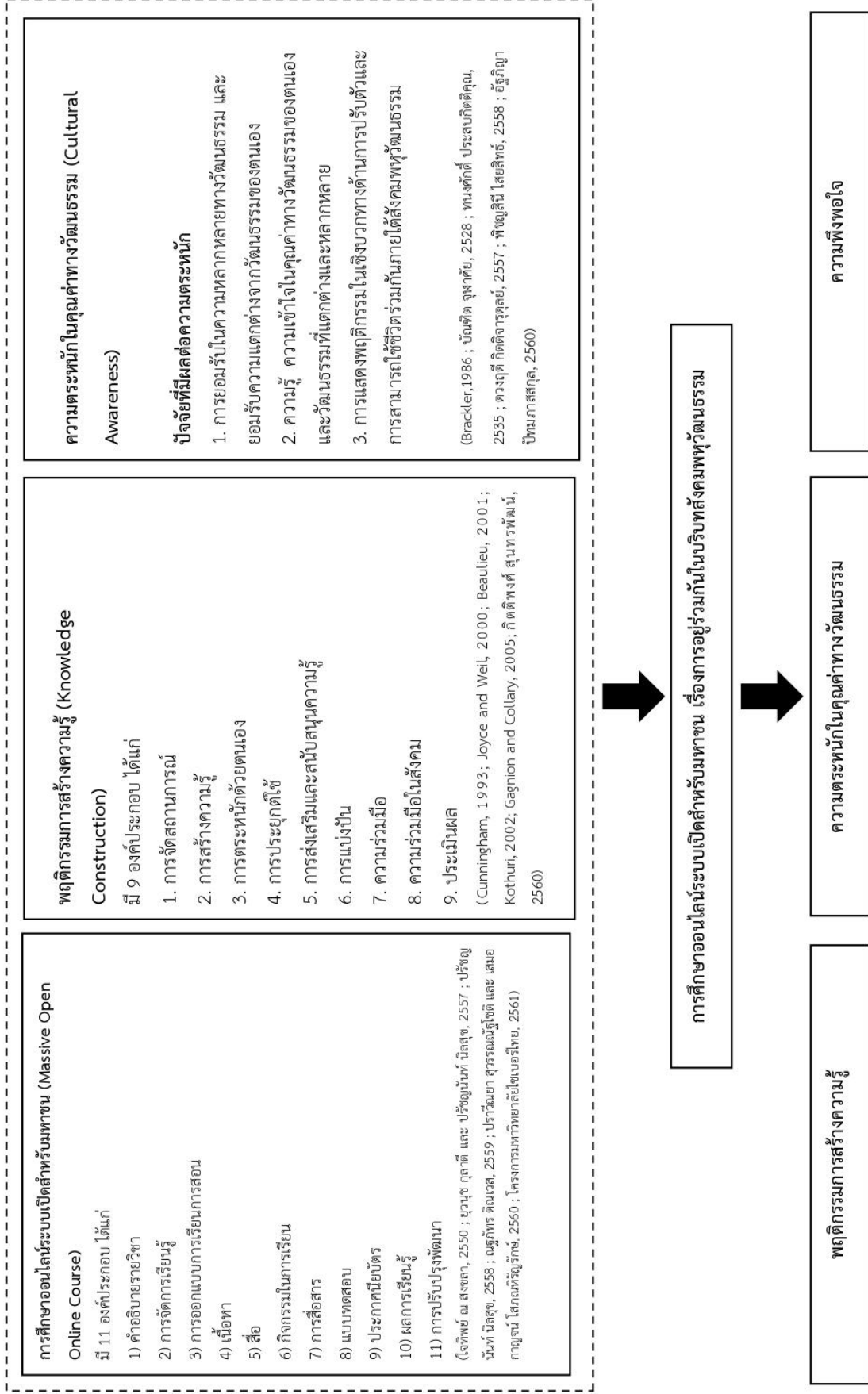
5. การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม หมายถึง ขอบเขตด้านเนื้อหารายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ได้แก่ 1) ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม 2) ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม 3) การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 4) การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีกรอบแนวคิด ดังนี้

1. การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
2. พฤติกรรมการสร้างความรู้
3. ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
4. ความพึงพอใจ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการวิจัย ซึ่งจะนำเสนอตามหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses)
  - 1.1 แนวคิดและความหมายการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
  - 1.2 ประเภทของการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
  - 1.3 กระบวนการเชิงระบบของระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (System Approach)
  - 1.4 องค์ประกอบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
  - 1.5 กระบวนการออกแบบการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (ADDIE Model)
  - 1.6 แนวทางการออกแบบสื่อสำหรับการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
2. พฤติกรรมการสร้างความรู้ (Knowledge Construction)
  - 2.1 แนวคิดและความหมายของพฤติกรรมการสร้างความรู้
  - 2.2 องค์ประกอบของพฤติกรรมการสร้างความรู้
3. ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (Cultural Awareness)
  - 3.1 ความหมายของความตระหนัก
  - 3.2 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนัก
  - 3.3 องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความตระหนัก
  - 3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก
  - 3.5 ความตระหนักกับเหตุผลเชิงจริยธรรม
  - 3.6 การวัดความตระหนัก
  - 3.7 แนวทางในการสร้างความตระหนัก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses)

1.1 แนวคิดและความหมายการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน

แนวคิดทางการศึกษาทั่วโลกในยุคปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความยั่งยืนของประเทศ โดยเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของประชาคมโลกเกิดเป็นการเรียนผ่านเครือข่ายหรือระบบการเรียนทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ซึ่งเทคโนโลยีด้าน e-Learning มีช่องทางในการพัฒนารูปแบบใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นตามยุคสมัย ดังนั้นการเรียนการสอนออนไลน์ จึงเป็นที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดในปัจจุบัน โดยเฉพาะการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses) หรือที่เรียกกันโดยย่อว่า MOOC ถือเป็นสถานการศึกษาเคลื่อนที่ในรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ ที่ตอบโจทย์แก่ผู้เรียน และผู้เรียนสามารถลงทะเบียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

Global Vision (2013) ได้อธิบายความหมายของตัวอักษรย่อของ Massive Open Online Courses ได้แก่ Massive หมายความว่า ผู้เรียนจำนวนมาก Open หมายถึง เสรีและการเข้าถึงของผู้เรียน ที่เปิดข้อมูลหรือแชร์กัน โดยไม่มีค่าใช้จ่ายหรือบางหลักสูตรอาจมีค่าใช้จ่ายและได้ประกาศนียบัตร Online หมายถึง ระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Network) โดยการนำเสนอข้อมูลมีหลายรูปแบบ ได้แก่ Facebook , Instagram , Twitter, Blog, VDO, และ Text นอกจากนี้ยังมีการประชุมหรืออภิปรายผ่านระบบเครือข่ายในรูปแบบทันทีทันใดหรือเกิดขึ้นขณะนั้นทันที (Real Time) Courses หมายถึง บทเรียนหรือหลักสูตรที่มีเนื้อหาการเรียนการสอนทั้งการเรียนที่น่าสนใจและประเด็นร้อน (Hot Issue) โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่เชื่อมโยงกับความรู้แต่ละจุดต่าง ๆ ผู้เรียนทุกคนสามารถนำความรู้ไปต่อยอดได้หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้ ที่ใช้หลักการนำเสนอแบบ “ ใครก็ได้อยู่ที่ไหนก็เรียนได้ ” (Anyone Anywhere) ตามมาตรฐานของความหมายการศึกษาที่ว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2556) ได้กล่าวถึง แนวคิด Massive Open Online Courses หรือ MOOC ในประเทศไทยว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ดำเนินการริเริ่มโครงการ Thai MOOC โดยภายใต้หน่วยงานมหาวิทยาลัยไทยไซเบอร์ (Thai Cyber University) เป็นเจ้าภาพหลักในการสร้าง MOOC ซึ่งแนวคิด เป็นการเปิดโอกาสในการศึกษาเปิดออกสู่สาธารณะ (Open Education) เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ผู้เรียนที่มีความสนใจและใฝ่เรียนรู้ และยังเป็นการประกาศประชาสัมพันธ์ทางมหาวิทยาลัยในการเข้าร่วม เพื่อสร้างหลักสูตร โดยแต่ละมหาวิทยาลัยต้องมีภารกิจหลัก นั่นคือ การบริการวิชาการ และการประชาสัมพันธ์ยังได้ประโยชน์ช่วยนำไปสู่การเพิ่มฐานผู้เรียนให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น และทางมหาวิทยาลัยยังสามารถใช้สื่อกลางที่

ใช้ร่วมกัน นั่นคือ แพลตฟอร์ม (Platforms) ในการสร้างหลักสูตรออนไลน์ โดยทางระบบสามารถรองรับของผู้เรียนจำนวนมาก สามารถเข้าถึงได้พร้อม ๆ กัน (Access)

ซุติสันต์ เกิดวิบูลย์เวช (2556) กล่าวว่า MOOC ย่อมาจาก Massive Open Online Course หมายความว่า คอร์ส (Course) การเรียนการสอนออนไลน์ (Online) จากระบบเปิดที่ฟรีหรือไม่มีค่าใช้จ่าย (Open) และมีผู้เรียนร่วมกันเป็นจำนวนมาก (Massive) โดยการเข้าถึง ผู้เรียนสามารถระบบอินเทอร์เน็ตในการใช้คอร์สเรียน เพื่อสามารถดูวิดีโอบรรยายเนื้อหาการเรียน และมีแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดหรือการบ้านในรูปแบบออนไลน์ตามที่ได้รับมอบหมาย และยังสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือสนทนากับผู้เรียนคนอื่น ๆ ก็ได้เช่นกัน โดยระบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่ผู้เรียนคุ้นเคยกันเป็นส่วนใหญ่ นั่นคือ การเรียนทางไกลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ผู้เรียนสามารถเข้ารับการอบรมทางออนไลน์ โดยผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้น แนวคิดของ e-Learning จึงเป็นสื่อช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่ช่วยผลักดันให้ปรากฏของ MOOC ขึ้นมา ซึ่ง MOOC จะเน้นรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ตอบโจทย์สำหรับการอบรมมากยิ่งขึ้น ซึ่ง MOOC มีความเป็นออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น สะดวกมากยิ่งขึ้น และจุดเด่นอีกอย่าง นั่นคือ MOOC สามารถสร้างระบบสื่อสาร เพื่อให้ครูอาจารย์และผู้เรียน สามารถสนทนาและมีปฏิสัมพันธ์กันได้มากขึ้น

สุริยา เผือกพันธ์ (2556) กล่าวว่า แนวคิดของ MOOC มีดังนี้

1. การเข้าถึง (Accessibility) การเรียนการสอนผ่าน MOOC นั้น โดยผู้จัดทำทางมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และผู้ให้ทุนสนับสนุนเริ่มต้นด้วยแนวคิด “เราเป็นคนใจดี” (CSR) โดยการเข้าถึงนั้น ได้แก่ การเรียนฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนเพียงเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตก็สามารถเรียนได้ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่

2. การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การเรียนผ่าน MOOC นั้น โดยในระบบมี วิตทัศน์ และคำถามที่ผู้เรียนสามารถเข้าดูและทำความเข้าใจ เพื่อสร้างความกระตือรือร้นให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามร่วมกับเพื่อนทั่วโลกมาช่วยกันตอบคำถามได้ และผู้เรียนสามารถปรึกษากับผู้สอนได้ทาง MOOC เพื่อเป็นการสร้างการบรรยายทางการเรียนแบบตัวต่อตัว หรือ One-on-One ทำให้เกิดเป็นจริงสูในโลกออนไลน์ได้แม้จำนวนผู้เรียนจะมากก็ตาม

3. เสรีภาพ (Freedom) การเรียนผ่าน MOOC นั้น มีความอิสระให้แก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนเป็นใครที่ไหนก็ได้ อายุเท่าไร มีพื้นฐานมากน้อยแค่ไหน ก็สามารถได้มีสิทธิในการเข้าถึงได้ทุกคน ผู้เรียนยังสามารถเลือกเรียนตามใจชอบของผู้เรียนเอง ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวบังคับ ไม่มีการจำกัดเวลา ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนเมื่อไหร่ก็ได้ โดยเรียนตามความเร็วและตามเวลาที่ผู้เรียนสะดวก ตามแนวทางการเรียนการสอนแบบตามอัธยาศัย (Self-Pace) แต่ถ้าหากเป็นการเรียนมีการกำหนดเวลา ผู้เรียนต้องทำตามเวลาที่กำหนด

น้ำทิพย์ วิภาวิน และรุจเรชา วิทยาอุทกกุล (2557) กล่าวว่า MOOC ที่ย่อมาจาก Massive Open Online Course หมายความว่า บทเรียนออนไลน์ระบบเปิด โดยผู้เรียนสามารถสมัครเรียนได้ ไม่จำกัดจำนวน และผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอน โดยเรียนรู้จากนวัตกรรมการศึกษาผ่านเว็บไซต์ และ MOOC เป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนออนไลน์แบบก้าวกระโดด ที่เปิดโลกกว้างให้แก่ผู้เรียนทุกคน ดังนั้น MOOC ถือเป็นนวัตกรรมรูปแบบหนึ่งที่พัฒนาความก้าวหน้าทางการศึกษาให้ไกลสู่นาคตมากยิ่งขึ้น

น้ามนต์ เรืองฤทธิ์ (2558) กล่าวว่า การศึกษาออนไลน์ออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน หรือ Massive Open Online Course (MOOC) คือ นวัตกรรมของวงการศึกษาระดับโลกรูปแบบหนึ่งที่มีการนำเทคโนโลยีและวิธีการเรียนการสอนสมัยใหม่มาเสนอให้มีหลักสูตรต่าง ๆ โดยผู้เรียนทั่วโลกสามารถเข้าถึงบทเรียน และรองรับผู้เรียนได้จำนวนมาก ผ่านช่องทางออนไลน์ และให้บริการการเรียนการสอนฟรี ไม่มีค่าใช้จ่ายแก่ผู้เรียนที่สนใจทุกเพศทุกวัย ดังนั้น MOOC เป็นเครื่องมือทางการศึกษาแบบเปิดสำหรับการเรียนทางไกลที่มีเครือข่ายครอบคลุมไปทั่วทุกมุมโลก

ปราวีณยา สุวรรณรัฐโชติ (2560) ได้กล่าวความหมายการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน หรือ Massive Open Online Course (MOOC) หมายถึง บทเรียนออนไลน์ระบบเปิดที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่สนใจทุกคน สามารถเข้าสมัครเรียนได้โดยไม่มีเงื่อนไขและไม่มีค่าใช้จ่ายในรายวิชาต่าง ๆ เนื่องจาก MOOC ได้ออกแบบมาเพื่อรองรับผู้เรียนไม่จำกัดจำนวนหรือสามารถเข้าเรียนจำนวนมาก จึงเป็นแหล่งบทเรียนทางออนไลน์สำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยที่สนใจ

จากแนวคิดและความหมายการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses) ที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ได้ดังนี้

การศึกษาออนไลน์เปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses : MOOC) หมายถึง การพัฒนาบทเรียนและการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาร่วมผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงผู้เรียนจำนวนมาก สามารถเข้าเรียนฟรีได้ตามอัธยาศัย สามารถเลือกเรียนตามความสนใจของผู้เรียน รองรับผู้เรียนจำนวนมากได้ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านเว็บไซต์ โดยเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นความต้องการสร้างหลักสูตรออนไลน์โดยใช้แพลตฟอร์มเพื่อเป็นสื่อกลาง ในการเข้าถึงข้อมูล โดยมีแนวคิดในการเปิดการศึกษาสู่สาธารณะโดยขยายโอกาสสู่ผู้สนใจ

1.2 ประเภทของการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2557) ได้กล่าวถึงรูปแบบของ MOOC สามารถแบ่งได้ 2 ประเภทดังนี้

1. cMOOC ย่อมาจาก Connectivist MOOC เป็นการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดที่เน้นในรูปแบบวงกว้าง นั่นคือ เน้นผู้เรียนจำนวนมากที่มีความหลากหลาย และเป็นการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ระบบเครือข่ายเน้นความหลากหลาย โดยใช้เครือข่ายสังคม ได้แก่ Blog, Facebook เป็นต้น

2. xMOOC ย่อมาจาก Content-based MOOC Model เป็นการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดที่มีรูปแบบที่เน้นความหลากหลายของผู้เรียนเหมือนกับ cMOOC และยังเน้นความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มของผู้เรียน โดยการสร้างสื่อที่มีเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสนใจเหมือนกันสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้และสามารถมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานต่าง ๆ ของผู้เรียนด้วยกัน ได้แก่ Coursera, edX เป็นต้น โดย Coursera เป็น MOOC ที่มีผลประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยชื่อดังอย่างเช่น Duke, California Institute of Technology, University of Illinois at Urbana-Champaign จึงเกิดการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ทำให้การเรียนมีความหลากหลายภาษา เนื่องจากในปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยหลายประเทศทั่วโลกเข้ามาร่วมกัน ดังนั้นบริษัทของ xMOOC สามารถดูวิดีโอบทเรียนที่กำหนดเริ่มต้นและวันสิ้นสุดและยังสามารถดูย้อนกลับได้ตลอด ใช้ระบบซอฟต์แวร์ทำการตรวจการบ้าน หากหลักสูตรมีหลายรายวิชาจากหลายหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั่วโลก ได้แก่ วิทยาการคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ การรักษาโรค วิศวกรรมศาสตร์ และการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับเกียรติบัตรจากรายวิชาหรือจากครูผู้สอน และมีบางวิชาสามารถเทียบโอนหน่วยกิตไปยังหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้

ใจทิพย์ ณ สงขลา (2561) ได้จำแนก การศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ออกเป็น 3 ประเภทตามลักษณะของสังคมและการเรียนรู้ ดังนี้

CMOOCs เป็น MOOC รูปแบบแรก ๆ ที่เน้นเครือข่ายชุมชนและการเชื่อมโยง โดยอาจมีการพบกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ในระบบบริหารจัดการการเรียนรู้และการเชื่อมโยงเครือข่ายเว็บ ลักษณะของ CMOOCs ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) จึงมีลักษณะ 4 ประการ

1. การผนวกรวมแหล่งความรู้เข้าด้วยกัน (Aggregation) เป็นเนื้อหาหรือแหล่งการเรียนรู้ที่มีสาระมากมายและหลากหลายรวมเป็นแหล่งเดียวกันในจดหมายข่าว หรือเว็บเพจ โดยผู้เรียนสามารถเข้ารับชมและอ่านได้

2. การผสมผสานใหม่ (Remix) เป็นแหล่งการบันทึกจัดเก็บ และติดตาม ตามความต้องการของผู้เรียน

3. การสร้างวัตถุประสงค์ใหม่ (Repurpose) ผู้เรียนสามารถสร้างบัญชีผู้ใช้ส่วนตัว (account)

4. การส่งต่อ (Feeding Forward) การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้เรียนอื่น

xMOOC เป็นการพัฒนาเข้าสู่บทเรียนแบบเปิด โดยการเปิดความรู้สู่สาธารณะร่วมกัน ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนฟรี และสามารถรู้ผลในการวัดประเมินแบบเปิด xMOOC ยังมีบริบทของการสื่อสารทางสังคมในการเข้าถึงออนไลน์ เพื่อความสะดวกเอื้ออำนวยการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญและนักปฏิบัติ

pMOOC การเรียนรู้แบบเปิด ที่ใช้หลักของการใช้โครงงานเป็นฐาน มีลำดับการเรียนรู้ในบทเรียน ได้แก่

1. การริเริ่ม (Initiate)
2. การสืบหา (Inquire)
3. การเปิดแนวคิด (Ideate)
4. การเชื่อมโยง (Connect)
5. การสร้างต้นแบบ (Prototype)
6. การช่วยเหลือ (Curate)
7. การประเมิน (Evaluate)
8. การสะท้อน (Reflect)
9. เสริมให้สมบูรณ์

(McAndrew, 2013)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)

ประเภท	คุณสมบัติ	ตัวอย่าง/ระบบ	ลักษณะร่วมกัน
CMOOCs	เน้นการเชื่อมโยงความรู้ และสร้างความรู้ ขึ้นอยู่กับการจัดใส่เนื้อหา ในเนื้อหาเปิดใช้หลักการ ออกแบบเชื่อมโยง การระบบบริหารจัดการ เรียนรู้ ไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยรวมกับแหล่งความรู้ด้วยกัน	ขึ้นอยู่กับการจัดใส่เนื้อหา ในระบบบริหารจัดการ เรียนรู้และไซต์ที่เชื่อมโยง เครือข่ายสังคม	เนื้อหาเปิด ไม่เสียค่าใช้จ่าย ลงทะเบียนแบบเปิด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภท	คุณสมบัติ	ตัวอย่าง/ระบบ	ลักษณะร่วมกัน
CMOOCs	และเชื่อมโยงกับเครือข่าย ในการลงทะเบียนระบบ เปิด(Aggregation) การ ผสมผสานใหม่ร่วมกัน (Remix) การเปลี่ยน วัตถุประสงค์ใหม่ (Repurpose) การส่งต่อ (Feeding Forward) โดย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ผู้เรียนคนอื่น ๆ		
XMOOCs	เน้นมาตรฐานการประเมิน ใกล้เคียงกับการเรียนรู้ ออนไลน์	Coursera edX Udacity Udemy P2PU	เนื้อหาเปิด ไม่เสียค่าใช้จ่าย ลงทะเบียนแบบเปิด
pMOOCs	เน้นเนื้อหา และการ สร้างสรรค์		เนื้อหาเปิด ไม่เสียค่าใช้จ่าย ลงทะเบียนแบบเปิด

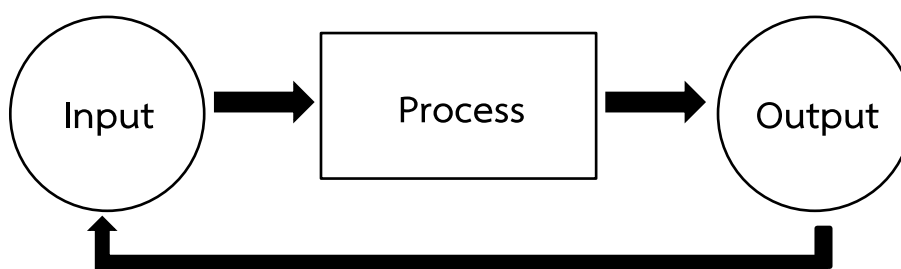
1.3 กระบวนการเชิงระบบของระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (System Approach)

กระบวนการเชิงระบบ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. สิ่งที่ป้อนเข้าไป (Input) หมายถึง สิ่งหลักในระบบการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มีความจำเป็นต่อการใช้กระบวนการหรือโครงการต่าง ๆ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน ชั้นเรียน หลักสูตร ตารางสอน วิธีการสอน เป็นต้น หากเปรียบเทียบเรื่องอวัยวะของระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ จมูก ปอด กระบังลม อากาศ เป็นต้น

2. กระบวนการหรือการดำเนินงาน (Process) หมายถึง เป็นกระบวนการที่นำสิ่งที่ป้อนเข้าไป (Input) มาดำเนินงาน เพื่อให้เกิดผลบรรลุตามสิ่งที่ต้องการ หรือตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เช่น เนื้อหาในการสอนของครู หรือกิจกรรมสำหรับผู้เรียน เป็นต้น

3. ผลผลิต หรือการประเมินผล (Output) หมายถึง ผลที่ผ่านจากการดำเนินงานในชั้นที่สอง ได้แก่ ผลการประเมินหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หรือผลงานของผู้เรียนเรียน เป็นต้น

ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการเชิงระบบ

(ที่มา: <https://microbrain.io/wp/index.php/courses/obec>)

คาสต์และโรเซนซ์วิก (Kast and Rosenzweig, 1985) ได้กล่าวว่า กระบวนการเชิงระบบ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

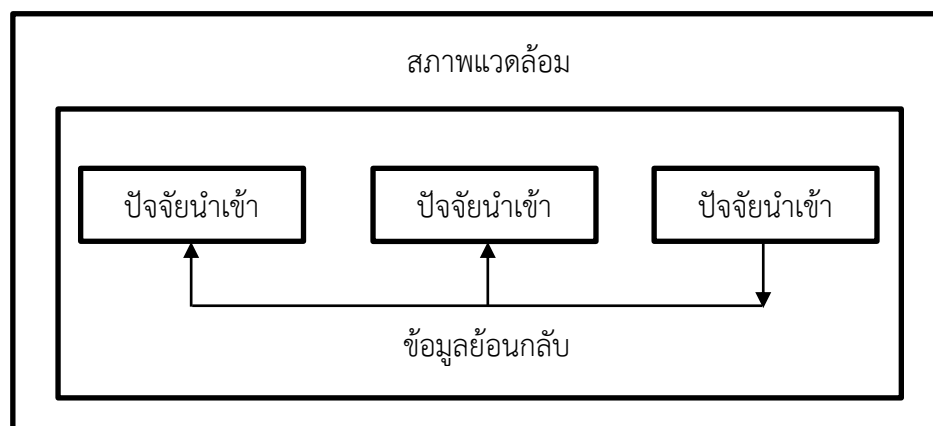
1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง สิ่งที่เป็นหรือทรัพยากร เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการทำงาน โดยปัจจัยนำเข้า เช่น นักเรียน หลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร เป็นต้น

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการสำหรับระบบของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากปัจจัยนำเข้า เช่น การบริหารจัดการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นต้น

3. ผลผลิต (Output) หมายถึง สิ่งที่ยึดตามวัตถุประสงค์ของระบบ เช่น คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีพึงประสงค์ตามหลักสูตร และ ความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง และบุคลากร เป็นต้น

4. ผลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ส่วนที่มีผลต่อระบบนั้น สามารถใช้เป็นกลไกควบคุมการทำงานของระบบตามเป้าหมายของระบบได้ ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการป้อนข้อมูล กระบวนการ และผลผลิต และนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพ

5. สภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมสำหรับระบบของสถานศึกษา เช่น ที่ตั้ง ชุมชน และผู้ปกครอง เป็นต้น

ภาพที่ 3 แสดงองค์ประกอบของระบบพื้นฐาน
ที่มา: คาสต์ และโรเซนซ์วิก (Kast and Rosenzweig, 1985)

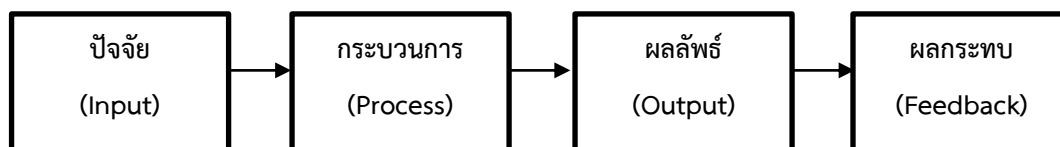
จันทรานี สวงนาม (2545) ได้กล่าวว่า หลักการและแนวคิดของทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยนำเข้า หมายถึง เป็นส่วนเริ่มต้นที่สำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในประการแรก ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณและค่าใช้จ่าย (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การบริหารจัดการ (Management) และแรงจูงใจ (Motivations)

2. กระบวนการ คือ บูรณาการปัจจัยหรือทรัพยากรการจัดการทุกประเภทอย่างเป็นระบบ เนื่องจากมีระบบย่อยอยู่ในกระบวนการ การจัดการที่ครอบคลุม การจัดการ การกำกับดูแล การวัดและประเมินผล การติดตาม การทบทวน เพื่อรวมปัจจัยทั้งหมดเข้าไว้ในแต่ละกระบวนการ

3. ผลผลิต คือ ผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลมาจากกระบวนการนำปัจจัยมาปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. ผลกระทบ คือ เป็นผลสรุปจากที่เกิดขึ้นหลังจากได้ผลลัพธ์ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่มีการวางแผนหรือคาดคิดไว้ก่อนหรือไม่เคยคาดคิด

ภาพที่ 4 องค์ประกอบของวิธีระบบ
ที่มา : จันทรานี สงวนนาม (2545)

ทวิชาติทิพนนท์ (2550) กล่าวถึง ระบบ ประกอบไปด้วย องค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ส่วนที่นำเข้า (input) ได้แก่ การรวบรวมและจัดทำข้อมูลทุกรูปแบบที่ยังไม่ได้ผ่านการประมวลผล ซึ่งมีได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับ การแสดงผลที่ต้องการ อาจเป็นกระบวนการที่ทำด้วยตนเอง หรือแบบอัตโนมัติ

2. การประมวลผล (processing) เป็นกระบวนการคิด การจัดระเบียบแบบแผนของข้อมูล หรือการแปลงข้อมูล เพื่อแสดงผลที่มีประโยชน์ ได้แก่ การคำนวณ ระบบเครือข่าย พื้นที่จัดเก็บข้อมูล และทรัพยากรอื่น ๆ การเปรียบเทียบทางเลือก และเก็บข้อมูลไว้ในอนาคต โดยการประมวลผล ซึ่งสามารถเป็นกระบวนการที่ทำด้วยตนเอง หรือแบบอัตโนมัติ

3. ส่วนที่แสดงผล (output) เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งมักจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือรายงานที่เสนอต่อผู้บริหารและข้อมูลที่ผลิตขึ้น การแสดงผลของระบบอาจใช้เป็นตัวควบคุมระบบ หรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อตอบสนองความต้องการ โดยมีการใช้ซอฟต์แวร์หรือฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการออกแบบ จนได้ต้นแบบที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด ซึ่งแต่ละการออกแบบโมเดล ทุกการดีไซน์ จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาปรับปรุงการออกแบบในอนาคต อาจจะอยู่ในรูปแบบของการพิมพ์จากเครื่องพิมพ์ ก่อนที่จะได้ดีไซน์สุดท้าย หรือแสดงบนหน้าจคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์แสดงผล หรืออาจเป็นรูปแบบรายงานและเอกสารที่เขียนด้วยลายมือ

4. ผลสะท้อนกลับ (feedback) คือ การแสดงผล เพื่อทำการประมวลผล เช่น ข้อผิดพลาดหรือปัญหา อาจจำเป็นต้องแก้ไขข้อมูลที่ป้อนเข้า หรือทำการเปลี่ยนแปลงการประมวลผลจำนวนมาก เพื่อให้ได้การแสดงผลที่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น ระบบบัญชีเงินเดือนพนักงาน ระบบจะส่งความคิดเห็นกลับมา อาจอยู่ในรูปของรายงานข้อผิดพลาด ซึ่งสามารถใช้ตรวจสอบและแก้ไขการทำงานให้ถูกต้องได้

จากกระบวนการเชิงระบบของระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (System Approach) ที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปกระบวนการเชิงระบบของระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ได้ดังนี้

กระบวนการเชิงระบบของระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (System Approach) หมายถึง ระบบหรือขั้นตอน ที่มีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

หรือการสร้างขั้นตอนการทำงาน โดยประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) Input = ปัจจัยนำเข้า
2) Process = กระบวนการ 3) Output = ผลลัพธ์

1.4 องค์ประกอบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน

ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550) ได้กล่าว องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เนื้อหาบทเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดสำหรับบทเรียน โดยเนื้อหาสาระที่นำเสนอในรูปแบบสื่อประสมเนื้อหา และมีคุณภาพของการเรียนการสอน ดังนั้น เนื้อหาการเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียน

2. ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้อยู่ เป็นศูนย์กลางของการจัดการและสนับสนุนการจัดการการเรียนรู้อยู่เหมือนกับระบบเครื่องมือ สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ดูแลระบบ เครือข่าย ระบบการจัดการการเรียนรู้อยู่ต้องมีให้แก่ผู้ใช้ ได้แก่ เครื่องมือในการช่วยเหลือผู้เรียนในการเตรียม การจัดการแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ นอกจากนี้ ระบบจัดการหลักสูตรที่สมบูรณ์ ซึ่งมีเครื่องมือแลกเปลี่ยนสำหรับผู้ใช้งานระบบ เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบผู้ใช้งานจำนวนมาก เช่น สิทธิ์ในการให้ผู้ใช้สามารถแก้ไขข้อมูลสถิติของระบบ อนุญาตให้ผู้ใช้สร้างแผนการเรียนรู้อยู่ ปฏิทินทางการเรียน และอื่น ๆ

3. การติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถติดต่อ สอบถาม สนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้น โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อยู่ ได้แก่ ห้องสนทนา กระดานอภิปราย กระดานข่าว

4. การประเมินผลการเรียน เป็นการวัดระดับความรู้ก่อนเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เลือกหลักสูตรที่เหมาะสม เมื่อเข้าเรียนในหลักสูตรของแต่ละหน่วยการเรียนรู้อยู่ จะมีการสอบย่อยหรือแบบฝึกหัดในตอนท้ายของหน่วยการเรียนรู้อยู่ และทำแบบทดสอบอีกครั้งในตอนท้ายของหลักสูตร ข้อสอบเหล่านี้มีหลายรูปแบบ เช่น แบบหลายตอบ แบบถูกผิด แบบเติมคำตอบ และแบบจับคู่ กระบวนการเหล่านี้นำไปสู่การวัดผลและประเมินระดับผู้เรียน

ยุวณูช กุลชาติ และ ปรัชญนันท์ นิลสุข (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการออกแบบการเรียนรู้อยู่สำหรับการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ซึ่งจากการวิเคราะห์การออกแบบการเรียนการสอน พบว่า การออกแบบของการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน จะประกอบไปด้วย ประมวลรายวิชา กลุ่มการเรียนรู้อยู่ การจัดการ เนื้อหา วิดีทัศน์ กลุ่มอภิปรายงานที่ได้รับมอบหมายหรือคำถาม ภาระงานในเชิงปฏิบัติ โครงการ และประกาศนียบัตร โดยผู้ออกแบบทางด้านเว็บไซต์ ได้จัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ ที่ช่วยเหลือผู้สอนและช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อยู่ได้ด้วยตนเอง โดยแบ่งองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การระบุถึงตัวชี้วัดหรือความจำเป็นมาตรฐานการเรียนรู้แบบออนไลน์ ได้แก่ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือกำหนดขอบเขตของรายวิชา เนื้อหา หรือการประเมินในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความชัดเจนในการกำหนดในการนำไปสู่ความคาดหวังของผู้เรียนและติดตามและประเมินผลผู้เรียนถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการการเรียนรู้รูปแบบเป็นกลุ่ม เพื่อสร้างสื่อซึ่งกันและกันสำหรับผู้เรียน และช่วยจัดเก็บรายละเอียดของผู้เรียน ได้แก่ E-mail หรือ กิจกรรมต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 3 เอกสารบรรยาย โดยผู้เรียนสามารถดาวน์โหลดได้ เพื่อสามารถนำมาทบทวนความรู้และอ่านทำความเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 4 วิดีทัศน์ เป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเข้าถึงได้ทุกที่ ไม่ว่าจะอยู่ในห้องเรียนหรือบ้านของผู้เรียนเอง

องค์ประกอบที่ 5 ช่องทางการสื่อสาร เพื่อสร้างสังคมให้กับผู้เรียนและสร้างช่องทางโดยผู้เรียนสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมแบบออนไลน์และสามารถสนทนาแลกเปลี่ยนกันได้ เช่น ผ่านเว็บบอร์ด facebook line หรือ อื่น ๆ

องค์ประกอบที่ 6 มีแบบทดสอบ แบบฝึกหัด หรือคำถาม เพื่อทำการประเมินความเข้าใจของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 7 การประเมินในสภาพจริงของผู้เรียน เป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริงหรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง สามารถสะท้อนถึงการเรียนของผู้เรียนในเวลานั้นได้

องค์ประกอบที่ 8 ภาระงานในการปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพื่อให้ผู้สอนมั่นใจว่าผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์และแก้ปัญหา โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำมาใช้ช่วยให้ผู้เรียนเดินตามแนวทางการสอนได้

องค์ประกอบที่ 9 โครงการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอโครงการของตนเองที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนหรือเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนรู้การพัฒนาในอนาคต ซึ่งองค์ประกอบนี้จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความรู้ของผู้เรียนได้

องค์ประกอบที่ 10 การยืนยันความสำเร็จของผู้เรียน นั่นคือ การมอบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้เรียนที่สำเร็จหลักสูตร

ปรัชญนันท์ นิลสุข (2558) ได้รวบรวมองค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. คำอธิบายรายวิชา
2. การจัดการแบ่งกลุ่ม การทำงานร่วมกัน
3. คำอธิบายแบบบรรยาย
4. ผ่านสื่อวีดิทัศน์

5. การอภิปรายร่วมกัน
6. ทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ
7. การประเมินผล
8. แบบฝึกหัดเพิ่มเติม
9. การนำเสนอผลงาน
10. ใบประกาศ

ณัฐภัทร ตินนเวส (2559) ได้เสนอ ผลการศึกษาองค์ประกอบของการออกแบบการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาด้านออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ในต่างประเทศ ได้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านระบบและการให้บริการ (Infrastructure and Support System) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน 2) การบริการสนับสนุน 3) ความร่วมมือที่เชื่อมโยงกัน

องค์ประกอบที่ 2 การสอน (Instructor) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) บทบาท 2) ความเชี่ยวชาญ 3) ทักษะการเรียนการสอน 4) ทศนคติ

องค์ประกอบที่ 3 การวางแผนและการออกแบบ (Course Planning & Designing) ประกอบด้วยองค์ประกอบ คือ 1) การวางแผนหลักสูตร 2) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 3) เนื้อหาการเรียนรู้ 4) สื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 การนำไปใช้งาน (Course Implementation) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ 1) การมีปฏิสัมพันธ์ 2) บริการสนับสนุนการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Evaluation) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) วิธีการประเมินผล 2) ความเป็นเที่ยงธรรม 3) พื้นที่บริการให้คำปรึกษา

องค์ประกอบที่ 6 การประเมินหลักสูตร (Course Evaluation) ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบ คือ 1) การประเมินผลหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 7 การประเมินผลหลักสูตร (Course Evaluation) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสร้างทีม 2) การทดสอบ 3) ด้านการเงินและทรัพยากร 4) โปรโมชัน และ 5) องค์ประกอบเกี่ยวกับกฎหมาย

ปราวีณยา สุวรรณรัฐโชติ และ เสมอกาญจน์ โสภณศิริรักษ์ (2560) ได้กล่าวถึง มาตรฐานและแนวปฏิบัติการเรียนการสอน เพื่อให้การศึกษาด้านออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน อยู่บนพื้นฐานมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดี มีคุณภาพการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับได้ทั่วประเทศ โดยมีเนื้อหาและรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงร่างรายวิชา โดยองค์ประกอบ ได้แก่ คำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนที่คาดหวัง, วัตถุประสงค์, เนื้อหา, จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ และระดับเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับวิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมิน

องค์ประกอบที่ 2 ความพร้อมของบุคลากร ผู้สอนจะต้องมีคุณสมบัติที่พร้อมต่อการสอน โดยต้องมีความรู้ทางวิชาการทางการศึกษาและมีประสบการณ์ เพื่อแสดงถึงความเชี่ยวชาญตามหลักสูตรนั้น ๆ ซึ่งผู้สอนมีความจำเป็นในทักษะต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ นอกจากนี้ ยังมีบุคลากรฝ่ายสนับสนุนที่ช่วยในส่วนการออกแบบและผลิตบทเรียนในการสอน และคอยสนับสนุนการสอนออนไลน์ ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 3 การออกแบบการเรียนการสอน มีองค์ประกอบในการออกแบบ ดังนี้

1. การจัดโครงสร้างเนื้อหาตามลำดับ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนเนื้อหาสัมพันธ์กับระยะเวลาเรียนรู้
2. การจัดกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. จัดการวัดประเมินผลด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการประเมิน เพื่อพัฒนาและการประเมินในการตัดสิน
4. มีการทดสอบการประเมินรายวิชาระบบก่อนเปิดสอน

องค์ประกอบที่ 4 เนื้อหา ในส่วนเนื้อหาต้องมีความถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในปัจจุบันที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวันและส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกนำเสนอเนื้อหาที่เป็นกลาง ลดอคติ มีความเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลและสังคม กลุ่มอัตลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ศาสนา ความเชื่อ

องค์ประกอบที่ 5 สื่อการเรียนรู้ สื่อต้องมีความถูกต้องและผ่านการผลิตตามหลักการออกแบบสื่อและมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อสามารถเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพต่อผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 6 การสื่อสาร โดยบทเรียนออนไลน์มีการสร้างเครื่องมือสื่อสารที่อยู่ในระบบจัดการรายวิชา (MOOC Platform) หรือจากระบบภายนอกที่เป็นเครื่องมือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยระบบการสื่อสาร มีคำอธิบายลำดับขั้นตอนการเรียน คำสั่งงานและการใช้งานบทเรียนด้วยภาษา เพื่อให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย

องค์ประกอบที่ 7 ลิขสิทธิ์และครีเอทีพคอมมอนส์ มีการระบุสัญญาการอนุญาตครีเอทีพคอมมอนส์ของเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ตามที่หน่วยงานรัฐ/สถาบันการศึกษาตามกำหนดให้เห็นอย่างชัดเจน และมีการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ในรายวิชาตามสิทธิการใช้งาน

องค์ประกอบที่ 8 การสนับสนุนผู้เรียน มีการแนะนำวิธีการเรียนออนไลน์ให้ประสบความสำเร็จสำหรับผู้เรียน และผู้เรียนสะดวกต่อการติดต่อสื่อสารได้ตลอดการเปิดสอนต่อผู้สอนหรือ

ผู้ช่วยสอน โดยผู้สอนหรือผู้ช่วยสอนติดต่อสื่อสารและติดตามการเรียนของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคงอยู่ในระบบ

องค์ประกอบที่ 9 ผลการจัดการเรียนรู้ ร้อยละของผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินรายวิชาผลสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดการรายวิชา มีเอกสารรับรองสำหรับผู้เรียนที่เรียน ผ่านเกณฑ์การประเมินรายวิชา

องค์ประกอบที่ 10 การปรับปรุงพัฒนา มีการประเมินผลรายวิชาเพื่อใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงรายวิชา จากความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน นำผลประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (2561) ได้เสนอ องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ดังนี้

1. วิดีทัศน์แบบสั้น ๆ หลาย ๆ ชุด ได้แก่ การพูดให้ข้อมูลการยกตัวอย่างงาน หรือการทดลอง
2. เอกสารประกอบออนไลน์
3. การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. กิจกรรมออนไลน์
5. การประเมินผลการเรียน
6. การทดสอบความเข้าใจ ได้แก่ แบบเลือกตอบ แบบจับกลุ่ม แบบประเมินตนเอง

จากองค์ประกอบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ที่นักวิชาการแต่ละท่าน ได้เสนอไว้ข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน

นกริชาการ องค์ประกอบ	ใจทิพย์ ณ สงขลา (2550)	ยุวณูช กุลาดี และ ปรีชญนันท์ นิล สุข (2557)	ปรีชญนันท์ นิลสุข (2558)	ณัฐภัทร ดิณเวส (2559)	ปราวิณยา สุวรรณ ณัฐโชติ และ เสมอ กาญจน์ โสภณศิริ รักษ์ (2560)	โครงการ มหาวิทยาลัยไซ เบอร์ไทย (2561)	ผู้วิจัย
1. คำอธิบายรายวิชา		✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. การจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓		✓
3. การออกแบบการเรียนการสอน					✓		✓
4. สนับสนุนผู้เรียน				✓	✓		✓
5. เนื้อหา	✓				✓		✓
6. สื่อ		✓	✓		✓	✓	✓
7. กิจกรรมในการเรียน		✓		✓		✓	✓
8. การสื่อสาร	✓				✓	✓	✓
9. โครงการนำเสนอ		✓	✓				
10. แบบทดสอบ		✓	✓	✓		✓	✓
11. ประภาศนีบัตร		✓	✓				✓
12. ผลการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13. ลิขสิทธิ์					✓		
14. การปรับปรุงพัฒนา					✓		✓

จากตารางที่ 2 องค์ประกอบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ผู้วิจัยจึงสรุป องค์ประกอบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ได้ 11 องค์ประกอบ ได้แก่

1. คำอธิบายรายวิชา
2. การจัดการเรียนรู้
3. การออกแบบการเรียนการสอน
4. เนื้อหา
5. สื่อ
6. กิจกรรมในการเรียน
7. การสื่อสาร
8. แบบทดสอบ
9. ประกาศนียบัตร
10. ผลการเรียนรู้
11. การปรับปรุงพัฒนา

1.5 กระบวนการออกแบบการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (ADDIE Model)

ประพันธ์พงษ์เอ็มเค (2555) ได้กล่าวว่า ADDIE Model เป็นกระบวนการออกแบบในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุดการเรียนการสอน ซึ่ง ADDIE สามารถสรุปเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ (Analysis)

เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับขั้นตอนการออกแบบการสอน โดยต้องระบุปัญหา, ระบุแหล่งของปัญหา สู่การวินิจฉัยคำตอบ โดยขั้นตอนนี้อาจประกอบด้วยเทคนิคการวินิจฉัยเฉพาะ เช่น การวิเคราะห์งาน การวิเคราะห์ภารกิจ การวิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็น โดยเกิดผลลัพธ์ของขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย เป้าหมาย และรายการภารกิจที่จะสอน เพื่อนำไปยังขั้นตอนการออกแบบต่อไป

ขั้นที่ 2 การออกแบบ (Design)

เป็นขั้นตอนการออกแบบเกี่ยวข้องกับการวางแผนกลยุทธ์สำหรับพัฒนาการสอน ซึ่งได้จากผลลัพธ์ของขั้นตอนการวิเคราะห์ โดยขั้นตอนนี้ จะต้องกำหนดโครงสร้างวิธีการให้บรรลุถึงเป้าหมายการสอน และขยายผลสารัตถะการสอน

ขั้นที่ 3 การพัฒนา (Development)

เป็นขั้นตอนในการสร้างแผนการสอนและสื่อของบทเรียน เพื่อพัฒนาการสอน และสื่อทั้งหมดที่ใช้ในการสอน และเอกสารสนับสนุนต่าง ๆ ซึ่งต้องผ่านจากการการวิเคราะห์และการออกแบบจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้ (Implementation)

เป็นขั้นตอนกระบวนการให้เกิดผลลัพธ์ โดยจุดมุ่งหมายในส่วนขั้นตอนนี้ คือ การนำสิ่งในการสอนทั้งห้องเรียนในชั้นเรียน ห้องทดลอง รูปแบบใช้คอมพิวเตอร์ นำมาถ่ายทอดความรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าใจและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ โดยคัดเลือกผู้เรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ในการนำมาปรับปรุงแก้ไขสู่การนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

ขั้นที่ 5 การประเมินผล (Evaluation)

การประเมินผล หมายถึง การวัดผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอน โดยขั้นตอนคือ การเปรียบเทียบผู้เรียน 2 กลุ่ม ทั้งการเรียนการสอนรูปแบบปกติและการเรียนการสอนรูปแบบบทเรียน มาทำแบบทดสอบชุดเดียวกัน และสรุปผลคะแนนที่ได้ เพื่อหาความประสิทธิภาพของบทเรียนนั้น ดังนั้น ขั้นตอนในการการประเมินผลตลอดตามกระบวนการออกแบบการเรียนการสอนทั้งหมด และการดำเนินการให้เป็นผลแล้วในช่วงภายหลัง การประเมินผล อาจจะเป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation) หรือการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) โดย 2 ขั้นตอนนี้ ดำเนินการ ดังนี้

1. การประเมินผลสู่การพัฒนา (Formative Evaluation) เป็นการดำเนินการต่อเนื่องในภายในและระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ โดยจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อปรับปรุงการสอนก่อนที่จะนำแบบฉบับขั้นสุดท้ายไปใช้ให้เป็นผล

2. การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นแบบฉบับขั้นสุดท้ายได้รับการดำเนินการใช้ให้เป็นผลแล้ว ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการสอน ซึ่งเป็นการประเมินผลหาประสิทธิผลการสอนทั้งหมด ข้อมูลจากการประเมินผลรวม เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการสอน

พิจิตรา ธงพานิช (2561) ได้กล่าวว่า กระบวนการออกแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เป็นการใช้หลักของวิธีการระบบ (System Approach) เพื่อออกแบบกระบวนการเรียนรู้ของการเรียนการสอนและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ได้แก่ CAI/ CBT, WBI/WBT , E-Learning หรือ MOOC เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ครอบคลุมกระบวนการทั้งหมด และเป็นระบบปิด (Closed System) โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ในขั้นประเมินผลของขั้นสุดท้าย และนำข้อมูลไปตรวจสอบและปรับปรุง (Feedback)

กระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้อตามรูปแบบ ADDIE Model ประกอบด้วย 5 กิจกรรมในการดำเนินงาน ได้แก่ การวิเคราะห์ (Analyze) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Develop) การนำไปใช้ (Implement) และการประเมินผล (Evaluate) จากการพิจารณานั้น มีลักษณะคล้ายกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาในแต่ละด้าน

(Analyze) การถ่ายทอดหรือนำเสนอ แนวทางการแก้ปัญหา (Design) การพัฒนาเพื่อเตรียมการแก้ปัญหา (Develop) การทดลอง เพื่อพิสูจน์ยืนยันในการแก้ปัญหา (Implement) และสุดท้ายประเมิน เพื่อแสดงผลว่ามีการแก้ปัญหายังไงเพื่อนำไปสู่ประสบความสำเร็จหรือไม่ (Evaluate) ดังนั้นรูปแบบ ADDIE จึงเป็นหลักการออกแบบการเรียนรู้ ที่เน้นการเก็บข้อมูลอย่างละเอียด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง ซึ่ง ADDIE Model ส่วนใหญ่นิยมสำหรับการออกแบบสื่อและวัสดุการเรียนการสอน ได้แก่

ซึ่งมีความนิยมในการออกแบบสื่อ วัสดุการเรียนการสอน โดยกระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้ตามรูปแบบ ADDIE (ADDIE Model) มีดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ (Analyze)

1. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของการเรียนการสอน
2. การวิเคราะห์และพิจารณาในส่วนระบบ สิ่งแวดล้อม และสภาพของผู้เรียน
3. การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียน
4. การวิเคราะห์เป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อหาลักษณะ เช่น เนื้อหาการเรียนรู้ ทักษะ และการเรียนรู้ที่เป็นความต้องการเฉพาะด้าน

ขั้นที่ 2 การออกแบบ (Design)

1. การกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์ที่สามารถสังเกตได้ และสามารถวัดผลได้
2. การจัดลำดับเป้าหมายและจุดประสงค์ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอนและการปฏิบัติ
3. การวางแผนในการประเมินผลการเรียนรู้และการปฏิบัติ
4. การพิจารณาวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะกับเนื้อหา การจัดกลุ่มการทำกิจกรรมของผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ
5. การคัดเลือกสื่อสำหรับการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 การพัฒนา (Develop)

1. การสร้างสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนจากการออกแบบ
2. การทดสอบ (Try Out) สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนสู่กลุ่มเป้าหมาย
3. การปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้ (Implement)

1. การเผยแพร่สื่อ กิจกรรม หรือโปรแกรมการเรียนการสอน เช่น การจัดอบรมวิธีการสื่อ เพื่อถ่ายทอดให้กับผู้สอน การให้คำแนะนำและนิเทศขั้นตอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน
2. การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้ครูยอมรับสื่อการเรียนการสอน กิจกรรม หรือโปรแกรมการเรียนการสอน และนำสื่อไปใช้ต่อไป

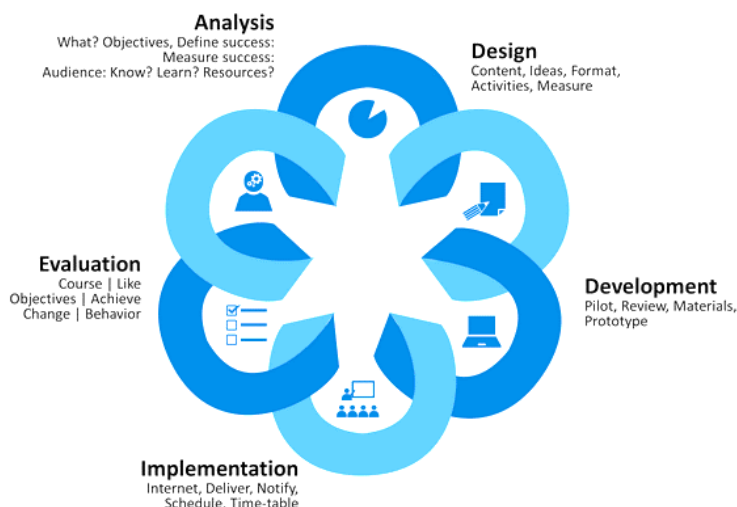
ขั้นที่ 5 การประเมิน (Evaluate)

1. การสร้างเครื่องมือ เพื่อประเมินสื่อการเรียนการสอน กิจกรรม หรือโปรแกรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
2. การทดสอบ (Try- Out) สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม หรือโปรแกรมการเรียนการสอนและเครื่องมือวัดผล การประเมินผล เพื่อวินิจฉัยผลการเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียน และรวบรวมข้อมูล ความสำเร็จและข้อบกพร่องของในการใช้โปรแกรมการเรียนการสอน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. การประเมินผลหลังการนำสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนไปใช้สู่ประชากร

จากกระบวนการออกแบบการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปกระบวนการออกแบบการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ได้ ดังนี้

ADDIE Model หมายถึง การออกแบบระบบการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุด อย่างเป็นระบบระเบียบ โดยจะเน้นไปที่การเก็บข้อมูลอย่างละเอียด โดยกระบวนการออกแบบการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน นั้นประกอบด้วยขั้นตอน 5 อย่าง ดังนี้

1. Analysis (การวิเคราะห์)
2. Design (การออกแบบ)
3. Development (การพัฒนา)
4. Implementation (การนำไปใช้)
5. Evaluation (การประเมินผล)

ภาพที่ 5 กระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ตามรูปแบบ ADDIE Model
ที่มา เกิดบัวเพ็ญ. [ม.ป.ป.]

1.6 แนวทางการออกแบบสื่อสำหรับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน

จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2556) ได้อธิบายแนวทางในการออกแบบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน พบว่า สามารถจำแนกได้เป็น 3 ด้าน หลัก ๆ ได้แก่

1. ศาสตร์การสอนและกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ดังนี้ คือ

1.1. การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีและการเชื่อมโยงของสารสนเทศต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีความเชื่อมโยง (Connectivism) ตัวอย่างเช่น การนำแนวคิดไปใช้กับระบบออนไลน์ โดยการใช้ชื่อบัญชี Facebook หรือ Gmail รหัสผ่านเดียวกัน เพื่อ Login ในการเผยแพร่บทเรียนสตรีมมิงวิดีโอผ่าน YouTube หรือการใช้ Social Media ในการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงสู่ความรู้ใหม่ ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่เสมอ

1.2. แนวคิดการเรียนอย่างรอบรู้ (Mastery Learning) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ การเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดที่แตกต่างกันของผู้เรียน ทั้งในด้านของเวลาบริบทที่จะเรียนรู้ อย่างเพียงพอตามความต้องการของแต่ละบุคคลอื่น เพื่อนำไปสู่ความรอบรู้ของตนเอง ตัวอย่างเช่น MOOC Signature track และ Standard track

1.3. แนวคิด การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการสลับ การประเมินงานกับเพื่อน เพื่อเกิดผลตามสภาพจริง

1.4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง การแสวงหาแหล่งความรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง มีการตั้งเป้าหมายในการเรียนของตนเอง โดยเน้นการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น

2. แนวทางการออกแบบสื่อ

2.1 สื่อในรูปแบบ Streaming Media เป็นรูปแบบที่ใช้ในการเผยแพร่เนื้อหา ซึ่งเน้นผู้สอนบรรยายประกอบสไลด์นำเสนอหรือวีดิทัศน์ตอนแบบสั้น ๆ หรือบางสื่ออาจอยู่ในรูปแบบของ Animation โดยขึ้นอยู่กับบริบทของเนื้อหาวิชา ซึ่งความยาวจะอยู่ที่ 10-15 นาที

2.2 สื่อในรูปแบบการตรวจสอบ ได้แก่ แบบทดสอบ การประเมิน เป็นต้น เพื่อเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของผู้เรียน

2.3 สื่อในรูปแบบกิจกรรม เช่น กระดานสนทนา และสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้ Facebook Group

3. แนวทางการวัดประเมินผล

ในการเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน มีความยืดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เป็นการส่งเสริมในเรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้เรียนรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ โดยจะมีการวัดประเมินผลที่แตกต่างกัน ได้แก่ Standard Track โดยผู้เรียนศึกษาเนื้อหาและเข้าร่วมกิจกรรม นั่นคือ การเรียนแบบปกติตามที่ผู้สอนกำหนดตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างรอบรู้ (Mastery Learning) และแบบ Distinction Track ที่เน้นให้ผู้เรียนต้องลงปฏิบัติ ซึ่งในการนี้จะใช้วิธีการประเมินผลไม่เพียงแต่ในรูปของแบบทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนประเมินความเข้าใจของตนเอง แต่ยังรวมถึงการประเมินผลงานโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน และการให้ผลลัพธ์กลับมากับผู้เรียน

ผู้วิจัยจึงตระหนักว่า การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ก่อเกิดคุณภาพนั้น จะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและการสร้างความแตกต่างในด้านทัศนคติและคุณค่าของการเรียนรู้ นอกจากนั้นความสนใจในการเข้าร่วม MOOC ของผู้เรียนยังขึ้นอยู่กับชั่วโมงต่อสัปดาห์และความยาวของหลักสูตรนั้น ๆ ดังนั้นความเป็นไปได้ในการในการจัดการเรียนการสอนด้วย MOOC จึงเกี่ยวเนื่องไปถึงกับคุณภาพของข้อมูลต่าง ๆ และแนวคิดทฤษฎีที่จะนำมาใช้

กล่าวโดยสรุป คือ ปัจจุบันการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ ที่ทั่วโลกให้ความสนใจ ทำให้การศึกษาสามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีความยืดหยุ่น สามารถมาปรับใช้ในบริบทที่จำกัด เช่น เรื่องของเวลา เนื้อหา หรือ สถานที่ การสอนแบบออนไลน์จึงถือว่าเป็นศาสตร์การสอนแบบหนึ่งที่มีการแพร่ขยายออกไปอย่างกว้างขวางที่มีความหลากหลายขึ้น

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยนำเอาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน มาประยุกต์ในสภาพแวดล้อมการเรียนในปัจจุบัน ถือเป็นกระบวนทัศน์หนึ่งที่ช่วยจูงใจผู้เรียน เนื่องจากการแสวงหาความรู้ในปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแคในห้องเรียน แต่ผู้เรียนสามารถเข้าถึง แหล่งความรู้ได้จากทุกที่ การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนจึงเป็นอีกทางเลือกที่ผู้สอน นำมาเป็นเป็นช่องทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และยังตอบสนองและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ให้แก่ผู้ที่สนใจในแขนงวิชาต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นช่องทางที่เปิดให้ผู้เรียนเข้าถึงได้ ง่ายโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ถือเป็นทางเลือกที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนมากขึ้น ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้ด้วยตนเองแบบไม่มีข้อจำกัด ทำให้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนนี้ จึงเหมาะ แก่ผู้เรียนทุกเพศ ทุกวัย

2. พฤติกรรมการสร้างความรู้ (Knowledge Construction)

2.1 แนวคิดและความหมายของพฤติกรรมการสร้างความรู้

พฤติกรรมการสร้างความรู้ มีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ โดยมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล เพื่อเป็นการแสดงออกที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งเป็นความรู้ ภายใน (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) โดยอาศัยประสบการณ์ เดิม ก่อให้เกิดโครงสร้างทางปัญญาเพื่อเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่และความรู้เก่า

Brooks and Books (1993) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการสร้างความรู้ สรุปได้ว่า เป็นสิ่งที่ถูก สร้างขึ้นชั่วคราว โดยอาศัยสื่อกลางทางสังคมและวัฒนธรรมไม่มีความเป็นปรนัย

Richardson (1994) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการสร้างความรู้ เป็นทฤษฎีการเรียนรู้หรือการ สร้างความหมายของสิ่งที่รับรู้ ซึ่งเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพที่สามารถสร้างความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวได้ด้วยตัวเอง

Fosnot (1996) กล่าวว่า พฤติกรรมการสร้างความรู้ เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่อาศัยพื้นฐาน ทางจิตวิทยา ปรัชญาและมานุษยวิทยา และอาศัยสื่อกลางทางสังคมและวัฒนธรรมกับสิ่งที่มีการ พัฒนาอยู่เสมอ และการเรียนรู้เป็นกระบวนการควบคุมได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีระหว่างความรู้เดิมและ ความรู้ใหม่มีความขัดแย้งกัน จึงทำให้เกิดการสร้างความรู้ใหม่ขึ้น

Glaserfeld (1996) กล่าวถึง พฤติกรรมการสร้างความรู้ มีความหมายคือ การรับรู้ผ่าน ประสบการณ์และการสื่อสาร จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับเปลี่ยนหรือจัดระบบ ประสบการณ์เดิมของตนเองใหม่ ความรู้จึงไม่สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งได้ ดังนั้น พฤติกรรมการสร้างความรู้มาจากปรัชญา จิตวิทยา และการศึกษา โดยมี 2 หลักการ คือ 1) ความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับรู้เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการสร้างขึ้น ซึ่งเกิดความรู้และความเข้าใจ และ 2) หน้าที่ของการรับรู้ คือ การปรับตัวและใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ต่าง ๆ

ซูมาลี ชัยเจริญ (2557) การสร้างความรู้ มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการเชอวน์ปัญญาของ Piaget เรียกว่า คอนสตรัคติวิสต์เชิงปัญญา (Cognitive Constructivism) และ คอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม (Social Constructivism) โดยเน้นการสร้างมากกว่าการรับรู้ เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน ผู้เรียนสร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิม โดยพยายามนำความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ประสบมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structure) ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของโครงสร้างทางปัญญา หรือโครงสร้างความรู้ในสมอง โดยโครงสร้างทางปัญญานี้ประกอบด้วยความหมายของสิ่งต่าง ๆ ภาษาใด ๆ ที่ใช้หรือเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่แต่ละคนประสบหรือเหตุการณ์ อาจเป็นความเข้าใจหรือความรู้ของแต่ละบุคคล โครงสร้างทางปัญญาของบุคคลจะพัฒนาผ่านกระบวนการดูดซึม (Assimilation) คือ การนำสิ่งแวดล้อมภายนอกหรือความรู้ใหม่มาเพิ่มเติมหรือขยายในโครงสร้างทางปัญญาและการปรับโครงสร้างทางปัญญา คือ การปรับโครงสร้างทางปัญญาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่โดยเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมหรือโครงสร้างทางปัญญาเดิม กับข้อมูลใหม่หรือข่าวสารจากสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งหรือแตกต่างจากโครงสร้างทางปัญญาเดิม โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือแบบแผนเดิมของตน เพื่อกลับสู่ความสมดุลของบุคคลหรือการเรียนรู้ ดังนั้นจึงเป็นแกนหลักในทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism Theory) โดยมีการพัฒนาการจากปรัชญาปฏิบัตินิยม (Pragmatism) ที่นำโดย James และ Dewey ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 และการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์การหาความรู้ จากการริเริ่มของนักจิตวิทยาสำคัญ ๆ ให้ความหมายไว้ ดังนี้

เพียเจต์ (Piaget) เป็นนักจิตวิทยาทางปัญญาที่มีแนวคิดว่าการพัฒนาทางสติปัญญาของบุคคลเกิดขึ้น เมื่อบุคคลนั้นรับรู้หรือรับเอาข้อมูลหรือความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ หากความรู้ใหม่ไม่สัมพันธ์กับความรู้เดิมจะเกิดความไม่สมดุล บุคคลจะพยายามปรับสภาพให้อยู่ในภาวะสมดุล ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานของกลุ่ม Cognitive Constructivism

ไวโกทสกี (Vygotsky) นักจิตวิทยาชาวรัสเซีย ผู้ศึกษาการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและสติปัญญา ซึ่งเขามองว่าผู้เรียนสร้างความรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น โดยไวโกทสกีเป็นแนวคิดในหลักการที่เกี่ยวกับ Zone of Proximal Development และมีแนวคิดที่สำคัญ คือ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน แนวคิดนี้นับว่าเป็นพื้นฐานของกลุ่ม Social Constructivism

เพ็บเพิร์ต (Papert) เป็นผู้ออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ชื่อว่า Logo ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสอนคณิตศาสตร์และปูแนวคิดพื้นฐานตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ได้เป็นอย่างดี ต่อมาเพ็บเพิร์ตและผู้ร่วมงานได้ขยายแนวคิดในการเรียนรู้เพิ่มเติมว่า การสร้างความรู้จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้และมีโอกาสสร้างสรรค์ผลผลิตที่มีความหมายกับตนเอง เมื่อสร้างผลผลิตก็จะทำให้เกิดผลตอบรับเพื่อเสริมความรู้ซึ่งเป็นแนวคิดที่เรียกว่า Constructionism

ทฤษฎีทางจิตวิทยาของพฤติกรรมศาสตร์สร้างความรู้ แม้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์สร้างความรู้ จะมีหลายแนวคิด แต่แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์สร้างความรู้มีการพัฒนาและได้รับความสนใจของบุคคลผ่านกระบวนการทางสังคม (Muphy 1997 : 128) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ มีพื้นฐานจากทฤษฎีทางจิตวิทยาที่สำคัญ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) และ ทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของไวโกตสกี (Vygotsky)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget)

แนวความคิดของเพียเจต์เป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างความรู้ (Cognitive Development Constructivism) เพียเจต์เชื่อว่า ผู้เรียนที่มีการพัฒนาสติปัญญาอยู่ตลอดเวลา นั้น เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่แรกเกิด เพียเจต์มีแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนว่าเกี่ยวข้องกับกระบวนการพื้นฐาน 2 กระบวนการ คือ (Driscoll 1994 ; Hamachek 1995 และสุรางค์ โคว์ตระกูล 2537)

1. การจัดระบบโครงสร้างความรู้ (Organization) เป็นการรวบรวมกระบวนการมาจัดระบบของตนเอง โดยอัตโนมัติและต่อเนื่อง เพื่อจัดระบบประสบการณ์และความคิดมาเป็นขั้นตอน

2. การปรับขยายโครงสร้างความรู้ (Adaptation) เป็นกระบวนการในการปรับตัวของผู้เรียน เพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยเพียเจต์มองว่า การปรับตัว ประกอบด้วย 2 กระบวนการที่สำคัญ คือ

2.1. การดูดซึม (Assimilation) เป็นการตีความการรับรู้ข้อมูลใหม่ตามโครงสร้างความรู้เดิมของตนเอง

2.2. การปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เป็นการปรับโครงสร้างความรู้เดิมของตนเองให้สอดคล้องกับข้อมูลที่รับรู้ใหม่ ซึ่งมีความขัดแย้งกับความรู้เดิม

ในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน เพียเจต์ (Piaget อ้างถึงใน MeCown and Roop 1992 ; Woolfolk 1993) มีความเชื่อว่า การที่ผู้เรียนมีการพัฒนาการทางสติปัญญาช้าหรือเร็วแตกต่างกัน นั้น ขึ้นอยู่กับ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. วุฒิภาวะ (Maturation) การมีพัฒนาการทางร่างกายอวัยวะจากการสัมผัสของระบบประสาทที่มีความพร้อมต่อผู้เรียน เพราะมีความสำคัญต่อพัฒนาการทางสติปัญญา

2. ประสบการณ์ (Experience) การที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องนั้น ทำให้เกิดการสั่งสมของประสบการณ์ในตัวของผู้เรียน โดยได้แบ่งประสบการณ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ ประสบการณ์ที่เนื่องมาจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (Physical Environment) และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการคิดเหตุผลทางคณิตศาสตร์ (Logical - Mathematical Environment)

3. การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม (Social Transmission) เป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ และเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมโดยรอบ รวมถึงสภาพแวดล้อม ประเพณี และ วัฒนธรรม ซึ่งเพียเจต์มองว่าประสบการณ์ทางสังคมของผู้เรียนแต่ละคนมีผลต่อพัฒนาการทาง สติปัญญา

4. กระบวนการพัฒนาสมดุล (Equilibration) เป็นกลไกในการปรับโครงสร้างความรู้ของ ผู้เรียนให้อยู่ในภาวะสมดุล โดยลดจากกลดความขัดแย้งทางความคิด ซึ่งเป็นการหาเหตุผลหรือ หาข้อมูลเพิ่มเติม ในกระบวนการพัฒนาสมดุลจึงเป็นกระบวนการกำกับตนเอง (Self - Regulation) ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทำให้เกิดภาวะสมดุลระหว่างโครงสร้างความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่

สรุปได้ว่าแนวคิดของเพียเจต์ สะท้อนให้เห็นถึงผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้แต่ละ คนมีความหลากหลายและแตกต่างกัน จึงพิจารณาให้สอดคล้องกับความสามารถและความแตกต่างใน ด้านต่าง ๆ

ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวโกตสกี

แนวคิดของไวโกตสกี เป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ตามแนวพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ สังคม (Social Constructivism) โดยองค์ประกอบหลักสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ การสร้างสื่อกลาง (Mediation) และการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ทางสังคมและวัฒนธรรมตาม แนวคิดของไวโกตสกี ผู้เรียนสามารถรับรู้จากสร้างกระบวนการจดจำ โดยใช้สัญลักษณ์หรือ เครื่องหมาย เป็นข้อตกลงทางสังคมและถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เช่น ภาษา ท่าทาง สัญลักษณ์ทาง คณิตศาสตร์เป็นสื่อกลาง (Mediator) เพื่อจดจำสิ่งนั้น จะมีผลโดยตรงต่อกระบวนการคิดและ ความรู้สึก นอกจากนี้ ไวโกตสกี ยังให้แนวคิดเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยเฉพาะ สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคล ช่วยเหลือ และชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญมากกว่าปล่อยให้คนแก้ปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองและตนเอง ปัญหาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และต่อมาสามารถแก้ปัญหาได้โดยลำพัง ซึ่งไวโกตสกี เรียกการเรียนรู้ลักษณะนี้ว่า ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) เปรียบเสมือนหลักหรือฐานที่นำไปสู่ การเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ เพื่อให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ (Vygotsky 1978 ; Gredler 1997)

เมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบข้างและรับรู้สิ่งเร้าบางอย่าง ผู้เรียนจะเชื่อมโยง การรับรู้กับความรู้และพฤติกรรมที่มีอยู่ ไม่ได้เกิดจากการรับรู้การกระตุ้น แต่เกิดจากการคิดอย่าง รอบคอบ การเรียนรู้ตามแนวคิดนี้จะทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ สื่อสังคมและวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น

ในด้านการเรียนรู้ส่วนบุคคล ตามแนวคิด Zone of Proximal Development สรุปว่า ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยรับคำแนะนำและทำงานร่วมกับผู้ ที่มีความเชี่ยวชาญสูงในเรื่องนั้น ๆ การขยายขอบเขตของการเรียนรู้ คือ การลดช่องว่างระหว่างระดับ ของการพัฒนาทางปัญญาที่ผู้เรียนทำได้ตามปัญหาที่แก้ไขได้และระดับของศักยภาพทางปัญญาที่เห็น

ปัญหา ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง โดยไม่สามารถแก้ปัญหาโดยลำพัง แต่พวกเขาสามารถทำได้ หากพวกเขาได้รับการให้คำปรึกษาและทำงานร่วมกับผู้ใหญ่หรือคนที่มีทักษะมากกว่าจะสามารถให้เรียนเข้าใจได้ (Vogotsky 1978 ; Driscoll 1994)

สรุปได้ว่าจากแนวคิดการพัฒนาขอบเขตของการเรียนรู้ที่ไวก็อตสกีเน้นการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการรับคำชี้แนะและการร่วมงานกับผู้ที่มีความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มากกว่า ซึ่งก็คือการให้ Scaffolding แก่ผู้เรียนและการเรียนแบบร่วมกัน (Collaborative Learning) จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้

หลักการแนวคิดพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ได้มีการนำเสนออย่างแพร่หลาย ที่ประกอบด้วยแบบแผน กระบวนการ หรือขั้นตอนการเรียนการสอนไว้ตรงกัน เช่น Fosnot (1996) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ไว้ ดังนี้

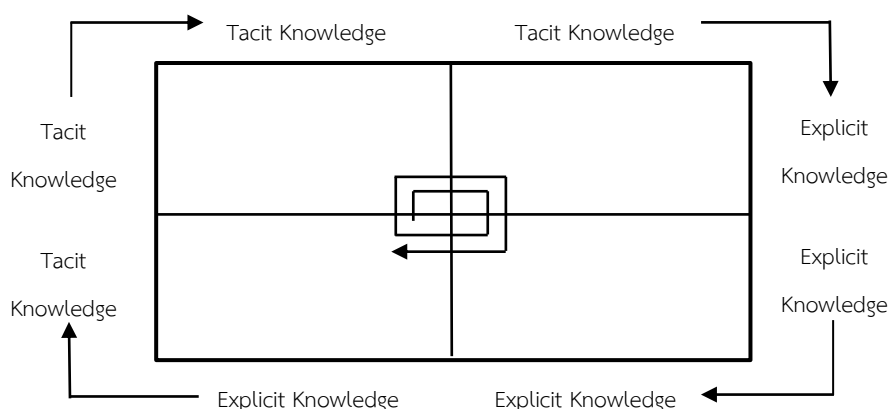
1. พฤติกรรมการสร้างความรู้ที่มุ่งเน้นไปที่กระบวนการของพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ (Process of Knowledge Construction) และการสะท้อนความคิด (Reflective Awareness of that Process) โดยเป้าหมายการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติจริง (Authentic Test) ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้สอนจะเป็นแบบอย่าง และผู้เรียนจะต้องฝึกฝนพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2. เป้าหมายของการสอนคือผู้เรียนได้รับสาระความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อไปสู่การสาธิตกระบวนการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสามารถแก้ปัญหาจริงได้

3. การเรียนการสอน ในกระบวนการเรียนการสอน นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่าง (Active) เป็นการดำเนินการกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และต้องสร้างความหมายโดยให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมจริง ซึ่งอาจมีการจัดเป็นกิจกรรมที่เรียกว่า “Physical Knowledge Activities” เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ โดยผู้เรียนสามารถ ศึกษา วิเคราะห์ สำรวจ ทดลอง เพื่อให้เกิดเป็นความรู้และเข้าใจ ดังนั้น พฤติกรรมการสร้างความรู้ จึงเกิดขึ้นจากกระบวนการคิดและเข้าใจกับเนื้อหา

Nonaka, Toyama and Konno (2000 อ้างถึงใน วรวรรณ วาณิชยเจริญชัย, 2548) กล่าวว่า พฤติกรรมการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่ถูกสร้างจากการอยู่เหนือตนเองให้มีปฏิสัมพันธ์และสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยมีปฏิสัมพันธ์ทั้งในระดับเล็ก (Micro) และระดับใหญ่ (Macro) Nonaka, Toyama and Konno (2000) จึงได้เสนอโมเดลของพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ คือ SECI Process โดยกล่าวว่า องค์การมีการสร้างความรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ที่ชัดเจนและความรู้ที่เป็นนัย ซึ่งสามารถเรียกปฏิสัมพันธ์ของความรู้ทั้ง 2 รูปแบบนี้ว่า “การเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge Conversion)” โดยผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่เป็นนัยและความรู้

ที่ชัดเจน โดยที่กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ี้จะมี 4 ขั้นตอน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเป็นวงจร ดังนี้

ภาพที่ 6 กระบวนการปรับเปลี่ยนความรู้ (SECI Process)

1. การแลกเปลี่ยนความรู้ (Socialization: From Tacit to Tacit) เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนหรือส่งต่อความรู้ระหว่างบุคคล เป็นเรื่องของการประสบการณ์ในกระบวนการ Socialization ซึ่งเน้นให้เห็นถึงองค์ความรู้ที่มีศักยภาพที่ได้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การอยู่ร่วมกัน หรือการทำงานร่วมกัน ซึ่งในรูปแบบกิจกรรมนี้ จะมีกระบวนการถ่ายทอดความคิดของตนเองไปสู่เพื่อนร่วมงานที่เรียกว่า การแบ่งปันและการสื่อสาร ในกระบวนการ Socialization ความรู้ส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานและส่วนสำคัญของการแบ่งปันความรู้และการถ่ายทอดความรู้

2. การสกัดความรู้จากบุคคล (Externalization: From Tacit to Explicit) เป็นกระบวนการสร้างความรู้ คือ การที่บุคคลเป็นส่วนหนึ่งของทีมและรวมความสนใจและความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน นำความคิดต่าง ๆ มาผสมผสานกับไอเดียหรือความรู้ของทีมงาน เพื่อนำไปสู่การแปลงความรู้ที่ซ่อนเร้นให้เป็นความรู้ที่ชัดเจน

3. การจัดระบบความรู้ (Combination: From Explicit to Explicit) เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบ Explicit Knowledge ไปเป็นความรู้กลุ่มในรูปแบบ Explicit Knowledge ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ปัจจัยสำคัญคือกระบวนการสื่อสารและการกระจาย และการจัดระเบียบความรู้ จนกลายเป็นความรู้ที่ถูกจัดเป็นหมวดหมู่ของความรู้ชัดเจน ในที่นี้ความรู้ใหม่ที่สร้างขึ้นมาในขั้นตอนนี้จะไปแสดงออกเป็นความรู้ของกลุ่ม

4. การดึงความรู้ไปใช้ (Internalization: From Explicit to Tacit) เป็นการสร้างความรู้ โดยการเปลี่ยนความรู้ในแบบ Explicit Knowledge เป็นความรู้ในรูปแบบ Tacit Knowledge ขององค์กร ซึ่งต้องการให้บุคคลมีความรู้เฉพาะเจาะจงเข้าไปถึงตัวบุคคลภายในองค์กร ความรู้ โดย

การเรียนรู้ด้วยการทำงาน ผูกฝน และฝึกฝนโดยบุคคลที่จะนำความรู้นั้นไปใช้ ในทางปฏิบัติ Internalization แบ่งออกเป็น 2 มิติ

4.1. Explicit Knowledge จะถูกแสดงออกมาในรูปแบบของการกระทำและการฝึกปฏิบัติ ดังนั้นกระบวนการของการสร้างความรู้จึงเป็นการเปลี่ยน Explicit Knowledge ให้อยู่ในรูปแบบของแนวคิดหรือวิธีของกลยุทธ์ แนวทางปฏิบัติและนวัตกรรมหรือการพัฒนาตัวอย่างของการดำเนินการ เช่น การฝึกอบรมขององค์กรเพื่อให้พนักงานทำความเข้าใจองค์กรและตัวเอง

4.2. กระบวนการแสดง Explicit Knowledge โดยใช้การสร้างแบบจำลองหรือการทดลองลงไปในงานที่ปฏิบัติ เพื่อเกิดเป็นการเรียนรู้และการสร้างความรู้ใหม่

โดยสรุป SECI Model อธิบายกระบวนการที่เป็นพลวัตของความรู้และการถ่ายทอดความรู้ทั้งสองประเภท นอกจากนี้การเปลี่ยนรูปของความรู้ที่อธิบายใน SECI Model ทั้ง 4 ขั้นตอนของการสร้างความรู้ ยังทำให้เกิดความเข้าใจในการแสดงออกของความรู้ภายในการเรียนรู้ของสังคมอยู่ในรูปแบบของกระบวนการดึงความรู้ของตนเอง

จากแนวคิดและความหมายของพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ (Knowledge Construction) ที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ ได้ดังนี้

พฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ (Knowledge Construction) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และวิธีการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้เรื่องใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนได้วิเคราะห์หรือตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหาผ่านกระบวนการสะท้อนความคิดซึ่งนำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่นักทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างความรู้ มีความเชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง หรืออย่างน้อยตีความหมาย ความจริง หรือข้อมูลเหล่านั้นจากการรับรู้ประสบการณ์ของตนเอง

2.2 องค์ประกอบของพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้

Cunningham (1993) ได้กล่าว องค์ประกอบของพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ที่เป็นหลักสำคัญตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ซึ่งได้แก่ ภารกิจการเรียนรู้ตามสภาพที่เป็นจริง (Authentic Learning Tasks) แนวคิดนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการให้ประสบการณ์ที่มีความหมายต่อผู้เรียน ซึ่งการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาแบบเดิมนั้นการจัดกิจกรรมที่ไม่มี ความหมาย กิจกรรมการเรียนรู้นั้นควรฝังอยู่ในบริบทการแก้ปัญหาซึ่งตรงกับสภาพชีวิตจริง ผู้เรียนจะสร้างความรู้ในการแก้ปัญหาที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงซึ่งเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน หลักการในการออกแบบตามแนวคิดดังกล่าวข้างต้นมี 7 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการสร้างประสบการณ์ความรู้
2. การสร้างประสบการณ์อย่างลึกซึ้งในรูปแบบที่หลากหลาย
3. การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในสภาพที่เป็นจริงและบริบทการแก้ปัญหาที่ตรงกับสภาพจริง
4. การส่งเสริมและสนับสนุนการคิดด้วยตนเองในกระบวนการเรียนรู้
5. การฝังการเรียนรู้ลงในประสบการณ์ทางสังคม
6. การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้รูปแบบที่หลากหลายในการนำเสนอ
7. การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการรู้คิดของตนเองในกระบวนการสร้างโครงสร้างทางปัญญา

Joyce and Weil (2000) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (Model of Teaching) เพื่อเป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมสร้างความรู้ โดยการสร้างภาพจำลองเหตุการณ์จริงในห้องเรียน ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนเป็นผู้แสดงเหตุการณ์ เป็นการบอกภาพในเหตุการณ์ที่เห็นห้องเรียนเพื่อนำไปสู่รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละรูปแบบมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบดังนี้

1. กระบวนการเรียนการสอน (Syntax หรือ Phases) เป็นการจัดเรียงลำดับกิจกรรมในการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนที่แตกต่างกัน
2. ระบบสังคม (Social System) เป็นบทบาทของครูและผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน
3. หลักการตอบสนอง (Principle of Reaction) เป็นหลักการหรือวิธีการที่ผู้สอนให้ผู้เรียนตอบสนองจากสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ เช่น การให้รางวัล การสร้างบรรยากาศ เพื่อให้ผู้เรียนมีอิสระทางการคิดและปฏิบัติ โดยไม่มีการประเมินว่าถูกหรือผิด เป็นต้น
4. สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนของรูปแบบ หรือระบบสนับสนุน (Support System) เป็นคำอธิบาย โดยละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไข หรือความจำเป็นในการใช้รูปแบบเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น การฝึกผู้เรียนให้มีทักษะ โดยฝึกปฏิบัติงานในสถานที่และอุปกรณ์ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานจริง หรือ จัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้ครบถ้วน

Beaulieu (2001) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมสร้างความรู้ ประกอบด้วย

1. การสร้างความรู้ (Create Knowledge) ความรู้จะถูกสร้างในแนวทาง 4 แนวทาง คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) ซึ่งรวมถึงกิจกรรมการระดมสมอง การอภิปรายและการโต้แย้งการสกัดความรู้จากบุคคล (Externalization) รวมถึงการจัดความรู้ไปใช้งาน การจัดระบบความรู้ (Combination) เป็นการนำความรู้ที่แตกต่างกันเข้ามารวมกันเพื่อสร้างความรู้ใหม่ และการดึงความรู้ไปใช้ (Internalization) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อแต่ละบุคคลเปิดรับความรู้ของบุคคลอื่นมาสร้างเป็นความรู้ของตนเอง

2. การกำหนดความรู้ (Identify Knowledge) เป็นการกำหนดแหล่งของความรู้และการใช้

3. การเก็บรวบรวมความรู้ (Collect Knowledge) เป็นการรวบรวมได้ทั้งจากภายนอกและภายใน

4. การจัดการความรู้ (Organize Knowledge) เป็นแนวทางการจัดการความรู้ เช่น การถ่ายโอนความรู้จากการทำแผนที่ข้อมูล

5. การแบ่งปันความรู้ (Share Knowledge) ความรู้สามารถถูกแบ่งปันได้หลายทาง เช่น ชุมชนนักปฏิบัติ อินทราเน็ต เว็บ กูรูปแวร์ ห้องสนทนา การหมุนเวียนงานการฝึกอบรม การประชุมภายใน การสรุป เป็นต้น

6. การดัดแปลงความรู้ (Adapt Knowledge) จะต้องมีการดัดแปลงความรู้ก่อนที่จะนำไปใช้

7. การประเมินความรู้ (Knowledge Evaluation) ความรู้ที่อยู่ในสมองมนุษย์หรือความรู้ที่อยู่ในฐานข้อมูลไม่ได้สร้างคุณค่าให้กับองค์กร ความรู้ที่ถูกนำไปปฏิบัติเท่านั้นที่จะสามารถสร้างคุณค่าให้กับองค์กร การเรียนรู้ที่มีการดูดซับ การทำความเข้าใจ และการประยุกต์ความรู้จะเป็นสิ่งที่จำเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแหล่งความรู้ที่มีประสิทธิภาพไปสู่ทรัพย์สินความรู้ที่แท้จริง

Kothuri (2002) กล่าวสนับสนุนเห็นด้วยกับ Nonaka and Takeuchi (1995) และได้แตกขั้นตอนโดยนำหลักการของ Nonaka and Takeuchi (1995) มาเขียนเป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมสร้างความรู้ ดังนี้

1. การระบุความรู้ (Identification of Knowledge) ที่มีอยู่ในตัวบุคคล

2. การดึงความรู้ (Elicitation of Knowledge) มีกิจกรรมที่สามารถดึงเอาความรู้ออกมาในแต่ละหน่วยขององค์กร

3. การจับความรู้ (Capture of Knowledge) และสามารถนำมาถนอมเก็บ เพื่อที่จะจัดเก็บ เช่น ประสบการณ์ด้านการทำโปรเจค หรือ รูปแบบการทำงานที่ผลิตงานชิ้นเอก

4. การจัดรูปความรู้ (Organization of Knowledge) จัดอย่างเป็นระบบด้วยว่ามีอะไรบ้าง และมีโครงสร้าง

5. ประยุกต์ใช้ความรู้ (Application of Knowledge) ความรู้ที่ได้เมื่อนำมาจัดรูปอย่างเหมาะสมแล้วแต่ละบุคคลในองค์กรก็สามารถนำความรู้นั้นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. บันทึกความรู้ (Recording of Knowledge) เมื่อมีการประยุกต์ใช้ความรู้แล้วก็ต้องมีการบันทึกไว้เพื่อให้ฐานความรู้มีมากขึ้น

7. การแบ่งปันความรู้ (Sharing of Knowledge) การแบ่งปันความรู้จะนำไปสู่การจับความรู้และเป็นการได้รับความรู้มากขึ้นไปเรื่อย ๆ ความรู้จะต้องกระจายไปทั่วทั้งองค์กร

8. การประเมินกระบวนการสร้างความรู้ (Evaluation of Knowledge creation process) การประเมินสามารถประเมินได้ในทุกขั้นตอนและเป็นการประเมินความสามารถของทั้งองค์กรด้วย

การปรับปรุงกระบวนการสร้างความรู้ (Improvement of Knowledge Creation Process) เพื่อเพิ่มคุณค่าของบุคคลหรือหน่วยงานให้ดีขึ้น

Gagnion and Collary (2005, อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี 2552) ได้เสนองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ คือ

1. การจัดสถานการณ์
2. การจัดกลุ่มผู้เรียนและการจัดสื่อการเรียนรู้
3. การเชื่อมโยง
4. การถามคำถาม/ใช้คำถาม
5. การแสดงออก/การแสดงผลงาน
6. การสะท้อนความคิดหรือการคิดไตร่ตรอง

กิตติพงษ์ สุนทรพัฒน์ (2560) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมการสร้างความรู้ (Knowledge Construction) คือ การสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาของตัวผู้เรียนเองและการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันระหว่างความรู้ที่อยู่ในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) โดยผ่านกระบวนการดูดซึม (Assimilation) และการปรับเปลี่ยน (Accommodation) โดยมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเข้าสู่บริบท (Enabling Context) 2) แหล่งการเรียนรู้ (Resource) 3) เครื่องมือในการเรียนรู้ (Tool) และ 4) ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) นอกจากนี้จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบแล้ว ยังมีแนวทางการเรียนรู้ในกระบวนการพฤติกรรมการสร้างความรู้ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางการสร้างความรู้ได้ สำหรับแนวทางการเรียนรู้ในกระบวนการของพฤติกรรมการสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย

1. กิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning Tasks) จะประกอบไปด้วย
  - 1.1 กระบวนการสร้างประสบการณ์/ความรู้
  - 1.2 การสร้างประสบการณ์/อย่างลึกซึ้งในรูปแบบที่หลากหลาย
  - 1.3 การเรียนรู้ที่อยู่ในสภาพที่เป็นจริงและบริบทการแก้ปัญหาที่ตรงกับสภาพจริง
2. บริบททางสังคม (Social Context) การฝังการเรียนรู้ลงในประสบการณ์ทางสังคม
3. ความร่วมมือจากภายนอก (Collaborative Configuration) และ ความร่วมมือทางสังคม (Social Collaborative)
  - 3.1 การร่วมมือ (Collaborative) ผู้เรียนจะร่วมมือกันในการเรียนรู้ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- 3.2 การสนทนา (Conversation) การเรียนรู้มีอยู่ในกระบวนการสนทนาทางสังคม ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนแห่งการสร้างความรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
4. ความร่วมมือทางสังคม (Social Collaborative)
5. ส่งเสริมการคิดด้วยตนเองในกระบวนการเรียนรู้ (Encourage Voice and Ownership in the Learning Process)
- 5.1 การสร้าง (Constructive) ผู้เรียนบูรณาการแนวคิดใหม่เข้ากับความรู้เดิมหรือความสมดุล การประนีประนอมทางความคิด (Reconcile)
- 5.2 การกระทำ (Active) ผู้เรียนจะสนับสนุนกระบวนการในการจัดกระทำข้อมูลอย่างรู้ตัว (Mindful) และมีการรับผิดชอบต่อกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง
- 5.3 ความตั้งใจ (Intention) ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยความตั้งใจและพยายามที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้
- 5.4 การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้รูปแบบที่หลากหลายในการนำเสนอ
6. ประสบการณ์เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้ (Experience with the Knowledge Construction Process) บริบท (Context) เป็นการเรียนรู้ผ่านภารกิจการเรียนรู้หรือจำลองผ่านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เป็นกรณีศึกษา (Case Base) หรือการแก้ปัญหา (Problem Base)
7. การสร้างความรู้ (Knowledge Construction)
8. การตระหนักรู้ด้วยตนเองในกระบวนการเรียนรู้ (Self-Awareness of the Knowledge Construction Process)
- 8.1 การไตร่ตรองหรือใคร่ครวญ ผู้เรียนสามารถอธิบายได้ว่าตนเองได้เรียนรู้และไตร่ตรองเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้เรียน
- 8.2 การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการรู้คิดของตนเองในกระบวนการสร้างโครงสร้างทางปัญญา
9. การประเมินผล (Evaluation) การออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้เพื่อการสร้างความรู้ ได้แก่
- 9.1 บริบทตามสภาพจริง (Authentic Contexts)
- 9.2 กิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Activities)
- 9.3 กระบวนการกระทำอย่างผู้เชี่ยวชาญและรูปแบบของกระบวนการ (Access to Expert Performances and the Modeling of Process)
- 9.4 บทบาทและมุมมองที่หลากหลาย (Multiple Rules and Perspectives)

9.5 การเรียนรู้แบบร่วมมือกันสร้างความรู้ (Collaborative Construction of Knowledge)

9.6 การไตร่ตรองเพื่อกระตุ้นการสร้งสิ่งที่เป็นนามธรรม (Reflection to Enable Abstractions to be formed)

9.7 การสะท้อนความรู้สึกที่ฝังลึกอยู่ในตนเองออกมา (Articulation to Enable Tacit Knowledge to be Made Explicit)

9.8 การช่วยเหลือในช่วงเวลาที่วิกฤต (Coaching and Scaffolding by the Teacher at Critical Times)

9.9 การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงในระหว่างภารกิจ (Authentic Assessment of Learning within the Tasks)

(Cunningham and Knuth, 1993; Driver and Bell, 1986; Herrington and Oliver, 2000; Holzl, Jonasassen, Campbell and Davidson, 1994; Jonasassen, Murphy, 1999; ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2550; วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2541 และ สุมาลี ชัยเจริญ, 2551 อ้างถึงใน โอภาส เกาไสยาภรณ์, 2554)

จากองค์ประกอบของพฤติกรรมการสร้างความรู้ ที่นักวิชาการแต่ละท่าน ได้เสนอไว้ข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 องค์ประกอบของพฤติกรรมการสร้างความรู้

นักริชาการ	Cunningham (1993)	Joyce and Weil (2000)	Beaulieu (2001)	Kothuri (2002)	Gagnion and Collary (2005)	กิตติพงษ์ สุนทรพัฒน์ (2560)	ผู้วิจัย
องค์ประกอบ							
1. การจัดสถานการณ์	✓	✓	✓		✓	✓	✓
2. การสร้างความรู้	✓	✓	✓			✓	✓
3. การตระหนักด้วยตนเอง	✓			✓	✓	✓	✓
4. การประยุกต์ใช้			✓	✓			✓
5. การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้	✓	✓			✓		✓
6. การเชื่อมโยง				✓	✓		
7. การจัดเก็บข้อมูล	✓		✓	✓			
8. การแบ่งปัน			✓	✓			✓
9. ความร่วมมือ						✓	✓
10. ความร่วมมือในสังคม		✓				✓	✓
11. การนำเสนอ	✓				✓		
12. การตอบคำถาม					✓		
13. ประเมินผล			✓	✓		✓	✓

จากตารางที่ 3 องค์ประกอบพฤติกรรมการสร้างความรู้ ผู้วิจัยจึงสรุปองค์ประกอบพฤติกรรม
การสร้างความรู้ ได้ 9 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การจัดสถานการณ์
2. การสร้างความรู้
3. การตระหนักด้วยตนเอง
4. การประยุกต์ใช้
5. การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้
6. การแบ่งปัน
7. ความร่วมมือ
8. ความร่วมมือในสังคม
9. ประเมินผล

(Cunningham, 1993; Joyce and Weil, 2000; Beaulieu, 2001; Kothuri, 2002; Gagnion
and Collary, 2005; กิตติพงษ์ สุรินทร์พัฒน์, 2560)

3. ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (Cultural Awareness)

3.1 ความหมายของความตระหนัก

ความตระหนักเป็นภาวะการณที่บุคคลมีความรู้สึกและเข้าใจถึงบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งอาจส่งผล
ต่อพฤติกรรมของบุคคลได้นักวิชาการได้ ให้ความสำคัญความของความตระหนักไว้ ดังนี้

Bloom (1971) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความตระหนักรู้เป็นอารมณ์และความรู้สึกในระดับ
ต่ำสุด ความตระหนักรู้เกือบคล้ายกับความรู้ตรงที่ ทั้งความรู้และความตระหนักไม่เป็นลักษณะของ
สิ่งเร้า ความตระหนักไม่จำเป็นต้องมุ่งเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่เมื่อมีการกระตุ้นเตือนให้
เกิดความตระหนัก

Runes (1971) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความตระหนักรู้เป็นการกระทำที่เกิดจากความสำนึก

Eysenck & Arnold (1972) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า จิตสำนึก (Consciousness) ในแง่ของ
จิตวิทยาว่า เป็นความสัมพันธ์ของความตระหนักและทัศนคติ จิตสำนึกเป็นภาวะของจิตใจ
ซึ่งไม่สามารถเป็นเพียงความรู้สึกหรือความคิดเท่านั้น

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การแสดงออกอย่างรู้ตัวหรือการกระทำ โดย
มีความหมายเดียวกันกับ จิตสำนึก (Consciousness) หรือพฤติกรรมการรับรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

Wolman (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความตระหนักรู้เป็นภาวะที่บุคคลเข้าใจหรือสำนึก
ถึงบางอย่างของเหตุการณ์ต่าง ๆ

Kaffka (1978) ให้ความหมายของ จิตสำนึก (Consciousness) ว่าเป็นสภาวะตื่นตัวของจิตใจต่อสภาพเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ใด ๆ ปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดจิตสำนึกขึ้น คือ ประสบการณ์ หรือสภาพการณ์แวดล้อมรอบตัวบุคคล

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง การที่คนคนหนึ่งสามารถคิดหรือพัฒนาความรู้สึกหรือคิดถึงบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะทางจิต แต่ไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้น สามารถจดจำหรือระลึกถึงลักษณะบางอย่างของเหตุการณ์นั้นได้

ชูศักดิ์ วิทยาภัก (2537) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง การกระทำที่แสดงว่าจำได้ มีการรับรู้การมีความรู้หรือความสำนึก หรือในอีกความหมายหนึ่ง ความตระหนักเป็นภาวะการณ์ที่บุคคลเข้าใจ หรือเน้นย้ำเหตุการณ์หรือวัตถุบางอย่าง

ชวลา เวชยันต์ (2544) ได้กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการรับรู้ความเข้าใจ การแสดงออกถึงความมุ่งมั่น และการแก้ไข เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ด้านใดด้านหนึ่ง

กุลวดี สุธล้า (2550) กล่าวว่า ความตระหนัก คือ การแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดเห็น จิตใต้สำนึก เป็นสภาวะส่วนบุคคลในการทำความเข้าใจและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์ เหตุการณ์ ช่วงเวลา และสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยให้เกิดความตระหนัก

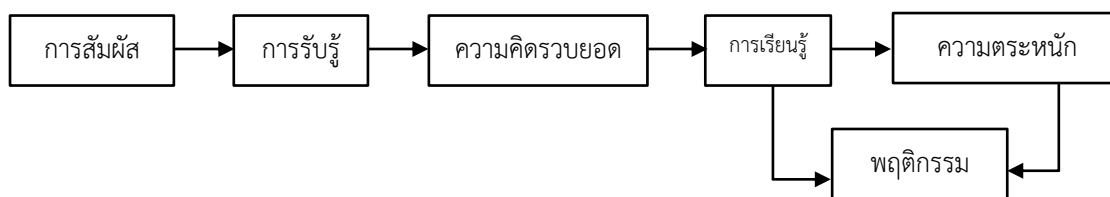
วิมลพรรณ อภาเวท และฉันทนา ปาปัดถา (2554) ความตระหนัก หมายถึง การแสดงออกของความรู้สึกที่เกิดจากบุคคลที่มีประสบการณ์และสามารถรับรู้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของเวลาประสบการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเกิดความตระหนัก

จากความหมายของความตระหนัก (Awareness) ที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของความตระหนัก ได้ดังนี้

ความตระหนัก (Awareness) หมายถึง ความรู้สึก หรือสภาวะทางจิตใจที่สามารถรับรู้ เข้าใจ และสามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ เจตคติ จิตสำนึก เป็นจิตสำนึกภายในจิตใจ ในสิ่งที่เกิดเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

3.2 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนัก

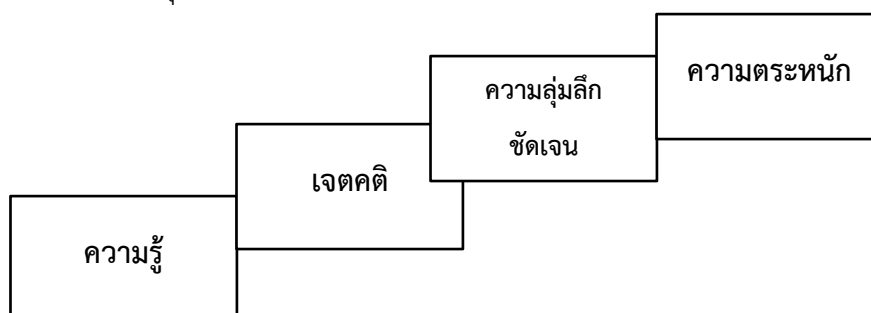
Good (1973 อ้างใน ดวงฤดี กิตติจารุตุลย์ , 2557) กล่าวว่ากระบวนการเกิดความตระหนักว่าเป็นผลมาจากกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับสิ่งกระตุ้นจากสิ่งเร้าหรือประสบกับสิ่งเร้า จะได้รับความรู้และเมื่อรับรู้ ขั้นต่อไปคือการทำความเข้าใจ คือเกิดความรวมยอดและนำไปสู่การเรียนรู้ คือ การมีความรู้ในสิ่งนั้น ๆ และนำไปสู่การตระหนักในที่สุด ซึ่งความรู้ความตระหนักนี้จะนำไปสู่การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลต่อสิ่งเร้านั้น ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 7 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนัก

ที่มา : Cater V. Good 1973: 54 อ้างใน ดวงฤดี กิตติจารุคุลย์ (2557)

ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การเกิดความตระหนักนั้นจะต้องอาศัยพื้นฐานของความรู้อย่างถูกต้องตามหลักการ เมื่อเกิดความรู้จะต้องมีความรู้ที่ถูกต้องแท้ โดยรู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด รู้ถึงปัญหา เหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข หลังจากนั้นจะต้องมีการสร้างเจตคติที่ถูกต้อง คือ การเห็นและได้สัมผัสจริงจนเกิดทัศนคติที่ถูกต้อง จากการสร้างความรู้และเจตคติที่ถูกต้อง จะนำไปสู่ขั้นของความลุ่มลึกชัดเจน คือ การปฏิบัติจนเกิดเป็นกิจนิสัยที่ฝังลงในความรู้สึกอย่างมั่นคง จะส่งผลให้เกิดเป็นความตระหนักในที่สุดปฏิบัติจนเกิดเป็นกิจนิสัยที่ฝังลงในความรู้สึกอย่างมั่นคง จะส่งผลให้เกิดเป็นความตระหนักในที่สุด

ภาพที่ 8 ขั้นตอนลำดับการเกิดความตระหนัก

ที่มา : Cater V. Good 1973: 54 อ้างใน ดวงฤดี กิตติจารุคุลย์ (2557)

ความตระหนัก (Awareness) เป็นสภาวะทางจิตใจที่สามารถรับรู้ เข้าใจ คิดได้ และสามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นจิตสำนึกภายในจิตใจ ว่ามีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ และสามารถนำไปแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ซึ่ง Brackler (1986) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความตระหนัก ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการรับรู้หรือความเชื่อ (Cognitive or Belief Component) ความรู้หรือความเข้าใจความเชื่อต่าง ๆ จะเริ่มต้นจากระดับง่ายไปจนถึงยาก เป็นการพัฒนามีลำดับขั้น
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Component) ความรู้สึกทางด้านค่านิยม ทัศนคติ ความตระหนักในความรู้สึก ผิด ชอบ ชั่ว ดี เป็นองค์ประกอบในการประเมินสิ่งเร้าต่าง ๆ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) การแสดงออกทางพฤติกรรม วาจากริยา ท่าทาง ที่มีต่อสิ่งเร้าหรือแนวโน้มนั้น ๆ ที่จะกระทำต่อบุคคล สถานการณ์ และกลุ่มของสังคม

3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก

บัณฑิต จุฬาศัย (2528) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของแต่ละบุคคลไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. ประสบการณ์การรับรู้ เป็นการรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในอดีตนั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ เหตุการณ์ หรือชีวิตประจำวันทั้งที่ผ่านมา โดยประสบการณ์ที่ได้พบเห็นจะมีผลกระทบโดยตรงนั้นจะเกิดการรับรู้

2. ความใส่ใจและการให้คุณค่าในเรื่องที่จะรับรู้ ซึ่งเกิดจากความสนใจ และอารมณ์ ความคาดหวัง ซึ่งแปรเปลี่ยนได้หลายระดับ

3. ลักษณะรูปแบบของเรื่องที่จะรับรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความเอาใจใส่ และการให้คุณค่าในเรื่องที่จะรับรู้กับรูปแบบของของบุคคลนั้น ๆ

ทงศักดิ์ ประสบกิตติคุณ (2535) ได้สรุปเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักไว้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก 5 ประการ ได้แก่

1. ประสบการณ์ที่มีต่อการรับรู้

2. ความเคยชินต่อสภาพแวดล้อม จะมีผลทำให้เกิดความตระหนักหรือตระหนักต่อสิ่งที่เกิดขึ้น

3. การเอาใจใส่และการให้คุณค่า ถ้ามนุษย์ใส่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะมีความตระหนักในเรื่องนั้นมากขึ้น

4. ลักษณะและรูปแบบของสิ่งเร้า ถ้าสิ่งเร้านั้น มีความสนใจ สามารถทำให้ผู้พบเห็นเกิดการรับรู้และการตระหนักมากขึ้น

5. ระยะเวลาและความถี่ในการรับรู้ ถ้ามนุษย์ได้รับการรับรู้บ่อยหรือนานเท่าไร ก็จะทำให้เกิดความตระหนักได้มากขึ้นเท่านั้น

ดวงฤดี กิตติจารุคุลย์ (2557) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความตระหนัก 4 ประการ ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge)

ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้นั้น ตามแนวคิดของอริสโตเติล เชื่อว่าประสบการณ์ของมนุษย์เป็นพื้นฐานสำหรับความรู้ โดยจุดเริ่มต้นของความรู้เริ่มต้นที่การสัมผัสและการตรึงตรองสัมผัสนั้น ๆ ดังนั้น หากกฎต่าง ๆ ที่ไม่ได้มาจากประสบการณ์เพียงอย่างเดียว แต่ต้องประกอบด้วยความคิดและเหตุผลในจิตใจ

2. ความใส่ใจและเห็นคุณค่า (Attention)

การใส่ใจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ โดยมอร์แกนและคิงส์ ได้กล่าวว่า ความใส่ใจเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการรับรู้ที่มีหมายความว่า การที่บุคคลจะรับรู้สิ่งใด บุคคลนั้นจะต้องใส่ใจกับสิ่งนั้น สติที่มาพร้อมกับการรับรู้ เกิดจากสภาวะของผู้รับรู้สภาวะขณะนั้น เพราะแต่ละคนเกิดมาพร้อมกับฐานะที่แตกต่างกัน เติบโตมาในสังคมที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้เกิดความคิดและความรู้สึกที่แตกต่างกัน (ฌีล ธาราโกซันและศรีนัย์ คำริสุข , 2540 อ้างอิงจาก Morgan and King , 1971)

3. ลักษณะและรูปแบบของสิ่งเร้า

เป็นสิ่งที่บุคคลได้พบ ได้รู้สึก และจะทำให้บุคคลเกิดการใส่ใจมากน้อยเพียงใด อาจจะพิจารณาได้ ดังนี้ (จิตวิทยาทั่วไป , 2549)

3.1 ความเข้ม (Intensity) เป็นระดับความหนักและเบาของสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นแสง สี เสียง และการดำเนินการต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น การใช้แสงจ้า สีจะเข้มและฉูดฉาด และเสียงดัง จะเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีการใส่ใจสิ่งนั้นมากยิ่งขึ้น

3.2 ขนาด (Size) สิ่งเร้าที่เกี่ยวกับขนาดนั้น ส่วนใหญ่บุคคลจะมีความสนใจและใส่ใจ ขนาดใหญ่มากกว่าขนาดเล็ก ตัวอย่างเช่น ขนาดของป้ายโฆษณาต่าง ๆ วัตถุและสิ่งก่อสร้าง เพื่อดึงดูดความสนใจ

3.3 ทำตรงกันข้ามหรือทำให้แปลกออกไป (Contrast) การทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แปลกออกไปจากเดิม หรือที่เป็นเอกลักษณ์สามารถดึงดูดความสนใจได้มากขึ้น เช่น ตัวหนังสือที่ใหญ่หรือหนาของหนังสือ จะทำให้เกิดความใส่ใจตรงนั้นเป็นพิเศษ

3.4 การทำซ้ำ (Repetition) การทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งบ่อย ๆ หรือ หลาย ๆ ครั้ง ตัวอย่างเช่น การแสดงตัวบ่อย ๆ ของดาราในการขายสินค้าทางโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อให้บุคคลจำสินค้านั้น

3.5 การเคลื่อนไหว (Movement) เป็นการทำให้สิ่งเร้าเคลื่อนที่หรือเปลี่ยนแปลง

4. ระยะเวลาและความถี่ในการรับรู้

ระยะเวลาและความถี่ในการรับรู้ เป็นการแสดงถึงการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนรับรู้จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลบ่อย และมีการสะสมองค์ความรู้ หรือ การย้ำให้มีความรู้อยู่เสมอ

พิชญสินี ไสยสิทธิ์ (2558) ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความรู้ 4 ด้าน ได้แก่

1. การมีความรู้ความเข้าใจ ในวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมอื่น ๆ
2. การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างไปจากวัฒนธรรมของตนเอง

3. การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางด้านการปรับตัวและการสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

4. การมีความรัก และห่วงใย ในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
 อัญญา ปัทมาสกุล (2560) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักด้วย ได้ดังนี้

1. ประสบการณ์ที่มีผลต่อการรับรู้โดยตรง
2. ความเคยชินต่อสภาพแวดล้อมและภาวะความเป็นอยู่ ทำให้บุคคลไม่ตระหนักต่อสิ่งที่เกิดขึ้น
3. การเอาใจใส่และการให้จะส่งผลทำให้เกิดความตระหนักในเรื่องนั้น ๆ มากขึ้น
4. ลักษณะและรูปแบบของเหตุการณ์
5. ความถี่และระยะเวลาที่เกิดการรับรู้

จากปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักที่นักวิชาการแต่ละท่าน ได้เสนอไว้ข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก

ปัจจัย \ นักวิชาการ	บัณฑิต จุฬาลักษณ์ (2528)	ทงศักดิ์ ประสบกิตติคุณ (2535)	ดวงฤดี กิตติจารุคุลย์ (2557)	พิชญสินี ไสยสิทธิ์ (2558)	อัญญา ปัทมาสกุล (2560)	ผู้วิจัย
1. ความรู้ หรือ การรับรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ความใส่ใจ	✓	✓	✓	✓	✓	
3. สิ่งเร้าหรือ ลักษณะรูปแบบ	✓	✓	✓		✓	
4. ความเคยชิน		✓			✓	
5. ระยะเวลาและความถี่		✓	✓		✓	
6. การยอมรับ				✓		✓
7. การแสดง พฤติกรรมในเชิง บวก				✓		✓

จากตารางที่ 4 สังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก ผู้วิจัยจึงสรุปปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรม ได้ 3 ประการ ได้แก่

1. การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง
2. ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย
3. การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางด้านการปรับตัวและการสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

1. ทฤษฎีจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kolhberg)

ทิสนา แคมณี (2546) ได้สรุปสาระสำคัญตามทฤษฎีดังกล่าวไว้ว่า โคลเบอร์ก (Kolhberg) ได้พัฒนาแนวคิดต่อ เนื่องจาก Piaget โดยแบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ชั้น รวมเป็น 6 ชั้น ได้แก่

ระดับที่ 1 ระดับก่อนเกณฑ์ (Preconventional Level) ระดับนี้เป็นระดับกฎเกณฑ์และข้อกำหนดของพฤติกรรม ที่จะเลือกตัดสินใจกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น มักพบในเด็กอายุ 2-10 ปี ในระดับนี้แบ่งเป็น 2 ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ 1 ชั้นการหลบหลีกการลงโทษ (อายุ 2-7 ปี) คือ การตัดสินใจ โดยมุ่งที่จะหลบหลีกไม่ให้เห็นตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวจะได้รับ ความเจ็บปวด ดังนั้นเลือกที่จะทำตามคำสั่งจากผู้ใหญ่ เพราะผู้ใหญ่มีอำนาจเหนือกว่าตน

ชั้นที่ 2 ชั้นการแสวงหารางวัล (อายุ 7-10 ปี) คือ การตัดสินใจ โดยมุ่งหมายที่จะได้รับผลตอบแทนที่ตนพอใจหรือต้องการ

ระดับที่ 2 ระดับตามเกณฑ์ (Conventional Level) ระดับนี้บุคคลจะมีความคาดหวังการยอมรับในสังคม และเลือกปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมาย ศาสนา มีการเลียนแบบและทำตามเพื่อให้ผู้อื่นเห็นชอบ ต่อมาจึงคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของตนในสังคม มักพบในช่วงอายุ 10-16 ปี ในระดับนี้แบ่งเป็น 2 ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ 3 ชั้นการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (อายุ 10-13 ปี) คือ การตัดสินใจ โดยเชื่อฟังความยินยอมหรือการชักชวนผู้อื่น โดยชั้นนี้จะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมาก พวกเขาจะทำทุกวิถีทางเพื่อให้เพื่อนยอมรับ ซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่คิดว่าคนอื่นจะเห็นด้วยหรือยอมรับเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อน

ชั้นที่ 4 ชั้นการทำหน้าที่ทางสังคม (อายุ 13-16 ปี) คือ การตัดสินใจนี้ถูกมองว่าเป็นหลักการในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบในฐานะหน่วยหนึ่งของสังคม สังคมย่อมคาดหวังที่จะ

ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมมากขึ้น และนำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่ละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคม

ระดับที่ 3 ระดับเหนือเกณฑ์ (Post Conventional Principle Level) เป็นระดับที่มีจริยธรรมขั้นสูงสุด สัญญาสังคมหรือหลักการทำตามคำมั่นสัญญา โดยมีจากการนำมาคิดไตร่ตรองแล้วตัดสินใจไปตามแต่จะเห็นสิ่งใดสำคัญกว่ากันพบในช่วงอายุ 16 ปีขึ้นไป ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ 5 ชั้นการทำตามคำมั่นสัญญา (อายุ 16 ปีขึ้นไป) โดยบุคคลในชั้นนี้ สามารถควบคุมจิตใจของตนเองและตัดสินใจโดยเห็นแก่ผู้อื่นได้ โดยจะใช้หลักการเคารพเหตุผลของตนเอง เคารพการตัดสินใจของตนเองและปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา เพื่อไม่ให้คนอื่นมองว่าตนไม่มีเหตุผล หรืออาจกล่าวได้ว่าบุคคลระยะนี้เห็นประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

ชั้นที่ 6 ชั้นการยึดอุดมคติสากล (ผู้ใหญ่) เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมในขั้นสูงสุด สามารถตัดสินใจเพื่ออุดมคติอันยิ่งใหญ่ที่เป็นหลักประจำใจของตน จะยึดตามหลักสากลของผู้เจริญแล้ว โดยจะคำนึงถึงความถูกต้องและยุติธรรมมีความละเอียดใจในการกระทำชั่วและเกรงกลัวบาป

ตารางที่ 5 เหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวคิดของ Kohlberg

ขั้นในการใช้เหตุผลทางจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
ขั้นที่ 1 ขั้นการหลบหลีกการลงโทษ (อายุ 2-7 ปี)	ระดับที่ 1 ระดับก่อนเกณฑ์ (2 -10 ปี)
ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหารางวัล (อายุ 7-10 ปี)	
ขั้นที่ 3 ขั้นการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (อายุ 10-13 ปี)	ระดับที่ 2 ระดับตามเกณฑ์ (10 - 16 ปี)
ขั้นที่ 4 ขั้นการทำหน้าที่ทางสังคม (อายุ 13-16 ปี)	
ขั้นที่ 5 ขั้นการทำตามคำมั่นสัญญา (อายุ 16 ปีขึ้นไป)	ระดับที่ 3 ระดับเหนือเกณฑ์ (16 ปีขึ้นไป)
ขั้นที่ 6 ขั้นการยึดอุดมคติสากล (ผู้ใหญ่)	

2. ระดับของความตระหนักทางสังคม

2.1 การจำแนกระดับของความตระหนักทางสังคม (สุดใจ บุญอารีย์ , 2541)

ในระดับที่ 1 คือระดับก่อนเกณฑ์บุคคลจะไม่มี การตระหนักทางสังคม เพราะมักจะนึกถึงตัวเอง เช่น การที่ต้องรักษาสัญญา จากคำตอบว่า “ถ้าคุณไม่รักษาสัญญาคุณจะถูกตี” ซึ่งเห็นว่าตนเองไม่นึกถึงผู้อื่นและไม่เข้าใจถึงเจตนา ความคาดหวังของผู้อื่น ในระดับนี้ หากเด็กมีการพัฒนาที่สูงขึ้น ความคิดก็จะกว้างยิ่งขึ้น และทำให้นึกถึงผู้อื่นเป็นลักษณะรายบุคคล โดยการคิดในรูปแบบ “ฉัน” และ “เธอ” ซึ่งเหตุผลในการกระทำเพื่อคนอื่น คือ ต้องการให้เขาเป็นผู้ตอบแทนมิใช่การทำเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

ในระดับที่ 2 คือ ระดับตามกฎเกณฑ์ เด็กจะนึกถึงความสัมพันธ์ของการเป็นสมาชิกของกลุ่ม สิ่งสำคัญคือ ต้องการเป็นคนดีเท่าที่กลุ่มหรือสังคมต้องการ ในขั้นที่ 2 นี้ เด็กจะตระหนักถึงผลประโยชน์ของผู้อื่นและสังคมเป็นอันดับแรก การชื่นชมผู้อื่น คือ ระดับที่เข้าใจว่าเหตุใดบุคคลจึงต้องเสียสละเพื่อสังคม สิ่งที่ไม่ได้เกิดความตระหนักในระดับก่อนที่จะเริ่ม บุคคลที่มีพัฒนาการในระดับนี้จะต้องการการยกย่องเชิดชูความดีของตน ความแตกต่างระหว่างระดับนี้กับระดับก่อนในแง่ของกฎคือ ระดับเดิมมองว่ากฎคือสิ่งบังคับของเขา แต่ในระดับนี้ กฎมีไว้เพื่อช่วยเหลือสังคมที่เขาอยู่

ในระดับที่ 3 คือ ระดับเหนือกฎเกณฑ์ มุมมองจะกว้างขึ้นว่ามนุษย์จะไม่ถูกมองว่าเป็นฟันเฟืองของเครื่องจักรในสังคมและจะต้องปฏิบัติตาม สิ่งที่สังคมกำหนดและรับใช้สังคมที่พวกเขาเป็นสมาชิกอยู่ แต่จะทำตามหลักความยุติธรรมที่ทุกคนในสังคมต้องปฏิบัติตามไม่ว่าสังคมนั้นจะสนับสนุนหรือไม่ก็ตาม สิ่งนี้เรียกว่าเป็นสากลเพราะใช้ได้กับทุกคน ความแตกต่างระหว่างระดับนี้กับระดับก่อนหน้าคือ ระดับก่อนหน้านี้นึกว่าการทำความดีต้องเกี่ยวโยงกับสังคม ประโยชน์ของสังคมเป็นตัวกำหนดความถูกต้อง แต่ระดับนี้เห็นว่ายุติ เป็นการกระทำที่สอดคล้องกับหลักความยุติธรรม. หลักความยุติธรรมนี้เป็นอิสระจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่ ดังนั้นหลักความยุติธรรมจึงเป็นพื้นฐานของสังคม

2.2 การจำแนกชั้นของความตระหนักทางสังคม การแยกระดับการหยิ่งลึกลับทางสังคม จะช่วยเป็นกระบวนการวิเคราะห์พัฒนาการ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าระยะของพัฒนาการจะเอื้อให้เข้าใจระยะของการพัฒนาความเข้าใจทางสังคมของเด็ก ๆ มากขึ้น ขอให้เราทราบว่าระยะใดในสองระยะที่เด็กกำลังใช้เหตุผลในเวลาเดียวกัน ส่วนผู้ที่มีพัฒนาการด้านการหยิ่งลึกลับทางสังคมในลำดับเหนือกฎเกณฑ์เกือบทั้งหมด จะใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 5

ในระดับที่ 1 คือระดับก่อนเกณฑ์ ความแตกต่างด้านการตระหนักทางสังคมระหว่างขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ได้แก่ ความเห็นแก่ผู้อื่นของทั้งสองฝ่าย หรือความตระหนักในมุมมองของคนอื่นที่ขั้นที่ 1 ไม่มี นักเหตุผลในขั้นที่ 1 จะไม่เข้าใจว่าคนอื่นมีความคิดเห็นของตนเอง พวกเขาจะคิดว่ามีเพียงตัวเองและโลกภายนอก ในแง่จริยธรรม เด็กเข้าใจว่าเขาและคนอื่น ๆ อยู่ภายใต้การปกครองแบบเผด็จการภายนอกเหมือนกัน หากคุณไม่รวมตัวเองในสิ่งนี้ คุณจะถูกลงโทษโดยอัตโนมัติ การคำนึงถึงความสำคัญและสิทธิของมนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม และการตัดสินใจมาจากลักษณะทางกายภาพ เช่น การช่วยชีวิตคนที่มีเครื่องประดับมากที่สุดหรือคนที่สูงที่สุด

ในขั้นที่ 2 เด็กสามารถพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ร่วมกันได้ เด็กสามารถคิดว่าคนอื่นคิดต่างจากตนและแตกต่างกัน และรู้ว่าบางครั้งผู้คนคาดหวังและกระทำในลักษณะที่ขึ้นอยู่กับผู้อื่น แม้การคิดในแง่ของความตระหนักนั้นกว้างขึ้น แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นักพัฒนาการขั้นที่ 2 จะมองที่ความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัว ในด้านจริยธรรมยังคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ในทางกายและสุขลักษณะ หลักสำคัญของการพัฒนาในขั้นนี้ไม่ใช่การนึกถึงกลุ่มหรือสังคมที่ดี แต่นึกถึงประโยชน์ของบุคคลผู้ใดประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น

ในขั้นที่ 3 กรอบความคิด คือ การรับฟังความคิดเห็นจากแต่ละคนในกลุ่มสู่ทุกคนของกลุ่มและจะต้องพยายามกระทำในสิ่งที่กลุ่มเห็นด้วย ผู้ใช้เหตุผลในขั้นนี้จะพยายามจัดพฤติกรรมของเขาให้อยู่ในรูปแบบของคนดีตามความคิดของตน

ในขั้นที่ 4 จะพิจารณาสัมพันธ์ภาพเช่นกัน แต่จะขยายรวมไปถึงการหยั่งลึกถึงระดับสังคมแทนที่จะคิดถึงบุคคลเพียง 2-3 คน เขาจะพิจารณาว่าบุคคลเป็นจุดสำคัญของระบบสังคมทั้งหมดตามความสัมพันธ์หรือพฤติกรรม ต่อสังคม รวมทั้งการกระทำในลักษณะที่เกื้อกูลหรือส่งเสริมให้สังคมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย โดยเชื่อว่าเราทุกคนเป็นสมาชิกของระบบสังคม ความคิดที่จะขยายจากความเป็นปัจเจกบุคคลหรือความสัมพันธ์ของกลุ่มเล็ก ๆ ไปสู่ระบบสังคมที่กว้างขึ้นถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญของขั้นที่ 4 ที่พัฒนามาจากขั้นที่ 3

3.6 การวัดความตระหนัก

ชวาล แพร์ตกุล (2526) กล่าวว่า ความตระหนัก เป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับความรู้สึกอารมณ์ ดังนั้น การวัดและประเมินผลจึงต้องมีหลักการและวิธีการ ตลอดจนเทคนิคเฉพาะ จึงจะวัดความรู้และอารมณ์ ซึ่งมีหลายประเภทด้วยกัน คือ

1. วิธีการสัมภาษณ์ อาจเป็นการสัมภาษณ์ชนิดที่มีโครงสร้างคำถาม หรืออาจจะเป็นแบบไม่มีโครงสร้างคำถาม ให้ผู้ตอบมีโอกาสตอบอย่างอิสระ และคำถามก็เป็นไปตามโอกาสอันฉับพลันในขณะสนทนากัน

2. แบบสอบถาม อาจเป็นชนิดปลายปิดหรือปลายเปิด หรือแบบผสมก็ได้

3. แบบตรวจสอบรายการ เป็นเครื่องมือวัดชนิดที่ให้ตรวจสอบว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือมี ไม่มี

4. มาตรการวัดอันดับคุณภาพ เครื่องมือชนิดนี้เหมาะสำหรับวัดอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการทราบความเข้มว่ามีมากน้อยเพียงใด

5. การเข้าใจความหมายของภาษา

ทิตินา แชมมณี (2546) ได้อธิบายถึงขั้นตอนในการดำเนินการกระตุ้นผู้เรียนใหม่มีความสนใจเอาใจใส่รับรู้ เห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ไว้ดังนี้

1. สังเกต ให้ข้อมูลที่ต้องการเพื่อที่จะให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

2. วิเคราะห์ให้ตัวอย่าง สถานการณ์ ประสบการณ์ตรง เพื่อที่ผู้เรียนจะได้รู้จักการวิเคราะห์หาสาเหตุทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. สรุปผลและสร้างคุณค่าให้กับสิ่งที่ต้องการสร้างความตระหนัก

3.7 แนวทางในการสร้างความตระหนัก มีวิธีการดังนี้

1. ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในวัฒนธรรม ปลูกฝังให้มีความรัก และหวงแหนในวัฒนธรรมของตนเอง
2. สถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมทั้งในท้องถิ่น และวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ดีงามของชาติเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในวัฒนธรรมของตนเป็นสำคัญ
3. สอนให้ผู้เรียนได้ตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม โดยส่งเสริมกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ และมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง
4. เลือกใช้สื่อที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพเพียงพอ เพื่อสร้างความคิดที่เป็นหนึ่งเดียวหรือรวบยอด และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมของไทย
5. จัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้มากยิ่งขึ้นและสม่ำเสมอ เพราะประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมได้อย่างดีมากยิ่งขึ้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิชญ์สินี ไสยสิทธิ์ (2557) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 263-204 กราฟิกเพื่อการสื่อสารการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 36 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่เรียนด้วยทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เรื่อง หลักการออกแบบงานกราฟิก เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความตระหนักในคุณค่าพหุวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนด้วยทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เรื่อง หลักการออกแบบงานกราฟิก เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

Maria A. Perifanou and Anastasios A. Economides (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ MOOCs สำหรับการเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความสำเร็จในการเรียนหลักสูตรออนไลน์นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงจนเป็น Massive Open Online Language Course (MOOLC) ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นริเริ่มของการเรียนด้านภาษา โดยแบ่งออกเป็น 1) สำรวจความคิดเห็นริเริ่มของ MOOLC ในปัจจุบัน 2) จำแนกประเภทออกเพื่อให้เป็นรูปธรรม 3) ประเมินผล โดยใช้กรอบ

แนวคิดในรูปแบบของ Massive Open Online and Interactive Language Learning Environment (MOOILLE) 4) วิเคราะห์และสรุปผล

ผลจากการวิจัยได้วิเคราะห์โดยแยกออกเป็นมิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านศาสตร์การสอน 3) ด้านการประเมินผล 4) ด้านสังคม 5) ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิค 6) ด้านการเงิน ถึงแม้ว่าจะเป็นหลักสูตรนี้จะเป็นขั้นตอนที่ใหญ่ในด้านการศึกษเกี่ยวกับภาษาในระบบออนไลน์แบบเปิด ซึ่งงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพยายามแสดงให้เห็นถึงความสนใจที่มีมากขึ้นของ MOOLC และกรอบการประเมินที่ช่วยให้ผู้ออกแบบการสอนสามารถสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ด้านภาษา (MOOILLE) ได้อย่างประสบผลสำเร็จ

Mushtak Al-Atabi and Jennifer DeBoer (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) สำหรับสอนการประกอบการให้กับผู้เรียนด้านวิศวกรรม ของมหาวิทยาลัยเทเลอร์ ประเทศมาเลเซีย การจัดการเรียนการสอนได้เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนทั้งในมหาวิทยาลัยและผู้เรียนจากทั่วโลก เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนด้านในเทคนิคและวิธีการด้านนวัตกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนแนวคิดเชิงบวกของผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรนี้เพื่อต้องการผลิตวิศวกรที่มีศักยภาพ เพื่อป้อนเข้าสู่ในภาคอุตสาหกรรมและสังคมขนาดใหญ่ การออกแบบการเรียนการสอนจึงไม่ได้มุ่งเน้นแค่เพียงหลักสูตรที่เกี่ยวกับเทคนิคด้านวิศวกรรม แต่ยังรวมไปถึงหลักสูตรอื่น ๆ ด้วย เช่น การจัดการนวัตกรรมโลกาภิวัตน์ และด้านการประกอบการ โดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาทักษะด้านธุรกิจและเสริมความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี โดยหลักสูตรจะประกอบไปด้วย 14 คาบเรียนประกอบไปด้วยการบรรยาย บทเรียน คำถามออนไลน์ และโปรเจกต์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีความหลากหลาย นักเรียนจะได้รับข้อเสนอแนะและคำแนะนำระหว่างการเรียนรู้ การประเมินผลประกอบด้วยการเรียน 50% และการสอบ 50%

ทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์แบบเปิดสำหรับผู้ประกอบการนี้ (MOOC) จากจำนวนผู้เรียน 1600 คน ใน 115 ประเทศ และผู้เรียนในมหาวิทยาลัยเทเลอร์ ประเทศมาเลเซีย จำนวน 60 คน โดยผ่าน OpenLearning.com ผลการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จากจำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียนในรายวิชานี้ 80 คน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนที่ลงทะเบียนในหลักสูตรนี้วางแผนเพื่อประกอบธุรกิจของตนเองหรือเป็นความสนใจส่วนบุคคล นอกจากนั้นยังเพื่อความก้าวหน้าด้านอาชีพการงานในอนาคต มากกว่า 80% พบว่าการเรียนด้วย MOOC มีประสิทธิภาพและสามารถเชื่อมโยงไปยังการทำงานได้ มีความพึงพอใจในคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งนี่ถือเป็น ความร่วมมือและมีผลตอบรับที่ดี ถือเป็นแรงส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับทั้งประโยชน์และความสนุกสนาน

ถือเป็นการบรรลุความสำเร็จและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง ฉะนั้น MOOCs จึงเหมาะในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่หลักสูตรผู้ประกอบการ หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกันทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม

Yuwanuch Gulatee and Prachyanun Nilsook (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการออกแบบการเรียนรู้สำหรับ MOOCs ซึ่งจากการวิเคราะห์การออกแบบการเรียนการสอนพบว่า การออกแบบของ MOOCs จะประกอบไปด้วย ประมวลรายวิชา กลุ่มการเรียนรู้ การจัดการเนื้อหา วีดิทัศน์ กลุ่มอภิปราย งานที่ได้รับมอบหมาย หรือคำถาม ภาระงานในเชิงปฏิบัติ โครงการและประกาศนียบัตร เหล่านี้คือส่วนประกอบที่พบในการออกแบบการเรียนรู้สำหรับ MOOCs ซึ่ง MOOCs ถือว่าเป็น การเรียนในรูปแบบออนไลน์ประเภทหนึ่งที่มีการจัดการเป็นแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือ Lifelong learning โดยมีเป้าหมายที่เป็นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ของโครงสร้างที่ใหญ่และเปิดให้เข้าถึงได้โดยผ่านเว็บไซต์ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายแต่มีอิทธิพลเป็นอย่างสูง ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงจะช่วยตอบโจทย์ให้กับผู้ที่ต้องการเตรียมสร้างหลักสูตรออนไลน์

ดังนั้น จากผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ ก็เพื่อช่วยผู้สอน หรือผู้ออกแบบเว็บไซต์ให้ได้เข้าใจถึงเครื่องมือที่จะนำมาใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ ซึ่งในขณะเดียวกันก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยสามารถแบ่งองค์ประกอบเป็นดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การระบุถึงความจำเป็นพื้นฐานของการเรียนแบบออนไลน์ เช่น กำหนดหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือ ขอบเขตของรายวิชา เนื้อหา หรือการประเมินในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความคาดหวังของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการการเรียนรู้เป็นกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารซึ่งกันและกันได้ จะช่วยบันทึกและเก็บรายละเอียดของผู้เรียนได้ เช่น E-mail หรือ กิจกรรม ต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 3 เอกสารบรรยาย ที่ผู้เรียนสามารถดาวน์โหลดได้ เพื่อสามารถนำมาอ่าน และทบทวนการเรียน

องค์ประกอบที่ 4 วีดิทัศน์ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน หรือในห้องเรียน

องค์ประกอบที่ 5 ช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมการเรียนแบบออนไลน์ เพื่อเป็นช่องทางให้ผู้เรียนสามารถสนทนาแลกเปลี่ยนกันได้ เช่น ผ่านเว็บบอร์ด facebook line หรือ อื่น ๆ

องค์ประกอบที่ 6 ควรมีแบบฝึกหัด หรือ คำถาม เพื่อให้ประเมินความเข้าใจของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 7 การประเมินในสภาพจริงของผู้เรียน ซึ่งสามารถสะท้อนถึงการเรียนของผู้เรียนในขณะนั้นได้

องค์ประกอบที่ 8 เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อให้ผู้สอนมั่นใจว่าผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์และแก้ปัญหา โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำมาใช้จะช่วยให้ผู้เรียนเดินตามแนวทางการสอนได้

องค์ประกอบที่ 9 โปรเจค (Project) ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอโปรเจคของตนเอง ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนหรือการพัฒนาในอนาคต ซึ่งองค์ประกอบนี้จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความรู้ของผู้เรียนได้

องค์ประกอบที่ 10 คือองค์ประกอบสุดท้ายเพื่อยืนยันถึงความสำเร็จของผู้เรียน คือการมอบประกาศนียบัตร ให้แก่ผู้สำเร็จในหลักสูตรนั้น ๆ

จารุมน หนูคง และ ณมน จีรังสุวรรณ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานร่วมกับการสอนแบบ MOOC เพื่อพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยการฝึกอบรมเป็นแบบผสมผสาน (Blended learning) เป็นรูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่สามารถยืดหยุ่น และยังสามารถผสมผสานยุทธวิธีต่าง ๆ โดยใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งจากเนื้อหาของการฝึกอบรมที่มีมาก ทำให้เกิดข้อจำกัดในการอบรม ทั้งในเรื่องของเวลาและอื่น ๆ ผู้วิจัยจึงนำเอารูปแบบของ MOOC เข้ามาร่วมกับการฝึกอบรม ทำให้สามารถลดข้อจำกัดและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน

จากการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) รูปแบบการฝึกอบรม เป็นการวิเคราะห์บริบทรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานร่วมกับแบบ MOOC และ 2) ผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จากผลการวิจัยพบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกอบรมมีความเหมาะสมเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่ามีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในรูปแบบการฝึกอบรม

กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย และ สุรพล บุญลือ (2558) ได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยแหล่งการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ในหลักสูตรการสร้างสื่อดิจิทัลคอนเทนต์โดยใช้ระบบ LMS (Learning Management System) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดไว้สำหรับผู้เข้าอบรมในหลักสูตรดิจิทัลคอนเทนต์ ซึ่งในหลักสูตรประกอบด้วยโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ข้อสอบ และมีการติดตามผลโดยมีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เข้าอบรม ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เช่น E-mail chat หรือ web board นอกจากนี้ยังมีช่องทางเสริมคือ Facebook Youtube and Website โดยระบบนี้ใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน มีการวางแผนการทำงานตามศักยภาพของผู้เข้าอบรม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งท้ายที่สุดเมื่อผู้เข้าอบรมเรียนจบตามเกณฑ์ ก็จะได้เกียรติบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของโครงการ

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากการเลือกแบบเจาะจงจากผู้เข้าอบรม จำนวน 40 คน พบว่าคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนจากการปฏิบัติงานจริงโดยมีผู้คอยให้คำแนะนำ ชี้แนะ และตอบคำถาม ทำให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจในเนื้อหาอย่างถูกต้อง ซึ่งผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

กวิธร รัฐอาจ, เหมมิณูช ธนปัทม์มีมณี และ ฉัตรเกล้า เจริญผล (2559) ได้ พัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยคลังรายวิชาออนไลน์แบบเปิด โดยนำเอารูปแบบ ห้องเรียนกลับด้านและการศึกษาออนไลน์ออนไลน์แบบเปิด (MOOCs) มาผสมผสานกัน โดยแบ่งการ วิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ 1) ศึกษาความต้องการและสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียน การสอน และ 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยคลังรายวิชา ออนไลน์แบบเปิด ซึ่งการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านนั้น เป็นการให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วย ตนเอง ซึ่งผู้สอนจะมีหน้าที่เื้อ้อำนวยความสะดวกโดยการจัดหาแหล่งความรู้ให้แก่ผู้เรียน

ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบการจัดการเรียนแบบกลับด้าน ประกอบด้วย การกำหนดยุทธวิธี เพิ่มพูนประสบการณ์ (Experiential Engagement), การสืบค้นเพื่อให้เกิดมโนทัศน์รวบยอด (Concept Exploration) การสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมาย (Meaning Making) การสาธิตและ ประยุกต์ใช้ (Demonstration & Application) เมื่อนำมาผสมผสานเข้ากับการศึกษาออนไลน์ ออนไลน์แบบเปิด (MOOCs) ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Olga Bucovetchi, Radu D. Stanciu and Cristina Petroneka Simion (2016) ได้ศึกษา เกี่ยวกับการออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับ MOOC โดยมุ่งเป้าไปที่ความคาดหวังของนักเรียนใน ประเทศโรมาเนีย ซึ่งวัตถุประสงค์หลักในงานวิจัยนี้คือ สามารถออกแบบหลักสูตรของ MOOC ขึ้นตอนมีการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนของ University Politechnica of Bucharest (UPB) แบ่งเป็น ระดับปริญญาตรี 49% และปริญญาโท 51% ชั้นตอนที่ 2 เป็นการ วิเคราะห์แบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบการออกแบบ MOOC จาก 5 แห่ง คือ Coursera, EdX, Udacity, Udemy และ Stanford online เลือกใช้รูปแบบของ Coursera เป็นหลักในการออกแบบ เนื่องจากมีความชัดเจน และเนื้อหาเป็นที่ดึงดูดสำหรับผู้เข้าร่วมได้ดีที่สุด และจากการสัมภาษณ์ ผู้เรียน พบว่า ด้วยสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย UPB ซึ่ง MOOC ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก แต่ ผู้เรียนโดยส่วนมากก็ให้ความสนใจ และพร้อมจะเข้าร่วมกับการเรียนการสอนแบบ MOOC โดยความ คาดหวังของผู้เรียนเมื่อมีการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนแล้ว ผู้สอนควรให้ความสนใจอย่าง มากในการประยุกต์ทฤษฎีเข้ากับการเรียนการสอน และใช้ข้อมูลที่มีคุณภาพและมีความทันสมัย

Julieth Ospina-Delgado, María A. García-Benaub and Ana Zorio-Grimab (2016) ได้ศึกษาถึง มุมมองของผู้สอนด้านบัญชี ที่ใช้ MOOC ในการจัดการเรียนการสอน โดนสำรวจจาก มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศสเปน จำนวน 103 คน จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มนี้ ชี้ให้เห็นถึงโอกาสและความเป็นไปได้ของสภาพแวดล้อมแบบพลวัตในการออกแบบของ MOOC ของ IFRS (The International Financial Reporting Standards) ในการนำมาสอนในรูปแบบการเรียน

ในปัจจุบัน ซึ่งสิ่งสำคัญคือการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมการเรียนในปัจจุบันในรูปแบบการคิดวิเคราะห์

ด้วยบทบาทของครูในสังคมสเปนและยุโรปในปัจจุบันที่ไม่เพียงพอ การสร้าง MOOC ของ IFRS เพื่อเป็นการศึกษาออนไลน์ทางเทคโนโลยีอีกทางเลือก ในบริบทด้านบัญชี ซึ่งการตอบรับในการใช้ MOOC เพื่อจัดการเรียนการสอนนั้น ทำให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับการสอน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดแรงผลักดันทำให้เกิดการพัฒนาด้านการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยในเรื่องของความรู้เท่านั้น แต่ยังเป็นข้อดีที่ส่งผลเกิดองค์ประกอบหลักที่สำคัญ คือ การพัฒนาเครือข่าย และทัศนคติด้านการเรียนอย่างมืออาชีพ โดยผลที่ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนให้ความสนใจในประโยชน์ของการนำ MOOC มาใช้ และมากกว่า 80% จะนำเอาเครื่องมือนี้มาใช้ในการศึกษาต่อไป

กิตติพงศ์ สุนทรพัฒน์ (2560) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดเพื่อส่งเสริมความรู้ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ศุลกากร ด้านศุลกากรพรมแดนในจังหวัดสงขลา จำนวน 20 คน

โดยผลการวิจัยพบว่า 1) การสร้างความรู้ของเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่เรียนด้วยทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับเจ้าหน้าที่ศุลกากร ด้านศุลกากรพรมแดนในจังหวัดสงขลา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความพึงพอใจในการใช้ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดเพื่อส่งเสริมความรู้ เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ศุลกากร ด้านศุลกากรพรมแดนในจังหวัดสงขลา ของเจ้าหน้าที่ศุลกากร อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัย เรื่องการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 3) เพื่อศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมและ เพื่อให้การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ระยะที่ 3 ผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบศึกษากลุ่มเป้าหมายเดียวที่มีการวัดการทดสอบก่อนและการทดสอบหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest) (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์, 2549)

ตารางที่ 6 แสดงวิธีวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest – Posttest Design)

	T ₁	X	T ₂
	K ₁	X	K ₂
เมื่อ	T ₁	แทน	ผลพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาต่อการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม (ก่อนเรียน)
	K ₁	แทน	ผลความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาต่อการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม (ก่อนเรียน)
	X	แทน	การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
	T ₂	แทน	ผลพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาต่อการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม (หลังเรียน)
	K ₂	แทน	ผลความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาต่อการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม (หลังเรียน)

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้วิธีการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ในระบบ PSU MOOC (<http://mooc.psu.ac.th>) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น

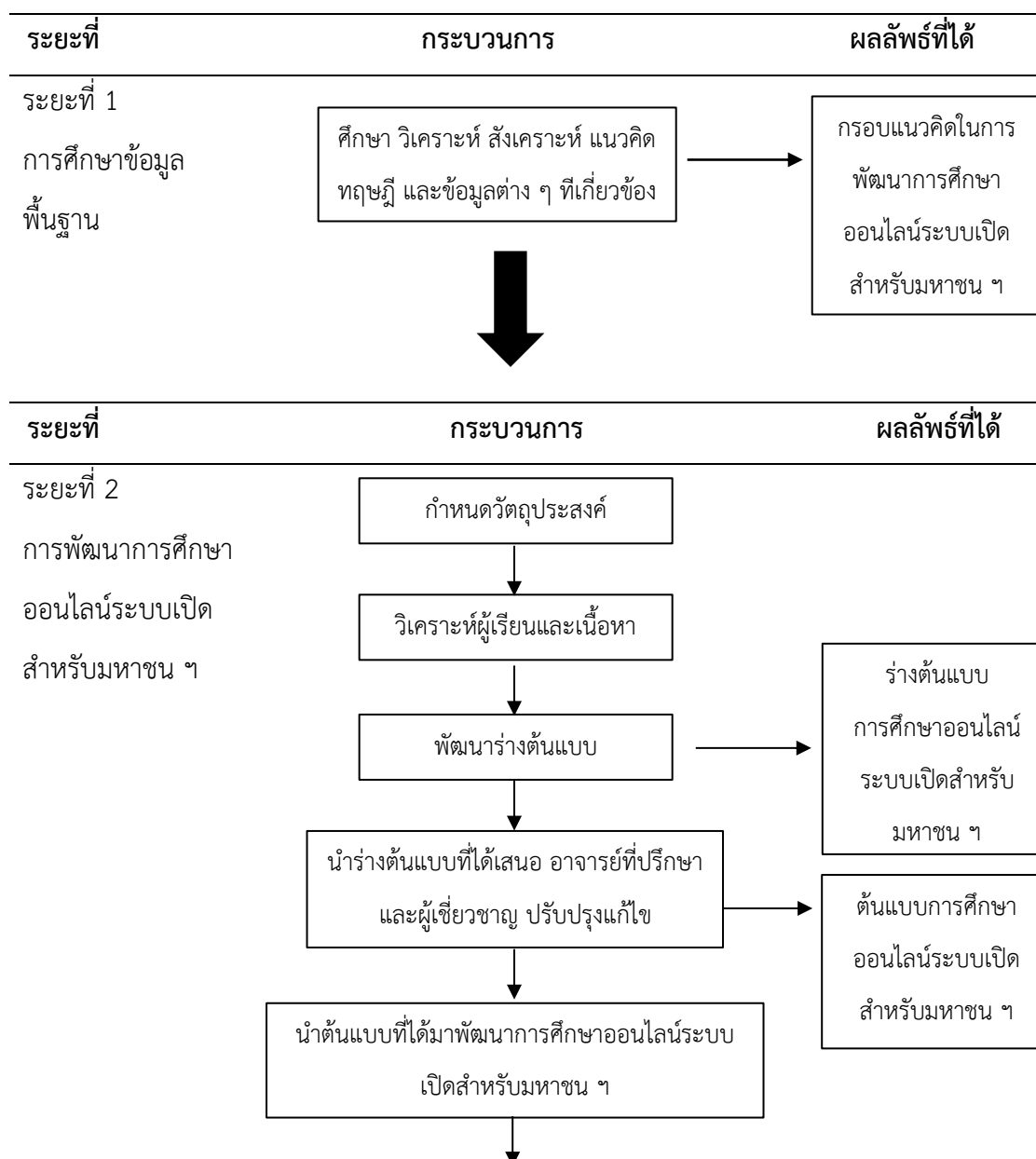
การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ตัวแปรตาม

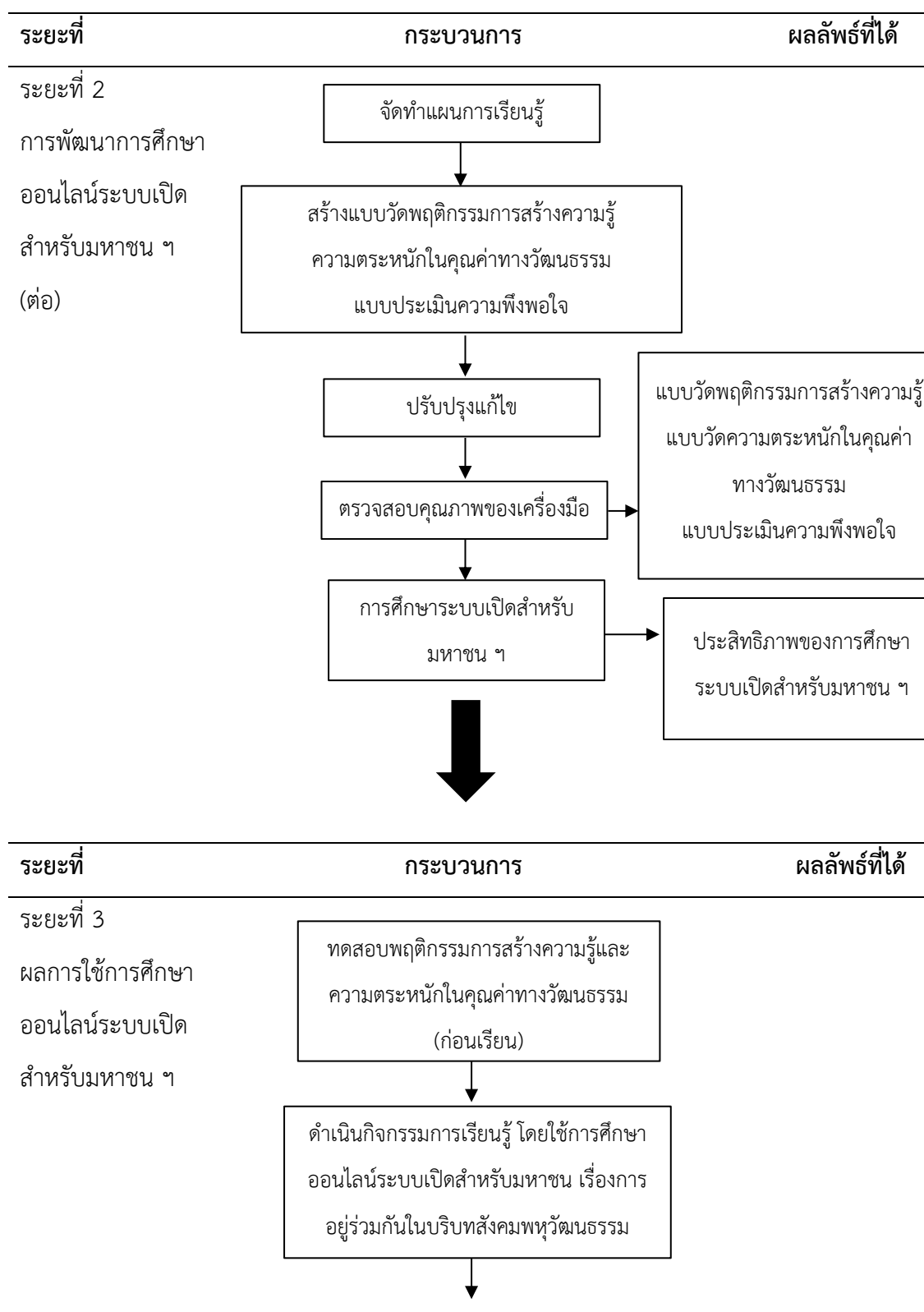
- 1) พฤติกรรมการสร้างความรู้
- 2) ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
- 3) ความพึงพอใจของผู้เรียน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 7 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาขน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ระยะที่	กระบวนการ	ผลลัพธ์ที่ได้
ระยะที่ 3 ผลการใช้การศึกษา ออนไลน์ระบบเปิด สำหรับมหาชน ฯ (ต่อ)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ทดสอบพฤติกรรมการสร้างความรู้และ ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (หลังเรียน) </div> <div style="text-align: center; margin: 5px 0;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> เก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการทดลอง </div> <div style="text-align: right; margin-top: 5px;">→</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ผลการใช้การศึกษา ออนไลน์ระบบเปิด สำหรับมหาชน ฯ </div>

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การวิจัยในระยะที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัยในระยะที่ 1

1.1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน

1.2 ศึกษาข้อมูลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การสร้างความรู้ (Knowledge Construction)

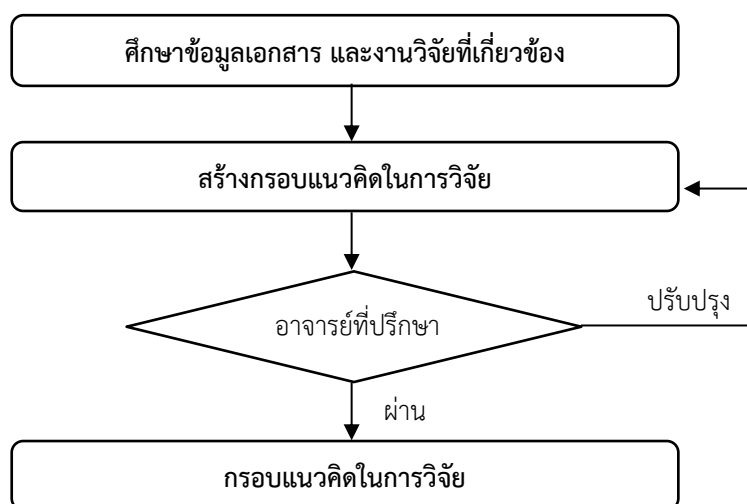
1.3 ศึกษาข้อมูลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (Cultural Awareness)

1.4 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.5 นำกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูล ให้มีความสมบูรณ์และครบถ้วน เพื่อนำไปสร้างต้นแบบ สำหรับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ในระยะต่อไป

สรุปกระบวนการการวิจัยในระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพและความต้องการ เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ได้ดังนี้

ภาพที่ 9 สรุปการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1

ระยะที่ 2 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในระยะที่ 1 ซึ่งได้แก่ กรอบแนวคิดการวิจัย องค์ประกอบกระบวนการต่าง ๆ นำมาพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : กระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้อัตโนมัติตามรูปแบบ ADDIE Model

ส่วนที่ 2 : ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 1 : กระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้ตามรูปแบบ ADDIE Model ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (Analysis)

1. การวิเคราะห์ (Analysis) ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา จัดว่าเป็นผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะในการรับผิดชอบตัวเอง มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถจะเรียนรู้ได้จากนอกห้องเรียน ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาต้องการความเป็นอิสระในการเรียน การเรียนรู้ตามสติปัญญาและความสามารถของตนจะก่อนประโยชน์สูงสุดในการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี

1.2 วิเคราะห์เนื้อหา รายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา โดยเริ่มจากการศึกษาจุดมุ่งหมายรายวิชา ศึกษาสังเขปเนื้อหา แนวทางการเรียนการสอน โดยมีขอบเขตเนื้อหา 4 หัวข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 4 การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

1.3 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบัน เกิดการระบาดของโควิด-19 ลูกกลามไปทั่วทุกหนแห่ง สถานศึกษาเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบโดยตรง การจัดการเรียนการสอนตามปกติจึงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ จึงเป็นตัวเลือกที่ดีที่สุด โดยเฉพาะการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เป็นตัวช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเข้าถึงบทเรียนได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่และเวลา

2. การสร้างแบบประเมินคุณภาพเนื้อหาของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีวิธีการสร้างแบบตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการศึกษา รูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง

2.2 การดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพเนื้อหา การสร้างแบบประเมินคุณภาพเนื้อหา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดยใช้แบบประเมินตรวจสอบการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) Rovinello and Hamberton (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) รายชื่อโดยพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและขั้นตอนและกำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

- +1 หมายถึง เนื้อหาที่มีความเหมาะสม/สอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้อง
- 1 หมายถึง เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

และได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณารูปแบบ (อุทุมพร จามรมาน, 2538) ถ้าคะแนนความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าองค์ประกอบหรือขั้นตอนนั้นสามารถนำมา ใช้เป็นรูปแบบการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) Rovinello and Hamberton (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) ใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
	$\sum R$	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.3 นำแบบประเมินคุณภาพเนื้อหาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การใช้ภาษา ความชัดเจน ความเหมาะสม แล้วนำคำแนะนำที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจนเสร็จสมบูรณ์

2.4 นำแบบประเมินคุณภาพเนื้อหาที่ปรับปรุงแล้ว ไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเนื้อหา

2.5 นำผลการประเมินคุณภาพเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาคุณภาพตามเกณฑ์การประเมิน โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลประเมินรับรองคุณภาพเนื้อหาเพื่อการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยค่าเฉลี่ยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสม ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 (IOC = 1)

โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ให้ความคิดเห็นว่า สามารถนำเนื้อหารายวิชาหัวข้อ เรื่อง การอยู่ร่วมกันใน
บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ไปใช้ในการวิจัยได้

2.6 ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้งานต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ (Design)

1. การออกแบบ (Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งเป็น
ส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันใน
บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทาง
วัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกัน
ในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทาง
วัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบองค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความ
ตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยใช้ปัจจัยในการออกแบบ
การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน มี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3)
ผลลัพธ์ มาใช้กับองค์ประกอบการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)
คำอธิบายรายวิชา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบการเรียนการสอน 4) เนื้อหา 5) สื่อ 6)
กิจกรรมในการเรียน 7) การสื่อสาร 8) แบบทดสอบ 9) ประกาศนียบัตร 10) ผลการเรียนรู้ 11) การ
ปรับปรุงพัฒนา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ในข้างต้นมาจัดทำเป็น
องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุ
วัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับ
ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์สำหรับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับ
มหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และ
ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

เมื่อได้โครงสร้างของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันใน
บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทาง
วัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ
ออนไลน์สำหรับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุ
วัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับ
ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาโดย จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ 1) ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม 2)

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม 3) การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 4) การแบ่งปันและช่วยเหลือกัน
 กันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยมีองค์ประกอบพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ 9 องค์ประกอบ ประกอบไป
 ด้วย 1) การจัดสถานการณ์ 2) การสร้างความรู้ 3) การตระหนักด้วยตนเอง 4) การประยุกต์ใช้ 5) การ
 ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ 6) การแบ่งปัน 7) ความร่วมมือ 8) ความร่วมมือในสังคม 9) ประเมินผล
 และปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก ได้แก่ 1) การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และ
 ยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง 2) ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของ
 ตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย 3) การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางด้านการ
 ปรับตัวและการสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม เข้ามาใส่ในแผนการจัดการเรียนรู้
 ซึ่งสามารถอธิบายลำดับขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ดังนี้

1. ศึกษาจุดมุ่งหมายของรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
2. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการ
 เรียนรู้ และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้

3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์สำหรับการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ระบบ
 เปิดสำหรับมหาชน โดยใช้ปัจจัยในการออกแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน มี 3
 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลลัพธ์ มาใช้กับขั้นตอนการออกแบบการศึกษา
 ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คำอธิบายรายวิชา 2) การจัดการเรียนรู้
 3) การออกแบบการเรียนการสอน 4) เนื้อหา 5) สื่อ 6) กิจกรรมในการเรียน 7) การสื่อสาร 8)
 แบบทดสอบ 9) ประกาศนียบัตร 10) ผลการเรียนรู้ 11) การปรับปรุงพัฒนา จำนวน 1 แผนการ
 จัดการเรียนรู้ และจำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์
 การเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการ
 เรียนรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบ
 ความถูกต้อง และเหมาะสม

5. แก้ไข ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.3 สื่อมัลติมีเดียในรูปแบบวีดิทัศน์

เมื่อได้แผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์สำหรับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับ
 มหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้และ
 ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการ
 ออกแบบสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบวีดิทัศน์ ที่ส่งเสริมความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ดังขั้นตอน
 ต่อไปนี้

1. กำหนด Script เพื่อนำไปจัดทำสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวิดีโอ
2. นำ Script ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสม
3. ปรับปรุงแก้ไข Script ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำ Script ฉบับปรับปรุงแก้ไข ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมอีกครั้ง
5. นำ Script ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วมาสร้างเป็นสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวิดีโอ ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา (Development)

1. การพัฒนา (Development) ในขั้นตอนการพัฒนา ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวิดีโอ ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์สำหรับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และ Script ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วมาสร้างเป็นสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวิดีโอ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตัดต่อ

1.2 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และองค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวิดีโอมาดำเนินการสร้างเป็นการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนบนระบบ PSU MOOC ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขั้นตอนที่ 4 การนำไปใช้ (Implementation)

1. การนำไปใช้ (Implementation) เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการในขั้นตอน 3 และผู้วิจัยได้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนบนระบบ PSU MOOC ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ดังนี้

1.1 นำการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้อง และเหมาะสม

1.2 ปรับปรุงแก้ไขการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ตามคำแนะนำของอาจารย์

1.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด มีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 ศึกษาเอกสาร และข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน

1.3.2 สร้างแบบประเมินการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยกำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สำหรับประเมินคุณภาพเนื้อหา โดยเรียงระดับคะแนนความสำคัญ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มาก

3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง น้อย

1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การยอมรับคุณภาพแบบประเมิน จะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของข้อคำถามในแต่ละข้อ หากข้อคำถามใดได้ค่าเฉลี่ย “มาก” ถึง “มากที่สุด” จึงยอมรับ และค่าเฉลี่ยรวมจะต้องไม่ต่ำ กว่าเกณฑ์ “มาก” โดยได้กำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

1.3.3 นำแบบประเมินให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้องและเหมาะสม

1.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

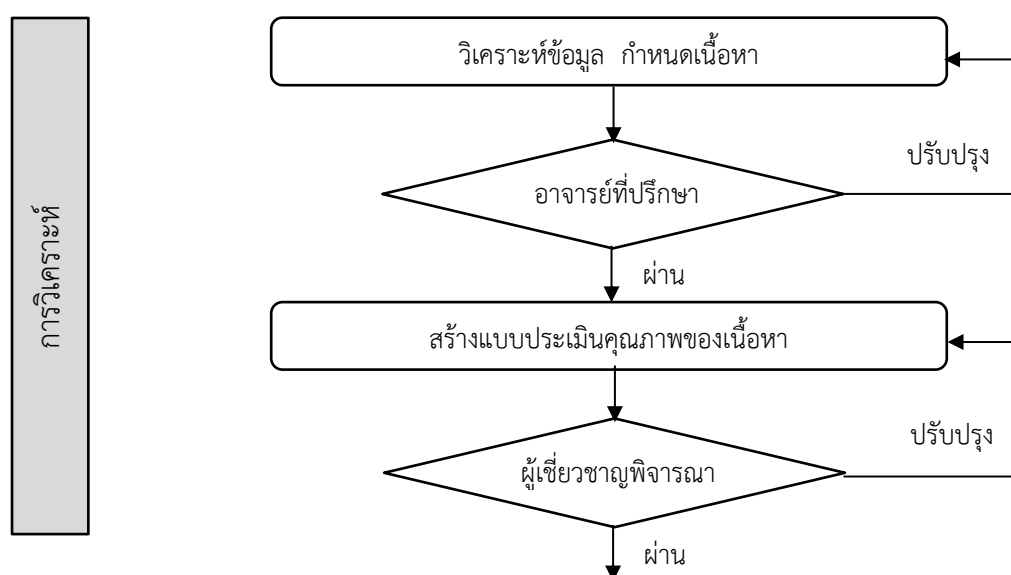
1.3.5 นำแบบประเมินคุณภาพการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนบนระบบ PSU MOOC (สำหรับคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ คือ มีคุณวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีความเชี่ยวชาญในด้านการออกแบบสื่อการเรียนรู้)

1.3.6 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนัก ในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับ มหาชนบนระบบ PSU MOOC จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาคุณภาพตามเกณฑ์การประเมิน โดย วิธีการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

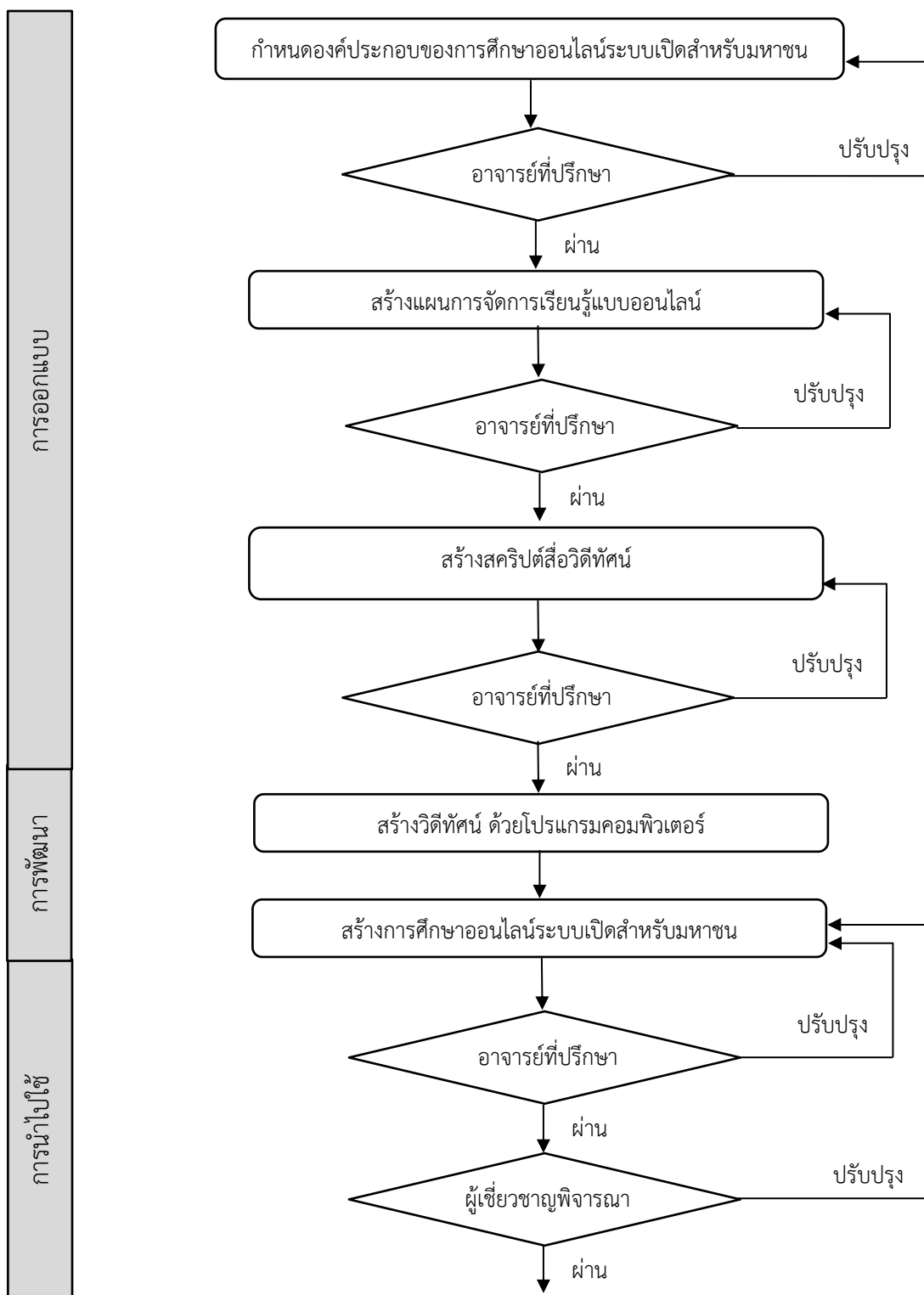
1.3.7 ปรับปรุงแก้ไขการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกัน ในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทาง วัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนบน ระบบ PSU MOOC ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองกับผู้เรียนต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluation)

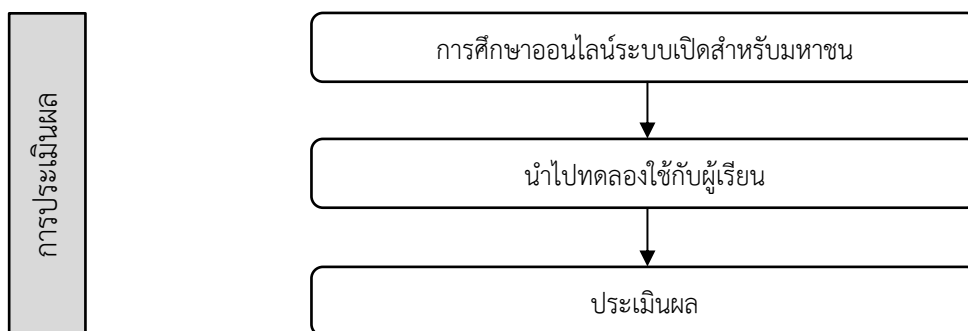
หลังจากได้ดำเนินการสร้างการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกัน ในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทาง วัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนบน ระบบ PSU MOOC เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ และ แบบวัดความตระหนักในคุณค่า วัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่มีต่อการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคม พหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สร้างแบบประเมินคุณภาพของเนื้อหา

ภาพที่ 10 แผนผังกระบวนการออกแบบและพัฒนาสื่อตามหลัก ADDIE Model

ภาพที่ 10 แผนผังกระบวนการออกแบบและพัฒนาสื่อตามหลัก ADDIE Model (ต่อ)

ภาพที่ 10 แผนผังกระบวนการออกแบบและพัฒนาสื่อตามหลัก ADDIE Model (ต่อ)

ส่วนที่ 2 : ขั้นตอนสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

การดำเนินการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ เพื่อใช้ทดสอบก่อน - หลังการเรียนรู้ จากการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้จากเอกสารต่าง ๆ

1.3 นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย รูปแบบ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ ตามแนวทางการเรียนรู้ในกระบวนการพฤติกรรมการสร้างความรู้ 9 องค์ประกอบประกอบไปด้วย 1) การจัดสถานการณ์ 2) การสร้างความรู้ 3) การตระหนักด้วยตนเอง 4) การประยุกต์ใช้ 5) การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ 6) การแบ่งปัน 7) ความร่วมมือ 8) ความร่วมมือในสังคม 9) ประเมินผล

1.4 นำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ที่ได้สร้างและพัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ที่ผ่านการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบเที่ยงตรง (Face Validity) ของแบบวัดโดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตาม

โครงสร้างและเนื้อหาตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านทำการพิจารณาและให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง เนื้อหาที่มีความเหมาะสม/สอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้อง
- 1 หมายถึง เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

1.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแบบวัดพฤติกรรมกรรมการสร้างความรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้งาน

2. แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

การดำเนินการสร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม เพื่อใช้ทดสอบก่อน - หลังการเรียนรู้จากการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมจากเอกสารต่าง ๆ

2.3 นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย รูปแบบ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ ตามปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก ประกอบไปด้วย 1) การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง 2) ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย 3) การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางด้าน การปรับตัวและการสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

2.4 นำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ที่ได้สร้างและพัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ผ่านการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบเที่ยงตรง (Face Validity) ของแบบวัดโดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหาตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านทำการพิจารณาและให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง เนื้อหามีความเหมาะสม/สอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหามีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้อง
- 1 หมายถึง เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้งาน

3. แบบประเมินความพึงพอใจ

การดำเนินการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ หลังการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง

3.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม กำหนดเกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในกรณีแบบประเมินความพึงพอใจเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มักจะใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เป็นตัวสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ทั้งหมด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่คำนวณได้ส่วนใหญ่จะมีทศนิยม 2 ตำแหน่ง ดังนั้น จึงต้องกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง พอใจมากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง พอใจมาก

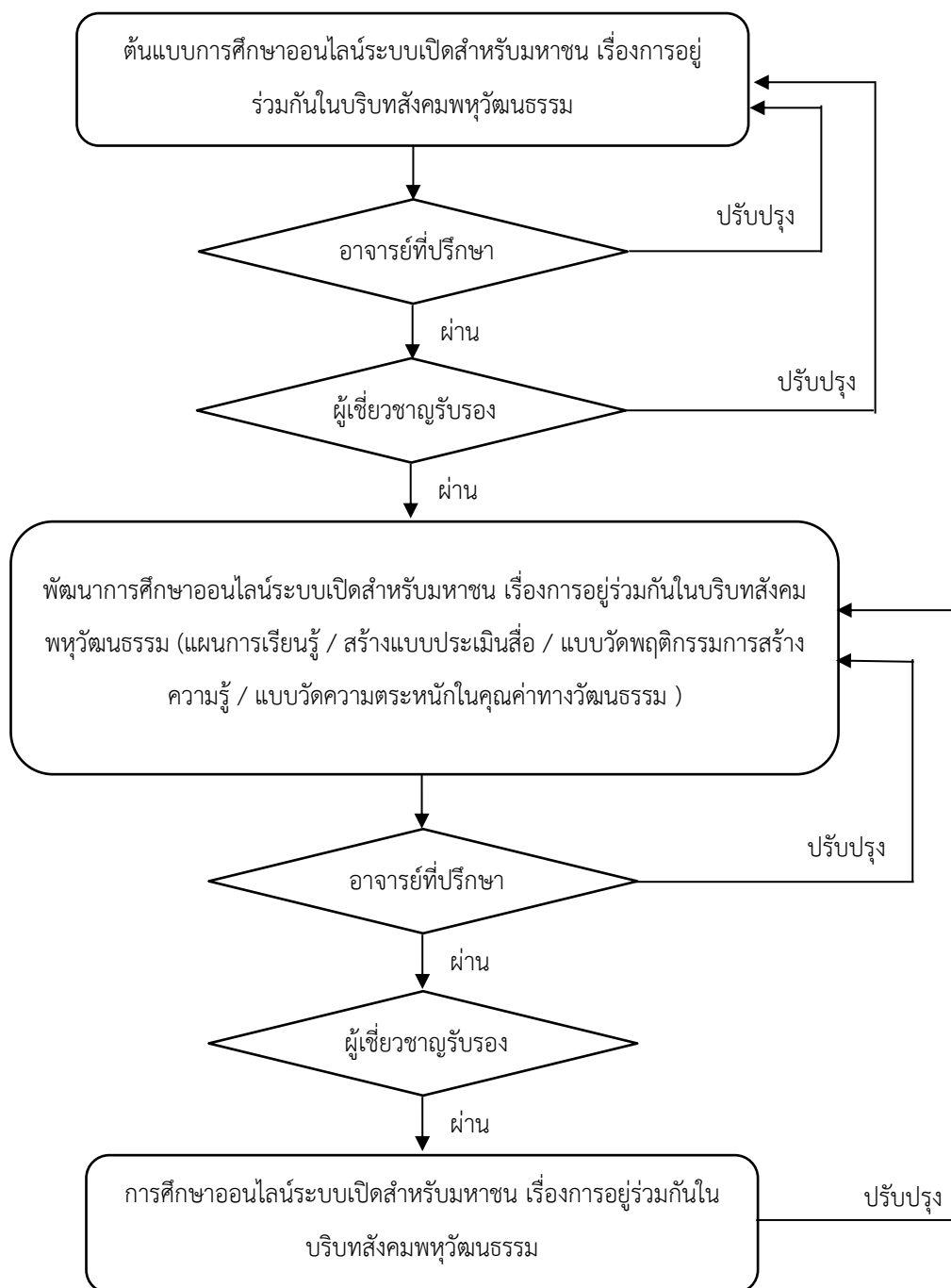
คะแนนค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง พอใจปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง พอใจน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาพที่ 11 สรุปการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2

ระยะที่ 3 ผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคม พหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ทำการศึกษาผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันใน บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทาง วัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. **กำหนดกลุ่มตัวอย่าง** โดยใช้วิธีการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ใน ระบบ PSU MOOC (<http://mooc.psu.ac.th>) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน

2. **ดำเนินการทดลอง** โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองด้วยวิธีการ เลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมในระบบ PSU MOOC (<http://mooc.psu.ac.th>) จำนวน 60 คน

2.2 การดำเนินการประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยดำเนินการประชาสัมพันธ์การศึกษาออนไลน์ระบบ เปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่บรรจุไว้บนระบบ PSU MOOC (<https://mooc.psu.ac.th/>) สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาทราบผ่านทาง Social Media

2.3 การดำเนินการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

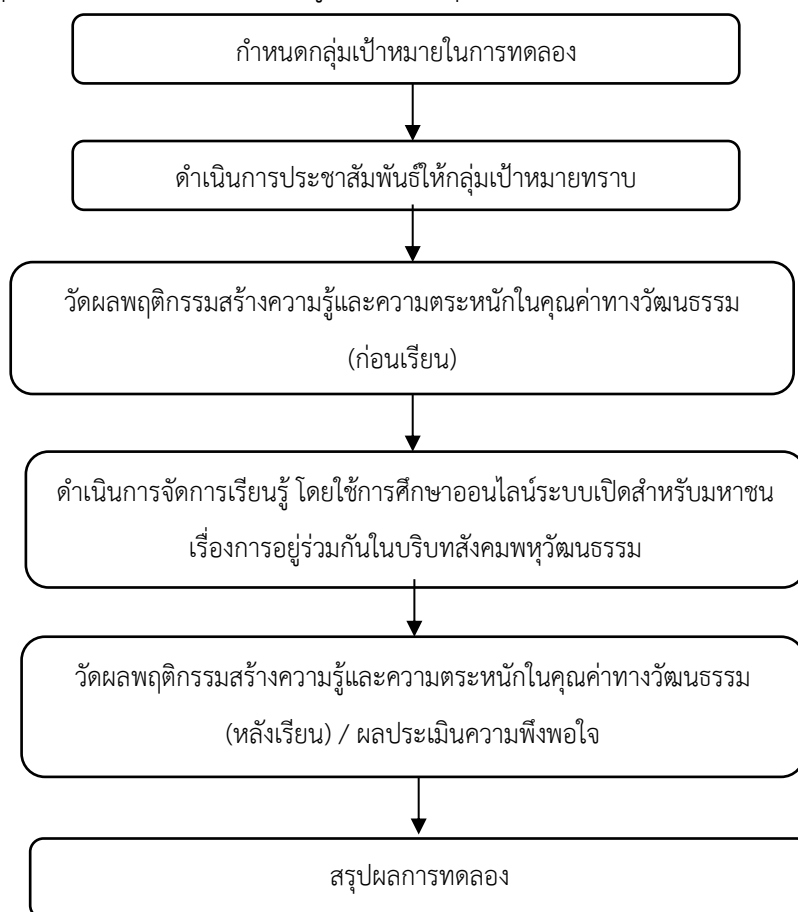
1. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของ บทเรียนในรายวิชาการอยู่ ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
2. ผู้เรียนลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ PSU MOOC ในรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคม พหุวัฒนธรรม
3. ผู้เรียนศึกษาบทเรียน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการเรียนรู้

2.4 เมื่อผู้เรียนศึกษาบทเรียน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการเรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับ มหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และ ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยใช้แบบประเมินความพึง พอใจแบบออนไลน์บนระบบ PSU MOOC เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5 สรุปผลการทดลอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน และเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนรู้ด้วย การศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3. สรุปผลการทดลองใช้ การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้เก็บรวบรวมมา รวมไปถึงสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อใช้ การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

สรุปกระบวนการการวิจัยในระยะที่ 3 ผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ภาพที่ 12 สรุปการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับสถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มี 4 ชนิด ดังนี้

1. สถิติเพื่อการหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบ ซึ่งใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence)
2. สถิติเพื่อการหาค่าความยาก (Difficulty: P) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ
3. สถิติเพื่อการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination: D) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ
4. สถิติเพื่อการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20

4.2 สถิติเบื้องต้นหรือสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มี 2 ชนิด ดังนี้

1. สถิติเพื่อการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. สถิติเพื่อการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 สถิติที่ใช้เพื่อการทดสอบสมมติฐาน มี 1 ชนิด ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน t-test (Dependent Sample)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

3. เพื่อศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่เรียน ด้วยการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

และผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

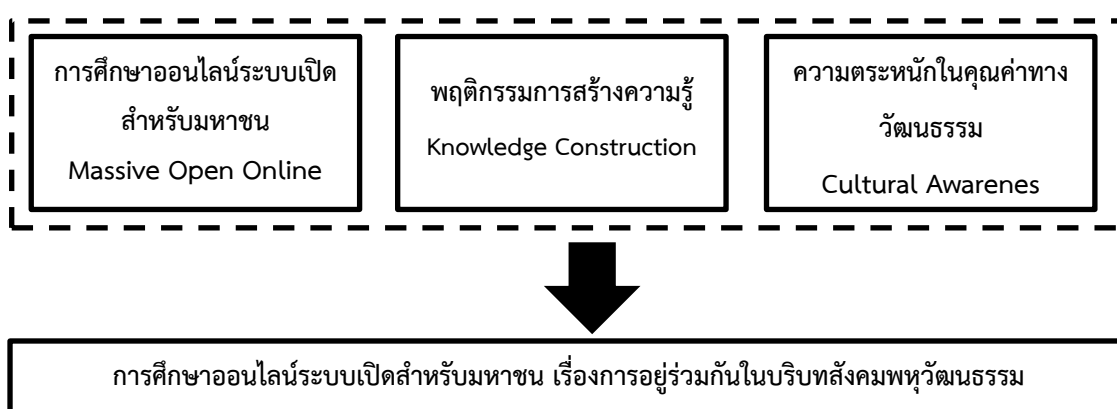
ระยะที่ 3 ผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การวิจัยในระยะนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ผลจากการศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวคิดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ดังภาพที่ 13

ภาพที่ 13 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

จากภาพที่ 13 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดพื้นฐานของแต่ละทฤษฎี ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงรายละเอียดพื้นฐานของกรอบแนวคิดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ประเด็นการศึกษา	รายละเอียดพื้นฐาน
การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Course)	<p>องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ประกอบไปด้วย 11 องค์ประกอบ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คำอธิบายรายวิชา 2. การจัดการเรียนรู้ 3. การออกแบบการเรียนการสอน 4. เนื้อหา 5. สื่อ 6. กิจกรรมในการเรียน 7. การสื่อสาร 8. แบบทดสอบ 9. ประกาศนียบัตร 10. ผลการเรียนรู้ 11. การปรับปรุงพัฒนา <p>(ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2550 ; ยუნุช กุลาดี และ ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2557 ; ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2558 ; ณัฐภัทร ตินเวส, 2559 ; ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และ เสมอกาญจน์ โสภณศิริรัฐรักษ์, 2560 ; โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย, 2561)</p>

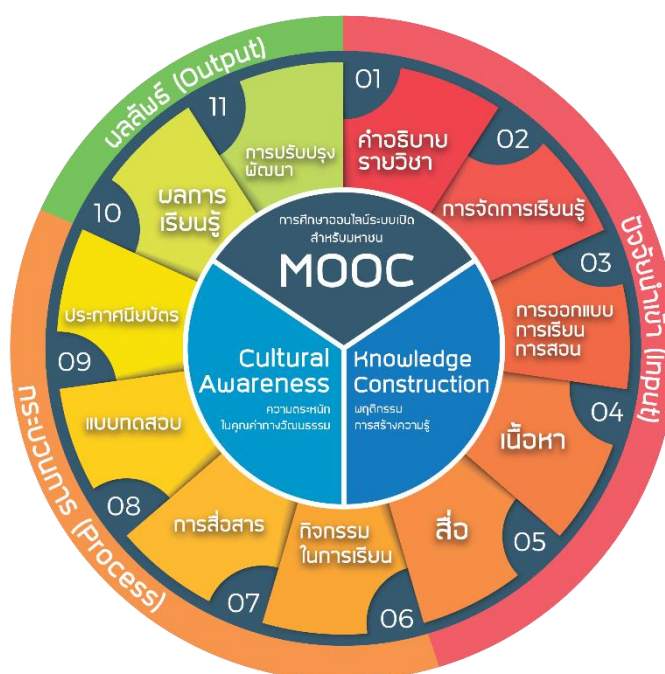
ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็นการศึกษา	รายละเอียดพื้นฐาน
<p>พฤติกรรมกรสร้าง ความรู้ (Knowledge Construction)</p>	<p>องค์ประกอบของพฤติกรรมกรสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย ประกอบไปด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดสถานการณ์ 2. การสร้างความรู้ 3. การตระหนักด้วยตนเอง 4. การประยุกต์ใช้ 5. การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ 6. การแบ่งปัน 7. ความร่วมมือ 8. ความร่วมมือในสังคม 9. ประเมินผล <p>(Cunningham, 1993; Joyce and Weil, 2000; Beaulieu, 2001; Kothuri, 2002; Gagnion and Collary, 2005; กิตติพงษ์ สุนทรพัฒน์, 2560)</p>
<p>ความตระหนักในคุณค่า ทางวัฒนธรรม (Cultural Awareness)</p>	<p>ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรม ได้ 2 ประการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง 2. ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย 3. การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางการปรับตัวและการสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม <p>(Brackler, 1986 ; บัณฑิต จุฬาศัย, 2528 ; ทนงศักดิ์ ประสบกิตติคุณ, 2535 ; ดวงฤดี กิตติจารุคุลย์, 2557 ; พิชญสินี ไสยสิทธิ์, 2558 ; อัฐิญา ปัทมภาสสกุล, 2560)</p>

ระยะที่ 2 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

จากการนำผลการศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ในการพัฒนาการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม โดยผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาสรุป และได้จัดองค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ดังภาพที่ 14

2.1 องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ภาพที่ 14 องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

จากภาพที่ 14 องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ยึดหลักกระบวนการเชิงระบบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2)

กระบวนการ(Process) 3) ผลลัพธ์ (Output) โดยจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือกระบวนการในการสร้างการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยประกอบไปด้วย 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คำอธิบายรายวิชา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบการเรียนการสอน 4) เนื้อหา 5) สื่อ 6) กิจกรรมในการเรียน 7) การสื่อสาร 8) แบบทดสอบ 9) ประกาศนียบัตร 10) ผลการเรียนรู้ 11) การปรับปรุงพัฒนา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง เป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ได้แก่

1.1 คำอธิบายรายวิชา เป็นการระบุรายวิชาและผลการเรียนที่คาดหวัง, ระบุวัตถุประสงค์, จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ และ วิเคราะห์ผู้เรียน

1.2 การจัดการเรียนรู้ เป็นการจัดการและสนับสนุนการจัดการการเรียนรู้เหมือนกับระบบเครื่องมือ ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้สนับสนุน

1.3 การออกแบบการเรียนการสอน เป็นการจัดการกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการเรียนรู้

1.4 เนื้อหา เป็นการวิเคราะห์ความถูกต้อง มีคุณภาพของการเรียนการสอน ดังนั้นเนื้อหาการเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียน

1.5 สื่อ เป็นสื่อที่มีความถูกต้องและผ่านการผลิตตามหลักการออกแบบสื่อและมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อสามารถเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากปัจจัยนำเข้า หรือกระบวนการเรียนการสอน และ การวัดผล ได้แก่

2.1 กิจกรรมในการเรียน เป็นกิจกรรมในการเรียนออนไลน์ จากการศึกษาผ่านวิดีโอทัศน์ทั้งหมด 4 บทเรียน ดังนี้

ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

2.2 การสื่อสาร ผู้เรียนสามารถติดต่อ สอบถาม สนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้น โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสนทนา กระดานอภิปรายกระดานข่าว

2.3 แบบทดสอบ เป็นการวัดระดับพฤติกรรมสร้างความรู้ ความตระหนักในคุณค่า วัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน และประเมินความพึงพอใจตอนท้ายของบทเรียน

2.4 ประกาศนียบัตร เป็นการแสดงความประสบความสำเร็จในบทเรียนสำหรับผู้เรียน

3. ผลลัพธ์ (Output) หมายถึง การแสดงผล เพื่อทำการประมวลผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขได้แก่

3.1 ผลการเรียนรู้ เป็นผลจากการวัดระดับพฤติกรรมการสร้างความรู้ ความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน และประเมินความพึงพอใจตอนท้ายของบทเรียน

3.2 การปรับปรุงพัฒนา เป็นการนำข้อมูลปรับปรุงบทเรียน จากความคิดเห็น เพื่อนำผลประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.2 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 4 ด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างเนื้อหา 2) การนำเสนอของเนื้อหา 3) ใช้ภาษา 4) ความเหมาะสมของเนื้อหา

ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่าเนื้อหามีความถูกต้องและสอดคล้องตามประเด็นการพิจารณา IOC = 0.8

2.3 ผลการประเมินคุณภาพของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

โดยเกณฑ์การยอมรับคุณภาพแบบประเมิน จะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อ หากข้อใดได้ค่าเฉลี่ย “มาก ถึง มากที่สุด” จึงยอมรับ นอกจากนั้นค่าเฉลี่ยรวมจะต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ “มาก” ซึ่งกำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ได้รับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อดำเนินการตรวจสอบประเมินคุณภาพ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหา 2. การออกแบบระบบการเรียนการสอน 3. การออกแบบหน้าจอ และ 4. ระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยสามารถจำแนกรายละเอียดผลของการประเมินได้ ดังนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (N=5)

รายละเอียดของการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 โครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	4.40	0.54	มาก
1.2 เนื้อหาที่นำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา	4.40	0.54	มาก
1.3 ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย)	4.60	0.54	มากที่สุด
1.4 เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.50	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายละเอียดของการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ความหมาย
2. การออกแบบระบบการเรียนการสอน			
2.1 ความชัดเจนในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนให้ มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ออกแบบอย่างเป็นระบบถูกต้องตามลำดับขั้นตอน ของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน	4.80	0.44	มากที่สุด
2.3 กลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ	4.40	0.89	มาก
2.4 ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสื่อ	4.60	0.54	มากที่สุด
2.5 การออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับ บทเรียน/สื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วย กันเอง	4.60	0.54	มากที่สุด
2.6 การให้โอกาสผู้เรียนควบคุมลำดับการเรียนรู้ภายใน บทเรียนอย่างเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด
2.7 แบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ ครอบคลุมจุดประสงค์	4.80	0.44	มากที่สุด
2.8 เอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมเหมาะสม ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.75	0.41	มากที่สุด
3. การออกแบบหน้าจอ			
3.1 การจัดวางองค์ประกอบต่างภายในบทเรียนได้ สัดส่วน สวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน	4.80	0.44	มากที่สุด
3.2 รูปแบบตัวอักษรมีขนาด สี ชัดเจน อ่านง่าย และ เหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
3.3 การเลือกใช้สีมีความเหมาะสมและกลมกลืน	4.60	0.54	มากที่สุด
3.4 การสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวของเนื้อหา (Theme)	4.80	0.44	มากที่สุด
3.5 ปุ่ม (Button) สัญลักษณ์ (Icon) ข้อความหรือแถบ ข้อความหรือรูปภาพชัดเจน เหมาะสมและถูกต้อง สื่อสารกับผู้ใช้อย่างเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.68	0.50	มากที่สุด
4. ระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
4.1 แสดงผลอย่างถูกต้องผ่านบราวเซอร์ Internet Explorer หรือ Google Chrome	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายละเอียดของการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ความหมาย
4.2 ความถูกต้องของ Web Programming เช่น ระบบ ข้อมูลผู้เรียน ระบบประเมินผลการเรียน	4.80	0.44	มากที่สุด
4.3 การแสดงผลด้านภาษาที่มีความถูกต้อง	4.80	0.44	มากที่สุด
4.4 การเชื่อมโยง (link) ไปยังจุดต่าง ๆ และไฟล์ต่าง ๆ ถูกต้อง	4.60	0.54	มากที่สุด
4.5 ภาพและเสียงที่ใช้ประกอบแสดงผลได้ถูกต้อง รวดเร็ว	4.60	0.54	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.76	0.39	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.67	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.46) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า (1) ด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของ ด้านโครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง และด้านเนื้อหาที่นำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย) และด้าน เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน พบว่า ด้านกลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านความชัดเจนในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ด้านออกแบบอย่างเป็นระบบถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสื่อ ด้านการออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน/สื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง ด้านการให้โอกาสผู้เรียนควบคุมลำดับการเรียนรู้ภายในบทเรียนอย่างเหมาะสม ด้านแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์ และ ด้านเอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมเหมาะสม ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านการออกแบบหน้าจอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบหน้าจอ พบว่า ด้านปุ่ม (Bottom) สัญลักษณ์ (Icon) ข้อความหรือแถบข้อความหรือรูปภาพชัดเจน เหมาะสมและถูกต้อง สื่อสารกับผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความเหมาะสม

อยู่ในระดับมาก และ ด้านการจัดวางองค์ประกอบต่างภายในบทเรียนได้สัดส่วน สวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน ด้านรูปแบบตัวอักษรมีขนาด สี ชัดเจน อ่านง่าย และเหมาะสมกับผู้เรียน ด้านการเลือกใช้สีมีความเหมาะสมและกลมกลืน และ ด้านการสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวของเนื้อหา (Theme) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน พบว่า ด้านแสดงผลอย่างถูกต้องผ่านบราวเซอร์ Internet Explorer หรือ Google Chrome ด้านความถูกต้องของ Web Programming เช่น ระบบข้อมูลผู้เรียน ระบบประเมินผลการเรียน ด้านการแสดงผลด้านภาษา มีความถูกต้อง ด้านการเชื่อมโยง (link) ไปยังจุดต่าง ๆ และไฟล์ต่าง ๆ ถูกต้อง และด้านภาพและเสียงที่ใช้ประกอบแสดงผลได้ถูกต้องรวดเร็ว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ผลการประเมินคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การประเมินแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการการประเมินคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ ของ การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่าเนื้อหามีความถูกต้องและสอดคล้องตามประเด็นการพิจารณา $IOC = 0.92$

2.5 ผลการประเมินคุณภาพแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การประเมินแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการการประเมินคุณภาพแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่าเนื้อหามีความถูกต้องและสอดคล้องตามประเด็นการพิจารณา IOC = 0.95

2.6 ผลการประเมินคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การประเมินความพึงพอใจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความพึงพอใจ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความพึงพอใจของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่าเนื้อหามีความถูกต้องและสอดคล้องตามประเด็นการพิจารณา IOC = 1

ระยะที่ 3 ผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ความพึงพอใจของผู้เรียน โดยพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ใช้การวิเคราะห์ค่า Paired – Sample T-Test วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

3.1 จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

จำนวนกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน (N=60) กลุ่มเป้าหมายใช้ในการศึกษา ครั้งนี้มีคุณลักษณะพื้นฐาน ดังแสดงตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐาน (N=60)

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	35.00
หญิง	39	65.00
อายุ		
16-20 ปี	29	48.33
21-30 ปี	16	26.67
31 ปีขึ้นไป	15	25.00
ศาสนา		
พุทธ	22	36.67
อิสลาม	26	43.33
คริสต์	12	20.00
ภูมิภาค		
ภาคใต้	37	61.67
ภาคเหนือ	8	13.33
ภาคกลาง	7	11.67
ภาคอีสาน	8	13.33
ชั้นปีที่กำลังศึกษา (สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา)		
ปี 1	16	26.67
ปี 2	23	38.33
ปี 3	9	15.00
ปี 4	12	20.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสาขาวิชา (สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา)		
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	39	65.00
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	12	20.00
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9	15.00
ประสบการณ์ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต		
น้อยกว่า 1 ปี	1	1.67
2-5 ปี	11	18.33
5 ปีขึ้นไป	48	80.00

จากตารางที่ 10 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มนักศึกษา จำนวน 60 คน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ช่วงอายุส่วนใหญ่ของกลุ่มเป้าหมายจะอยู่ระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 48.33 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33 ศาสนาพุทธ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และศาสนาคริสต์ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ ภูมิภาคส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคใต้ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 61.67 ภาคเหนือ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ภาคอีสาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และภาคกลาง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 ชั้นปีที่กำลังศึกษาสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 2 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ปีที่ 4 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และปีที่ 3 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15 กลุ่มสาขาวิชาสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาเป็นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ สำหรับประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาประสบการณ์ 2-5 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.33 และประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67 ตามลำดับ

3.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้จากการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียนของความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม เพื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสร้างความรู้ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (N=60)

ข้อ	แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
1	มีการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.25	0.63	2.38	0.58
2	มีการกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง	2.40	0.62	2.47	0.57
3	มีการกำหนดแนวทางหรือวิธีการที่ใช้เพื่อเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย	2.33	0.51	2.38	0.49
4	มีการจัดลำดับขั้นตอนและความสำคัญในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้	2.47	0.57	2.53	0.54
5	มีการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตัวเอง	2.38	0.49	2.48	0.50
ด้านสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
6	มีการผนวกความรู้ แนวคิดใหม่ ๆ จัดเก็บเป็นระบบผ่านการศึกษาด้านออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.32	0.50	2.38	0.52

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7	มีการรวบรวมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น จัดทำเอกสาร ตำรา หนังสือ ฐานความรู้ หรือบนเครื่องมือการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.22	0.56	2.30	0.53
8	มีการคิดเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดด้านการเรียนของเพื่อนกับแนวคิดของตนเอง ผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.35	0.55	2.35	0.55
9	มีความสามารถในการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้เดิม	2.46	0.54	2.46	0.54
10	มีความสามารถในการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียน ผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ไปประยุกต์กับการเรียนในวิชาอื่น ๆ หรือนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้	2.33	0.51	2.37	0.52
11	มีการระบุแนวทางหรือวิธีการที่จะปรับปรุงการเรียนรู้อยู่ของตนเอง	3.72	0.78	3.23	0.67
12	มีความพยายามในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนในระบบ	2.50	0.54	2.53	0.50
13	มีความตั้งใจที่จะชวนช่วยหาความรู้ในการเรียนอย่างเต็มความสามารถ	2.45	0.53	2.48	0.50
14	มีการเรียนรู้ข้อผิดพลาดจากประสบการณ์การเรียน ผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน และหาวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น	2.42	0.50	2.44	0.50
15	มีการเข้าเรียนผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน อย่างเสมอ	2.28	0.64	2.32	0.62

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการวัดและประเมินผลผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
16	มีการเปิดโอกาสให้ตนเองได้แสดงความคิดเห็นผ่าน การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.22	0.64	2.23	0.65
17	มีการบันทึกสนทนาในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ทักษะประสบการณ์และแนวคิดร่วมกันทั้งของตนเอง ผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.14	0.63	2.14	0.63
18	การบันทึกคำแนะนำ ความช่วยเหลือและความเห็น ต่าง ๆ ผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับ มหาชน	2.25	0.54	2.28	0.52
19	มีการบันทึกความรู้สม่ำเสมอผ่านการศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.25	0.60	2.27	0.61
20	มีการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์แนวความคิดผ่านการศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.18	0.60	2.20	0.61
ผลรวมเฉลี่ย		2.40	0.57	2.41	0.56

จากตารางที่ 11 แสดงผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ ก่อนและหลังการเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า มีคะแนนก่อนเรียน $\bar{X} = 2.40$ และหลังเรียน $\bar{X} = 2.41$ แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้หลังการเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาได้ใช้งานการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีความรู้และเข้าใจในความหลากหลายวัฒนธรรม หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (N=60)

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้	$\bar{x}$	S.D.	t-test	Sig.
ก่อนเรียน	2.40	0.57	.542	.000*
หลังเรียน	2.41	0.56		

$p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีพฤติกรรมการสร้างความรู้ก่อนเรียนเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.40$, S.D. = 0.57) คะแนนหลังเรียน ($\bar{x} = 2.41$, S.D. = 0.56) เมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสร้างความรู้ พบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้จากการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียนของความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม เพื่อทำการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (N=60)

ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง				
1. วัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคมีความเชื่อ ค่านิยม หลักปฏิบัติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกัน	4.33	0.82	4.50	0.77
2. วัฒนธรรมไทยมีการผสมผสานมาจากวัฒนธรรมของหลากหลายเชื้อชาติ	4.32	0.75	4.55	0.65
3. สันติภาพของจะเกิดขึ้นเมื่อเราเข้าใจถึงความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.30	0.77	4.62	0.64
4. ขนบธรรมเนียมและประเพณีในแต่ละภาคมีความงดงามและควรค่าแก่การอนุรักษ์	4.36	0.78	4.61	0.62
5. สังคมไทยมีความหลากหลายทั้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	4.36	0.85	4.64	0.64
6. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นเสน่ห์ของสังคมไทย	4.33	0.77	4.55	0.65
7. วัฒนธรรมแต่ละประเทศมีการสืบทอดมาหลายร้อยปี เราจึงควรยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมอื่น ๆ	4.41	0.75	4.54	0.65
8. ความแตกต่างทางด้านศาสนา ไม่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันของผู้คนในประเทศไทย	4.02	0.95	4.35	0.90
9. ชาวไทยมุสลิม และชาวคริสต์มีสิทธิและเสรีภาพในด้านต่าง ๆ เท่าเทียมกับชาวไทยพุทธ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ	4.18	0.85	4.48	0.68
10. เราควรมีความเป็นกลาง ไม่ต่อต้าน ลดอคติ ต่อผู้ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ต่างจากตนเอง	4.38	0.78	4.53	0.72
11. เราสามารถปรับตัวเพื่อเข้ากับเพื่อนที่มีความแตกต่างทางด้าน ความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม	4.29	0.74	4.61	0.62
ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย				
12. คริสตมาส คือวันสำคัญ และการเฉลิมฉลองของผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์	4.30	0.93	4.48	0.87

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
13. ศิล 5 คือ หลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานที่สำคัญของชาวพุทธ	4.42	0.86	4.58	0.70
14. การละหมาดวันละ 5 เวลา คือหลักปฏิบัติในการประกอบศาสนกิจที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	4.47	0.72	4.68	0.62
15. เราเข้าใจถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การแต่งกาย รวมถึงอาหารการกิน และวัฒนธรรมการรับประทานอาหารที่มีความแตกต่างกัน	4.36	0.76	4.66	0.58
16. เข้าใจเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลของการบริโภคอาหารฮาลาลของชาวมุสลิม	4.22	0.87	4.55	0.65
17. อาหารฮาลาล หมายถึงอาหารที่ผ่านกระบวนการตามหลักการของศาสนาอิสลาม มีความสะอาดและทุกคนสามารถทานได้	4.42	0.77	4.58	0.72
18. อาหารฝรั่ง อาหารจีน อาหารไทย หรือ อาหารอาหรับ สามารถเป็นอาหารที่ฮาลาลได้ หากผ่านกระบวนการตามหลักการศาสนาอิสลามอย่างถูกต้อง	4.15	0.99	4.40	0.96
19. แต่ละศาสนาสามารถไปมาหาสู่ และอาศัยอยู่ร่วมกันได้ โดยเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน	4.47	0.70	4.68	0.62
20. การคลุมฮิญาบ (ผ้าโพกศีรษะ) ของผู้หญิงมุสลิม คือหลักปฏิบัติทางศาสนาที่สามารถปรับเข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบันได้	4.39	0.79	4.49	0.70
21. มีความเคารพนับถือผู้นำทางศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด ด้วยความบริสุทธิ์ใจ	4.37	0.74	4.48	0.70
22. มีความภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง และพร้อมสืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรม โดยไม่ขัดแย้งกับความเชื่อของวัฒนธรรมอื่น	4.42	0.74	4.58	0.62
23. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการผสมผสานวัฒนธรรมที่หลากหลาย	4.45	0.65	4.55	0.70
24. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภาคใต้ ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนา และประเพณีวัฒนธรรม	4.37	0.76	4.55	0.68
25. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ควรมีความเข้าอกเข้าใจกัน ประนีประนอม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.38	0.71	4.62	0.72

ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ผลรวมทั้งหมด	4.34	0.79	4.55	0.70

จากตารางที่ 13 แสดงผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวิเคราะห์ข้อมูล คะแนนแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมก่อนและหลังการเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า มีคะแนนก่อนเรียน $\bar{X} = 4.34$ และหลังเรียน $\bar{X} = 4.55$ ค่าเฉลี่ยของแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมหลังการเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาได้ใช้งานการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม และสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน และสื่อวิทัศน์ส่งเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (N=60)

ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม	$\bar{X}$	S.D.	t-test	Sig.
ก่อนเรียน	4.34	0.79	1.676	.000*
หลังเรียน	4.55	0.70		

$p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมก่อนเรียนเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.79) คะแนนหลังเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.70) เมื่อทำการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม พบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรม การสร้างความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิด สำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของความพึงพอใจของผู้เรียน ที่พัฒนาขึ้นดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (N=60)

	แบบวัดความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
ด้านที่ 1 การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)				
1	การสมัครเข้าสู่ระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	4.20	0.87	มาก
2	มีการกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเองการใช้งานระบบ สามารถเรียนตามขั้นตอนได้อย่างสะดวก ง่ายตาย	4.29	0.82	มาก
3	การจัดเรียงเนื้อหา และบทเรียนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.27	0.93	มาก
4	การจัดการเรียนรู้นบนแหล่งการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น	4.27	0.86	มาก
5	เนื้อหา มีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่น ๆ ได้	4.33	0.80	มาก
	สรุปภาพรวมรายด้าน	4.27	0.86	มาก
ด้านที่ 2 สื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)				
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นบนแหล่งการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.29	0.79	มาก
7	กิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น	4.31	0.80	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

	แบบวัดความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความหมาย
8	นำเสนอเนื้อหาของรายวิชาผ่านรูปแบบวิดีโอที่สั้นมีความ สวยงาม ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.27	0.81	มาก
9	ภาพประกอบในวิดีโอที่สั้นของรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหา	4.35	0.83	มาก
10	สื่อวิดีโอที่สั้นเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน	4.37	0.76	มาก
11	การออกแบบระบบสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก ผู้เรียน ไม่สับสน และสามารถย้อนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมหรือเรื่อง อื่น ๆ ได้ง่าย	4.33	0.77	มาก
12	กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเกิดความ ตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม และสร้างความรู้ให้แก่ ผู้เรียน	4.41	0.79	มาก
13	มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน บทเรียน และผู้สอน และ สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้อื่น ๆ	4.22	0.92	มาก
14	มีช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่าง เหมาะสม	4.18	0.93	มาก
15	มีการเชื่อมโยงไปยัง Link อื่น ๆ เพื่อผู้เรียนสามารถศึกษา เพิ่มเติม และเข้าถึงแหล่งความรู้อื่น ๆ ได้อย่างง่าย	4.31	0.94	มาก
	สรุปภาพรวมรายด้าน	4.30	0.83	มาก
ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผลผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)				
16	มีการกำหนดการวัดผลและประเมินผลที่มีความเหมาะสม	4.20	0.91	มาก
17	มีการส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้และความตระหนักใน คุณค่าทางวัฒนธรรม	4.31	0.75	มาก
18	ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ	4.33	0.83	มาก
19	มีการประเมินผลที่หลากหลายและมีปริมาณเพียงพอที่จะ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.24	0.85	มาก
20	ความพึงพอใจต่อรายวิชาในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)	4.27	0.76	มาก
	สรุปภาพรวมรายด้าน	4.27	0.82	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.29	0.83	มาก

จากตารางที่ 15 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.83) เมื่อจำแนกในรายด้านพบว่าในทุกด้านของความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ประเด็นย่อยด้านช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่างเหมาะสม ที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ เนื้อหาที่มีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่น ๆ ได้ กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการพฤติกรรมการสร้างความรู้และเกิดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมให้แก่ผู้เรียน และสื่อวีดิทัศน์เสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียนตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
3. เพื่อศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

สมมติฐานงานวิจัย

1. ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่ผ่านการเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีผลพฤติกรรมการสร้างความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่ผ่านการเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีผลความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้วิธีการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ในระบบ PSU MOOC (<http://mooc.psu.ac.th>) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น

การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

2.2 ตัวแปรตาม

1. พฤติกรรมการสร้างความรู้
2. ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
3. ความพึงพอใจของผู้เรียน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 4 เรื่อง ได้แก่

- ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
- ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

แบบแผนการวิจัย

ทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest-Posttest Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
3. เนื้อหารายวิชาหัวข้อ การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
4. แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้
5. แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
6. แบบประเมินความพึงพอใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การวิจัยในระยะนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน
- 1.2 ศึกษาข้อมูลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสร้างความรู้
- 1.3 ศึกษาข้อมูลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
- 1.4 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 1.5 นำกรอบแนวคิดการวิจัย มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 1.6 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูล ให้มีความสมบูรณ์และครบถ้วน เพื่อนำไปสร้างต้นแบบ สำหรับการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ในระยะต่อไป

ระยะที่ 2 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การวิจัยในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : กระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้ตามรูปแบบ ADDIE Model ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (Analysis)

1. การวิเคราะห์ (Analysis) ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียน ระดับอุดมศึกษา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน

1.2 วิเคราะห์เนื้อหา รายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยสร้าง ตารางวิเคราะห์เนื้อหา โดยเริ่มจากการศึกษาจุดมุ่งหมายรายวิชา ศึกษาสังเขปเนื้อหา แนวการเรียน การสอน โดยมีขอบเขตเนื้อหา 4 หัวข้อ ดังนี้

1. ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม
2. ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
3. การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
4. การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

1.3 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม

2. การสร้างแบบประเมินคุณภาพเนื้อหาของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีวิธีการสร้างแบบตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการศึกษา รูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง

2.2 การดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพเนื้อหา การสร้างแบบประเมินคุณภาพ เนื้อหา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดยใช้แบบประเมินตรวจสอบการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) Rovinello and Hamberton (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) รายข้อโดย พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและขั้นตอนและ กำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

- +1 หมายถึง เนื้อหาที่มีความเหมาะสม/สอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้อง
- 1 หมายถึง เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

และได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณารูปแบบ (อุทุมพร จามรมาน, 2538) ถ้าคะแนนความ สอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าองค์ประกอบหรือขั้นตอนนั้นสามารถนำมา ใช้เป็น

รูปแบบการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) Rovinello and Hamberon (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) ใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
	$\sum R$	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.3 นำแบบประเมินคุณภาพเนื้อหาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การใช้ภาษา ความชัดเจน ความเหมาะสม แล้วนำคำแนะนำที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจนเสร็จสมบูรณ์

2.4 นำแบบประเมินคุณภาพเนื้อหาที่ปรับปรุงแล้ว ไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเนื้อหา

2.5 นำผลการประเมินคุณภาพเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาคุณภาพตามเกณฑ์การประเมิน โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.6 ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้งานต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ (Design)

1. การออกแบบ (Design)

1.1 องค์ประกอบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์สำหรับการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.3 สื่อมัลติมีเดียในรูปแบบวีดิทัศน์

1. กำหนด Script เพื่อนำไปจัดทำสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวีดิทัศน์
2. นำ Script ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสม
3. ปรับปรุงแก้ไข Script ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำ Script ฉบับปรับปรุงแก้ไข ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมอีกครั้ง

5. นำ Script ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วมาสร้างเป็นสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวิดีโอ ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา (Development)

ขั้นตอนการพัฒนา ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบไฟล์ภาพวิดีโอ
2. การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การนำไปใช้ (Implementation)

การนำไปใช้ (Implementation) เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการในขั้นตอน 3 และผู้วิจัยได้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนบนระบบ PSU MOOC ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ดังนี้

1. นำการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้อง และเหมาะสม
2. ปรับปรุงแก้ไขการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluation)

การประเมินผล (Evaluation) หลังจากได้ดำเนินการสร้างการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในรูปแบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนบนระบบ PSU MOOC เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ และแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ส่วนที่ 2 : ขั้นตอนสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

การดำเนินการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ เพื่อใช้ทดสอบก่อน - หลังการเรียนรู้ จากการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้จากเอกสารต่าง ๆ

1.3 นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย รูปแบบ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ ตามแนวทางการเรียนรู้ในกระบวนการสร้างความรู้ 9 องค์ประกอบ

1.4 นำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ที่ได้สร้างและพัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ที่ผ่านการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบเที่ยงตรง (Face Validity) ของแบบวัดโดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหาตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านทำการพิจารณาและให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง เนื้อหาที่มีความเหมาะสม/สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้อง

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

1.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้งาน

2. แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

การดำเนินการสร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม เพื่อใช้ทดสอบก่อน - หลังการเรียนรู้ จากการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมจากเอกสารต่าง ๆ

2.3 นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย รูปแบบ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ ตามปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก

2.4 นำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ที่ได้สร้างและพัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ผ่านการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา มาปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบเที่ยงตรง (Face Validity) ของแบบวัดโดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหาตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านทำการพิจารณาและให้คะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	เนื้อหามีความเหมาะสม/สอดคล้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้อง
-1	หมายถึง	เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้งาน

3. แบบประเมินความพึงพอใจ

การดำเนินการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ หลังการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิด สำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง

3.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิด สำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม กำหนดเกณฑ์การประเมินแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในกรณีแบบประเมินความพึงพอใจเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มักจะใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เป็นตัวสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ทั้งหมด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่คำนวณได้ส่วนใหญ่จะมีทศนิยม 2 ตำแหน่ง ดังนั้น จึงต้องกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง พอใจมากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง พอใจมาก

คะแนนค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง พอใจปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง พอใจน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
 ระยะที่ 3 ผลการใช้การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาสำหรับขั้นตอนการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

2. การดำเนินการประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยดำเนินการประชาสัมพันธ์การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่บรรจุไว้บนระบบ PSU MOOC (<https://mooc.psu.ac.th/>) สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาทราบผ่านทาง Social Media

3. การดำเนินการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของ บทเรียนในรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

3.2 ผู้เรียนลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ PSU MOOC ในรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

3.3 ผู้เรียนศึกษาบทเรียน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการเรียนรู้

3.4 เมื่อผู้เรียนศึกษาบทเรียน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการเรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจแบบออนไลน์บนระบบ PSU MOOC เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

4. สรุปผลการทดลอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน และเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบ กระบวนการในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้องค์ประกอบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยหลักกระบวนการเชิงระบบของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลลัพธ์ (Output) นำมาจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือกระบวนการในการสร้างการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยประกอบไปด้วย 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คำอธิบายรายวิชา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบการเรียนการสอน 4) เนื้อหา 5) สื่อ 6) กิจกรรมในการเรียน 7) การสื่อสาร 8) แบบทดสอบ 9) ประกาศนียบัตร 10) ผลการเรียนรู้ 11) การปรับปรุงพัฒนา

2. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.46) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า (1) ด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของ ด้านโครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง และด้านเนื้อหาที่นำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ของรายวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย) และด้าน เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน พบว่า ด้านกลยุทธ์การนำเสนอถึงจุดความสนใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านความชัดเจนในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ด้านออกแบบอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสื่อ ด้านการออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน/สื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง ด้านการให้โอกาสผู้เรียนควบคุมลำดับการเรียนรู้ภายในบทเรียนอย่างเหมาะสม ด้านแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์ และ ด้านเอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมเหมาะสม ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านการออกแบบหน้าจอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบหน้าจอ พบว่า ด้านปุ่ม (Button) สัญลักษณ์ (Icon) ข้อความหรือแถบข้อความหรือรูปภาพ ชัดเจน เหมาะสมและถูกต้อง สื่อสารกับผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านการจัดวางองค์ประกอบต่างภายในบทเรียนได้สัดส่วน สวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน ด้านรูปแบบตัวอักษรมีขนาด สี ชัดเจน อ่านง่าย และเหมาะสมกับผู้เรียน ด้านการเลือกใช้สีมีความเหมาะสมและกลมกลืน และ ด้านการสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวของเนื้อหา (Theme) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน พบว่า ด้านแสดงผลอย่างถูกต้องผ่านเบราว์เซอร์ Internet Explorer หรือ Google Chrome ด้านความถูกต้องของ Web Programming เช่น ระบบข้อมูลผู้เรียน ระบบประเมินผลการเรียน ด้านการแสดงผลด้านภาษา มีความถูกต้อง ด้านการเชื่อมโยง (link) ไปยังจุดต่าง ๆ และไฟล์ต่าง ๆ ถูกต้อง และด้านภาพและเสียงที่ใช้ประกอบแสดงผลได้ถูกต้อง รวดเร็ว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

พบว่า มีพฤติกรรมการสร้างความรู้ก่อนเรียนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.40, S.D. = 0.57) คะแนนหลังเรียน ($\bar{X}$ = 2.41, S.D. = 0.56) เมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสร้างความรู้ พบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

พบว่า มีความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมก่อนเรียนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.79) คะแนนหลังเรียน ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.70) เมื่อทำการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม พบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.83) เมื่อจำแนกในรายด้านพบว่าในทุกด้านของความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ประเด็นย่อยด้านช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่างเหมาะสม ที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ เนื้อหา มีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่น ๆ ได้ กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการพฤติกรรมการสร้างความรู้และเกิดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมให้แก่ผู้เรียน และสื่อวีดิทัศน์เสริมสร้างความรู้เข้าใจในบทเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผล

การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีความเหมาะสมในด้านของเนื้อหา โครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง การนำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย) เนื้อหา มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลลัพธ์ (Output) โดยจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือกระบวนการในการสร้างการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยประกอบไปด้วย

11องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คำอธิบายรายวิชา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบการเรียนการสอน 4) เนื้อหา 5) สื่อ 6) กิจกรรมในการเรียน 7) การสื่อสาร 8) แบบทดสอบ 9) ประกาศนียบัตร 10) ผลการเรียนรู้ 11) การปรับปรุงพัฒนา โดยวิธีการและขั้นตอนในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผ่านการ ประเมิน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม โดยผลจากการประเมินพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถ เสริมสร้างพฤติกรรม การสร้างความรู้และสร้างความตระหนักทางด้านวัฒนธรรมได้และสามารถ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกัญญา มณีนิล และศศิฉาย ณะมัย (2563) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเปิด (Massive Open Online Course : MOOC) ตามแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน สำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ที่มีลีลาการเรียนรู้แตกต่างกัน โดย กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด ๆ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นปัจจัยที่นำมาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการออกแบบ เพื่อจัดทำจัดการ เรียนการสอนออนไลน์รูปแบบเปิดสำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ (Massive Open Online Course : MOOC) 2) กระบวนการ (Process) เป็นลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยนำ กระบวนการของการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ 3) ผลลัพธ์ (Output) เป็นผลที่ได้จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด ๆ (MOOC) ไปใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ ตามแนวการเรียนรู้ ร่วมกัน และการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน ประกอบด้วยวิดีโอคลิปที่นำเสนอเนื้อหาผ่าน เว็บไซต์และใช้ข้อความประกอบเพื่ออธิบายวิธีการใน แต่ละขั้นตอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรม การสร้างความรู้ของผู้เรียน ก่อนและหลังที่เรียนด้วยการศึกษา ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม โดยยึด องค์ประกอบของพฤติกรรม การสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัด สถานการณ์ 2) การสร้างความรู้ 3) การตระหนักด้วยตนเอง 4) การประยุกต์ใช้ 5) การส่งเสริมและ สนับสนุนความรู้ 6) การแบ่งปัน 7) ความร่วมมือ 8) ความร่วมมือในสังคม 9) ประเมินผล พบว่า ค่าเฉลี่ยของแบบวัดพฤติกรรม การสร้างความรู้หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยที่ว่า โดยพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรม การสร้างความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี ชัยเจริญและคณะ (2547) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การสร้างความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผลการวิจัยพบว่า 1) ในการอธิบายการสร้างรูปแบบการทำความเข้าใจมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ Declarative Knowledge และ Procedural Knowledge โดยผู้เรียนจะสร้างรูปแบบการทำความเข้าใจในลักษณะของ Declarative Knowledge ซึ่งเป็นโครงสร้างทางปัญญา (Schema) ที่เป็น Complex schema ซึ่งผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงหลักการ ทฤษฎี ไปสู่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและยังพบโครงสร้างทางปัญญาที่เป็น Abstract Schema ซึ่งมีลักษณะเป็น Conceptual model, Plan or Script, Causal model นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบของ Procedural Knowledge จะขึ้นอยู่กับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนและของกลุ่ม (Style of Learning) ที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำในการสร้างความรู้ของผู้เรียน ที่เริ่มด้วยการกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญาด้วยการเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาจนนำไปสู่สถานะสมดุลโดยการค้นหาคำตอบ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงศ์ สุนทรพัฒน์ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เพื่อส่งเสริมความรู้ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับเจ้าหน้าที่ศุลกากร ด้านศุลกากรพรมแดนในจังหวัดสงขลา โดยค่าเฉลี่ยของแบบวัดความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน พบว่าเจ้าหน้าที่ศุลกากร ด้านศุลกากรพรมแดนมีความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษและบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานระหว่างประเทศ

ผลการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ก่อนและหลังที่เรียนด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม โดยยึดปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรม ได้ 3 ประการ ได้แก่ 1) การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง 2) ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย 3) การแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทางด้าน การปรับตัวและการสามารถใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยของแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมหลังการเรียน สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า โดยพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ben (2004) ที่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการสื่อสารและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการปรับตัวเมื่อกลับคืนสู่วัฒนธรรมเดิม โดยผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าว สารจากวัฒนธรรมเดิมช่วยให้การปรับตัวในการกลับสู่วัฒนธรรมเดิมของตนทำได้รวดเร็วขึ้นและการรักษาอัตลักษณ์ของตนและการรับวัฒนธรรมใหม่ พบว่า บุคคลที่สามารถผสมผสานอัตลักษณ์วัฒนธรรมเดิมและวัฒนธรรมใหม่กับบุคคลที่ชอบวัฒนธรรมเดิมของตัวเองมากกว่าจะสามารถปรับตัวเมื่อกลับสู่วัฒนธรรมเดิมได้รวดเร็ว ในขณะที่ผู้ที่

รู้สึกแปลกแยกกว่าตัวเองไม่ใช่คนในวัฒนธรรมใดเลย กับคนที่ชื่นชอบวัฒนธรรมใหม่จะสามารถปรับตัวได้ซ้ากว่า 2 กลุ่มแรกมาก

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่าในด้านที่ 1 ด้านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ประกอบไปด้วย 1) การสมัครเข้าสู่ระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน 2) มีการกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตัวเองการใช้งานระบบ สามารถเรียนตามขั้นตอนได้อย่างสะดวก ง่ายตาย 3) การจัดเรียงเนื้อหา และบทเรียนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย 4) การจัดการเรียนรู้บนแหล่งการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น 5) เนื้อหา มีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่น ๆ ได้ มีค่าเฉลี่ยรวมรายด้านที่ 1 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ด้านสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ประกอบไปด้วย 1) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้บนแหล่งการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) กิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น 3) นำเสนอเนื้อหาของรายวิชาผ่านรูปแบบวิดีโอที่ค้นมีความสวยงาม ชัดเจน และเข้าใจง่าย 4) ภาพประกอบในวิดีโอที่ค้นของรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหา 5) สื่อวิดีโอที่ค้นเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน 6) การออกแบบระบบสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก ผู้เรียนไม่สับสน และสามารถย้อนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมหรือเรื่องอื่น ๆ ได้ง่าย 7) กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเกิดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม และสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน 8) มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน บทเรียน และผู้สอน และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้อื่น ๆ 9) มีช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่างเหมาะสม 10) มีการเชื่อมโยงไปยัง Link อื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติม และเข้าถึงแหล่งความรู้อื่น ๆ ได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยรวมรายด้านที่ 2 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ด้านการวัดและประเมินผลผ่านการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ประกอบด้วย 1) มีการกำหนดการวัดผลและประเมินผลที่มีความเหมาะสม 2) มีการส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม 3) ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ 4) มีการประเมินผลที่หลากหลายและมีปริมาณเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 5) ความพึงพอใจต่อรายวิชาในรูปแบบ การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดระบบเปิดสำหรับมหาชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา นี้สามารถที่จะปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นตามสถานการณ์การนำไปใช้งาน ลักษณะของผู้เรียนเพื่อความเหมาะสมและการที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการเรียนของผู้เรียน

1.2 การนำการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ไปใช้จะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เพื่อต่อยอดหรือนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองได้ต่อไป

2.2 ในอนาคตหากมีการนำการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นในเรื่องของการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลที่ ควรจะต้องบังคับให้ผู้เรียนทำในทุกส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ จึงจะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการผ่านหรือสำเร็จการศึกษาในรายวิชา

บรรณานุกรม

- กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย และ สุรพล บุญลือ. (2558). *การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยแหล่งการศึกษาออนไลน์แบบเปิด โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ในหลักสูตรการสร้างสื่อดิจิทัลคอนเทนต์*. การประชุมวิชาการระดับชาติ โสตรา – เทคโนโลยีสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 29, 455-462.
- กิตติพงษ์ สุนทรพัฒน์. (2560). *การพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดเพื่อส่งเสริมความรู้ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับเจ้าหน้าที่ศุลกากร ด้านศุลกากรพรมแดนในจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กวินธร รัฐอาจ, เหมมิญช์ ธนปัทม์มีมณี และ ฉัตรเกล้า เจริญผล (2559). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยคลังรายวิชาออนไลน์แบบเปิด*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 10 (พิเศษ)*, 68-82.
- จารุมน หนูคง และ ณมน จีรังสุวรรณ. (2558). *การออกแบบรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสาน ร่วมกับการสอนแบบ MOOC เพื่อพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 6 (1), 105-113.
- จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2556). *“MOOCs PEDAGOGY: จาก OCW, OER สู่ MOOCs เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนยุคดิจิทัล”* เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceeding) ด้านอิเล็กทรอนิกส์: Strengthening Learning Quality: Bridging Engineering and Education. โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา วันที่ 5-6 สิงหาคม 2556.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2550). *วิธีวิทยาการออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2561). *ระบบการเรียนรู้แบบเปิดตามแนวคิดมหาวิทยาลัยความรับผิดชอบต่อสังคม: คอร์สแวร์แบบเปิดสำหรับมวลนเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____ . (2557). มหาคอร์สแวร์ออนไลน์แบบเปิด-มูค (MOOC--Massive Open Online Courseware) คอนเน็คติวิสม์ในศตวรรษที่ 21: การประกอบการเชิงสังคมในบทบาทมหาวิทยาลัยเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม. *วารสารเศรษฐศาสตร์*. 42,1 (มกราคม - มีนาคม), 223-239.

ฉันททิพย์ สีสัตธรรม และ มนต์ชัย เทียนทอง. (2557). *การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการเรียนรู้ในห้องเรียนกลับทางร่วมกับเทคโนโลยีการเรียนรู้ภาควันตภาพโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต*. Graduate Research Conference 2014 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 120-126.

ชนินทร์ ตั้งพานทอง. (2560). *ปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนการสอน*. วิทยานิพนธ์. ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/59699>

ดวงฤดี กิตติจารุตุล. (2557). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและความตระหนักด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงกรณีศึกษา: บริษัทนำเข้าส่งออกแห่งหนึ่ง*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต :มหาวิทยาลัยเนชั่น.

ทิตนา แคมมณี. (2543). *การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปา*. ใน *พิมพ์ เดชะคุปต์ (บรรณาธิการ)*, ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา (หน้า 1-22). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บัญญัติ ยงยวน. (2551). *การส่งเสริมพัฒนาการเด็กในบริบทของความหลากหลายวัฒนธรรม*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล*.

<http://www.cf.mahidol.ac.th/autopage/file/WedJuly2008-22-18-5-4articel-004.pdf>

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2557). *ทักษะที่ 21 ช่วยให้เด็กไทยมีสุขภาวะอย่างไร*.

http://thaissf.org/?option=com_content&view=article&id=4:21 &catid=5:ed-

ประพันธ์พงษ์เอ็มเค. (2555). *ADDIE (ADDIE Model)*. <http://blog.msu.ac.th/?p=4833>.

ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และ เสมอกาญจน์ โสภณศิริรัฐรักษ์. (2560). *10 มาตรฐานที่จำเป็นสำหรับ MOOC*. <http://mooc.thaicyperu.go.th/standard/>

- น้ำมนต์ เรืองฤทธิ์. (2558). สภาพและความต้องการแหล่งการศึกษาออนไลน์ออนไลน์ในระบบเปิด สำหรับมหาชน ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(2), 124-140.
- พิชญสินี ไสยสิทธิ์. (2558). *การพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- พิจิตรา ธงพานิช. (2561). *วิชาการจัดการเรียนรู้และการจัดการในชั้นเรียน : รูปแบบการสอน ADDIE (ADDIE Model).* <http://adi2learn.blogspot.com/2018/01/addie-model.html>
- สเก็ตบัพเดิล. [ม.ป.ป.]. *ADDIE Model.* <https://www.sketchbubble.com/en/presentation-addie-model.html>
- สิริกัญญา มณีนิล และศศิฉาย ณะมัย. (2563). *การพัฒนาแบบการเรียนการสอนแบบเปิด ตามแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน สำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ที่มีลีลาการเรียนรู้แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์.ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- วาสนา อุทัยแสง. (2559). *การตระหนักรู้การบริหารความเสี่ยงและการนำการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติของบุคลากร. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- โอภาส เกาไศยาภรณ์. (2554). *การพัฒนาแบบเครือข่ายสังคมเชิงเสมือนสำหรับห้องเรียนพหุวัฒนธรรมเพื่อการสร้างความรู้ และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์.ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา.คณะครุศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/32290>*
- อภิชัย ทาก่อง. (2559). *การยอมรับเทคโนโลยีและคุณภาพการบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ของผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานคร.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต:มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.*
- อิศรา ก้านจักร. (2559). *พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).* ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

- Al-Atabi, M. and DeBoer, J. (2014). *Teaching entrepreneurship using Massive Open Online Course (MOOC)*. Technovation 34 (2014), 261-264.
- Banks, J.A. 1994. *An introduction to multicultural education* Washington: Allyn and Bacon.
- Banks, J.A. 2001. *Cultural Diversity and Education: Foundations, Curriculum and Teaching*. Boston: Allyn and Bacon.
- Bucovetchi, O., Stanciu, R. D. & Simion, C. P. (2016). *Study on designing a curriculum suitable for MOOC platforms starting out the Romanian students' expectation. 9th International Conference Interdisciplinarity in Engineering 2015*. Procedia Technology 22(2016), 1135-1141.
- Bruder, I. 1989. *Distance learning: What's holding back this boundless delivery system?* *Electronic Learning*, 8(6), 30-35.
- Casey, D.M. 2008, *The Historical Development of Distance Education through Technology*. TechTrends. 52 (2). 45-51.
- Driver, R., & Oldham, V. (1986). *A constructivist model of teaching*. Retrieved from <http://www.constructivism.web.com/amodelofinstrution.htm>
- Gulatee, Y. & Nilsook, P. (2014). *Elements of learning design for MOOCs*. The Fifth TCU International E-learning Conference 2014. 84-89.
- McCombs, B. (2015). *Learner - Centered Online Instruction*. New Directions for Teaching and Learning, 2015(144), 57-71
- Perifanou, M. A. & Economides, A. A. (2014). *MOOCs for foreign language learning: an effort to explore and evaluate the first practices*. INTED2014 Conference, Proceeding, 3561-

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพเนื้อหา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวัชรวรานนท์   คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. อิศรา ก้านจักร   รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. อาจารย์ ดร. พิชญ์สินี ไสยสิทธิ์   สาขาวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักรินทร์ ชนประชา   สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรวลี ตั้งคุปตานนท์   คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพสื่อ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวัชรวรานนท์   คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. อิศรา ก้านจักร   รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. อาจารย์ ดร. พิชญ์สินี ไสยสิทธิ์   สาขาวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักรินทร์ ชนประชา   สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรวลี ตั้งคุปตานนท์   คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

1.	นางสาวโนรมี มะ	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2.	นางสาวกาญจนา แก้วเสฐียร	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3.	นายธันวา เจ๊ะอาแว	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

1.	นางสาวโนรมี มะ	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2.	นางสาวกาญจนา แก้วเสฐียร	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3.	นายธันวา เจ๊ะอาแว	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบวัดความพึงพอใจ

1.	นางสาวโนรมี มะ	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2.	นางสาวกาญจนา แก้วเสฐียร	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3.	นายธันวา เจ๊ะอาแว	นักวิชาการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 4 ด้าน คือ

ระดับความคิดเห็น	+1	หมายถึง	เนื้อหามีความเหมาะสม/สอดคล้อง
	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามี
			สอดคล้อง
	-1	หมายถึง	เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง
เกณฑ์แปลผล	0.60 - 1.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง สามารถนำไปใช้งานได้
	0.00 - 0.59	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง แก้ไขหรือตัดออก

ประเด็นความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1. ด้านโครงสร้างเนื้อหา							
1.1 โครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	เหมาะสม
1.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหา	1	1	0	1	1	0.8	เหมาะสม
1.3 ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน	0	1	1	1	1	0.8	เหมาะสม
1.4 ความถูกต้องของเนื้อหา	1	1	1	1	1	1	เหมาะสม
รวม						0.9	เหมาะสม
2) การนำเสนอของเนื้อหา							
2.1 เนื้อหาที่นำเสนอตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	1	1	0.8	เหมาะสม
2.2 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	1	1	0	0	1	0.6	เหมาะสม
2.3 ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	1	0	1	1	1	0.8	เหมาะสม
2.4 ความเหมาะสมของลำดับการนำเสนอเนื้อหา	1	1	1	1	1	1	เหมาะสม
รวม						0.8	เหมาะสม
3) ใช้ภาษา							

3.1) การใช้ภาษาอย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	1	เหมาะสม
3.2) ความชัดเจนของภาษา	1	1	1	1	0	0.8	เหมาะสม
3.3) ความเหมาะสมของภาษา	1	1	1	1	1	1	เหมาะสม
รวม						0.9	เหมาะสม
4) ความเหมาะสมของเนื้อหา							
4.1) เนื้อหาที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	1	1	1	1	0	0.8	เหมาะสม
4.2) เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	1	1	0	1	1	0.8	เหมาะสม
รวม						0.8	เหมาะสม
รวมทั้งหมด						0.8	เหมาะสม

พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาการพัฒนา การศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อ ส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียน ระดับอุดมศึกษา ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเนื้อหา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม โดยค่าเฉลี่ยรวม มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับเหมาะสม ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 (IOC = 0.8) โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ให้ความสำคัญ เห็นว่า สามารถนำเนื้อหาเรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ไปใช้ในการวิจัยได้ ผลการประเมินคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบ เปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการ สร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การประเมินคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ การพัฒนาการศึกษา ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริม พฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้ คะแนนแต่ละข้อดังนี้

ระดับความคิดเห็น	+1	หมายถึง	เนื้อหามีความเหมาะสม/สอดคล้อง
	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหามีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามี
			สอดคล้อง
	-1	หมายถึง	เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

เกณฑ์แปลผล	0.60 - 1.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง สามารถนำไปใช้งานได้
	0.00 - 0.59	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง แก้ไขหรือตัดออก

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	แปลความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	1	0	1	0.6	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	สอดคล้อง
8	1	0	1	0.6	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	สอดคล้อง
11	1	1	1	1	สอดคล้อง
12	1	1	1	1	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	สอดคล้อง
15	0	1	1	0.6	สอดคล้อง
16	1	1	0	0.6	สอดคล้อง
17	1	1	1	1	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	สอดคล้อง
19	1	1	1	1	สอดคล้อง
20	1	1	1	1	สอดคล้อง
รวม				0.92	สอดคล้อง

พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับประเมินคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยค่าเฉลี่ยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสม ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 (IOC = 0.92)

ผลการประเมินคุณภาพแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การประเมินคุณภาพแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการการประเมินคุณภาพแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้

ระดับความคิดเห็น	+1	หมายถึง	เนื้อหาที่มีความเหมาะสม/สอดคล้อง
	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามี สอดคล้อง
	-1	หมายถึง	เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง
เกณฑ์แปลผล	0.60 - 1.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง สามารถนำไปใช้งานได้
	0.00 - 0.59	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง แก้ไขหรือตัดออก

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	แปลความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	1	0	1	0.6	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	สอดคล้อง
11	1	1	1	1	สอดคล้อง
12	1	1	0	0.6	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	สอดคล้อง

15	1	1	1	1	สอดคล้อง
16	1	1	1	1	สอดคล้อง
17	1	1	1	1	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	สอดคล้อง
19	1	1	1	1	สอดคล้อง
20	1	1	0	0.6	สอดคล้อง
21	1	1	1	1	สอดคล้อง
22	1	1	1	1	สอดคล้อง
23	1	1	1	1	สอดคล้อง
24	1	1	1	1	สอดคล้อง
25	1	1	1	1	สอดคล้อง
รวม				0.95	สอดคล้อง

พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับประเมินคุณภาพแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยค่าเฉลี่ยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสม คัดชั้นนี้ความสอดคล้องเท่ากับ 0.95 (IOC = 0.95)

ผลการประเมินคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การประเมินความพึงพอใจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความพึงพอใจ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้

ระดับความคิดเห็น	+1	หมายถึง	เนื้อหาที่มีความเหมาะสม/สอดคล้อง
	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสม/ไม่แน่ใจว่ามี
			สอดคล้อง
	-1	หมายถึง	เนื้อหาไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

เกณฑ์แปลผล	0.60 - 1.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง สามารถนำไปใช้งานได้
	0.00 - 0.59	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม/ไม่สอดคล้อง แก้ไขหรือตัดออก

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	แปลความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	สอดคล้อง
11	1	1	1	1	สอดคล้อง
12	1	1	1	1	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	สอดคล้อง
15	1	1	1	1	สอดคล้อง
16	1	1	1	1	สอดคล้อง
17	1	1	1	1	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	สอดคล้อง
19	1	1	1	1	สอดคล้อง
20	1	1	1	1	สอดคล้อง
รวม				1	สอดคล้อง

พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับประเมินความพึงพอใจ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยค่าเฉลี่ยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสม ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 (IOC = 1)

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้ออนไลน์ แบบใช้ตัวอักษร

[Home](#)
[PSU MOOC](#)
[PSU MySchool](#)

การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผลิตโดย สถาบันวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

PSU MOOC

- **กระบวนการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking)**
๒021-10-07
- **การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มเด็บ้านแบบบูรณาการ Integrated Care for Home-bound Elderly Subject**
๒021-09-23
- **E-Orientation Guide for Outbound Students**
๒021-09-14
- **E-Orientation Guide for Inbound Students**
๒021-09-14
- **Basic Graphic Design for IAO purposes**
๒021-09-14
- **Thai Listening and Speaking Skills**
๒021-08-30
- **หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กัมการบรีโก (Halal-Haram Principles and**

ภาพหน้าแรกของรายวิชา ซึ่งจะแสดงรายละเอียด เกณฑ์การผ่านและรายชื่ออาจารย์ผู้สอน

การเรียนรู้ออนไลน์ แบบใช้ตัวอักษร

[Home](#)
[PSU MOOC](#)
[PSU MySchool](#)

เกี่ยวกับรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ยอมรับความแตกต่างทางด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา แต่สามารถปรับตัวเข้าหากัน อยู่ร่วมกันได้และดำเนินชีวิตในวิถีแห่งพหุวัฒนธรรม การแบ่งปัน เชื่อเพื่อเชื่อและช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคคลในชุมชนท้องถิ่น และเกิดการปฏิสัมพันธ์กันในชุมชนอย่างเป็นกันเอง และอาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกันและเคารพซึ่งกันและกันบนพื้นฐานของการยอมรับสิทธิเสรีภาพระหว่างกัน

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของสังคมพหุวัฒนธรรมได้ เพื่อเรียนรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
2. ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการสร้างความรู้และตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
3. ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างและหลากหลายทางสังคมพหุวัฒนธรรม และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรจริงได้

เกณฑ์การวัดและประเมินผลในรายวิชา

เข้าทำแบบทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมในบทเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ผู้เรียนมีคะแนนรวมทั้งไม่ต่ำกว่า 60% ถือว่าผ่านเกณฑ์เพื่อรับประกาศนียบัตรในระบบได้

 Effort	จำนวนชั่วโมงเรียนรู้ทั้งหมด 5 ชั่วโมงเรียนรู้
 Price	ไม่มีค่าใช้จ่าย
 Level	เบื้องต้น
 Target Group	นิสิตเรียน นิสิตศึกษาระดับปริญญาตรี และประชาชนทั่วไป
 How To Pass	ผู้เรียนต้องทำคะแนนรวมทั้งไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไป
 Certificate	มี

 ภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ (English for Tourist Guides)
๒021-05-27

 บทเรียนเพื่อการเตรียมความพร้อมสำหรับการเขียนข้อเสนอโครงการ ในกิจกรรม PSU Young GACC
๒021-05-25

 สสสาร: ภาษาอังกฤษ (Essential English)
๒021-05-21

[More >](#)

ภาพหน้าแรกของรายวิชา ซึ่งจะแสดงรายละเอียด เกณฑ์การผ่านและรายชื่ออาจารย์ผู้สอน

Home Dashboard Events My Courses This course

> วิชาเรียนของฉัน > mul001

Announcements

แนะนำรายวิชา

- วิดีโอแนะนำรายวิชา

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

- แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)
0 of 0 Attempted

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมก่อนเรียน

- แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ (ก่อนเรียน)
- แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (ก่อนเรียน)

ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

- วิดีโอตอนที่ 1
- ตอนที่ 1 ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม
- แบบทดสอบตอนที่ 1
0 of 0 Attempted

ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

- วิดีโอตอนที่ 2
- ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
- แบบทดสอบตอนที่ 2
0 of 0 Attempted

ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

- วิดีโอตอนที่ 3
- แบบทดสอบตอนที่ 3
0 of 0 Attempted

ตอนที่ 4 : การแข่งขันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

- วิดีโอตอนที่ 4
- แบบทดสอบตอนที่ 4
0 of 0 Attempted

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมหลังเรียน

- แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ (หลังเรียน)
- แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (หลังเรียน)

แบบประเมินความพึงพอใจ

- แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

- แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)
0 of 0 Attempted

ภาพโครงสร้างรายวิชา การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ภาพรวมรายละเอียดภายในรายวิชา

← → ↻ 🏠 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2397

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

🏠 Home 📊 Dashboard 📅 Events 📁 My Courses 👤 This course

📁 > วิชาเรียนของฉัน > mul001 > แนะนำรายวิชา > วิดีทัศน์แนะนำรายวิชา

วีดิทัศน์แนะนำรายวิชา

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Sunday, 14 February 2021, 9:39AM

ภาพวีดิทัศน์แนะนำรายวิชา

← → ↻ 🏠 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2395

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

🏠 Home 📊 Dashboard 📅 Events 📁 My Courses 👤 This course

📁 > วิชาเรียนของฉัน > mul001 > ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม > วิดีทัศน์ตอนที่ 1

วีดิทัศน์ตอนที่ 1

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Sunday, 14 February 2021, 9:20AM

ภาพตัวอย่างวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

← → ↻ 🏠 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2400&forceview=1

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

🏠 Home 📅 Dashboard 📅 Events 📅 My Courses 👤 This course

📁 > วิชาเรียนของฉัน > mul001 > ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม > วิดีทัศน์ตอนที่ 2

วิดีโอทัศน์ตอนที่ 2

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Tuesday, 16 February 2021, 10:05PM

ภาพตัวอย่างวิดีโอทัศน์ ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

← → ↻ 🏠 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2396&forceview=1

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

🏠 Home 📅 Dashboard 📅 Events 📅 My Courses 👤 This course

📁 > วิชาเรียนของฉัน > mul001 > ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม > วิดีทัศน์ตอนที่ 3

วิดีโอทัศน์ตอนที่ 3

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Sunday, 14 February 2021, 9:26AM

ภาพตัวอย่างวิดีโอทัศน์ ตอนที่ 3 การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2399&forceview=1

Home Dashboard Events My Courses This course

วิชาเรียนของฉัน > mu1001 > ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม > วิดีทัศน์ตอนที่ 4

วิทัศน์ตอนที่ 4

ตอนที่ 4 การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

Watch later Share

ที่มา : ศยามวิทย์

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Tuesday, 16 February 2021, 10:04PM

ภาพตัวอย่างวิทัศน์ ตอนที่ 4 การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

วิชาเรียน การแบ่งปันกับสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 1

ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

❖ ความหมายของสังคมพหุวัฒนธรรม

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525) ให้นิยามสังคมพหุวัฒนธรรมว่า คือ สังคมที่มีสมาชิกต่างเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม

- คำว่า **พหุ** หมายถึง ปรมาณ
- คำว่า **วัฒนธรรม** ได้มีนิยามโดยกรมศิลปากรใน พ.ศ. 2476 ว่าเป็น คือ
  1. สิ่งซึ่งทำให้สังคมมีความเป็นหนึ่ง
  2. สิ่งซึ่งรวมอยู่รวม
  3. สิ่งซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม
  4. พฤติกรรมอันมีผลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม

เมื่อรวมกันจะได้คำที่หมายถึงสังคม หรือ สังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

เมื่อครั้งที่ 1 ในรอบ 1887 ได้มีหนังสือของนักเขียนชาวอเมริกันชื่อ วิลเลียม โอเวนส์ ได้กล่าวถึงสังคมพหุวัฒนธรรมว่า สังคมพหุวัฒนธรรม หมายถึง สังคมที่มีสมาชิกต่างเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ซึ่งหมายถึงสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ปีแรก 2518 (2518, 2519) ภาควิชา สังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดตั้งศูนย์วิจัยสังคมพหุวัฒนธรรมขึ้น โดยมีศาสตราจารย์ ดร. วิมลวรรณ วัฒนานันท์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์วิจัยสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

❖ ความหมายของวัฒนธรรม

วัฒนธรรม โดยทั่วไปหมายถึง ทุกลมุขแห่งการประพฤติปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของสมาชิกในสังคม ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น วัฒนธรรมสูง วัฒนธรรมต่ำ และ วัฒนธรรมพื้นเมือง

คำว่า "วัฒนธรรม" มาจากภาษาสันสกฤต คำว่า "วิท" หมายถึง "ศึกษา" และ "ย" หมายถึง "วัฒนธรรม" ในภาษาไทย หมายถึง วัฒนธรรม ซึ่งหมายถึง วัฒนธรรมที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

- วัฒนธรรม คือ วัฒนธรรมที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- วัฒนธรรม คือ วัฒนธรรมที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้น เมื่อพูดถึงวัฒนธรรมแล้วหมายถึง วัฒนธรรมที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

วัฒนธรรมที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หมายถึง วัฒนธรรมที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เอกสารประกอบการเรียน 2 ตอน ของการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน

คำถาม 1
Not yet
answered
Marked out of
10.00
🔒 ภัยซ่อนคำตอบ
🔧 แก้ไขคำถาม

คำชี้แจง: แบบทดสอบท้ายตอนที่ 3 นี้ ให้ผู้เรียนจับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันให้ถูกต้อง โดยอ่านคำถามด้านซ้ายมือแล้ว เลือกคำตอบด้านขวามือที่ถูกต้องที่สุด

1. เด็กมุสลิมเล่นกันในลานวัด หรือมีพระมาบิณฑบาตหน้ามีสยิด	เลือก ..
2. คนไทยอยู่ร่วมกันแบบสังคหวัตถุ	เลือก ..
3. การไม่ถูกลูกศรจากความเชื่อ วัฒนธรรม เชื้อชาติ หรือชาติพันธุ์ของผู้อื่น	เลือก ..
4. การไม่ระแวงผู้อื่นจนเกิดความเป็นความบาดหมาง	เลือก ..
5. การแสดงความจริงใจต่อกันทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง	เลือก ..
6. แสดงความห่วงใยต่อบุคคลรอบข้าง ไม่ซ้ำเติมให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ชอกช้ำมากขึ้น	เลือก ..
7. การอยู่ร่วมกันของบุคคลที่มีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้งทัศนคติความเชื่อ	เลือก ..

Finish attempt ...

« PREVIOUS ACTIVITY
วิดีโอตอนที่ 3

NEXT ACTIVITY »
วิดีโอตอนที่ 4

ภาพตัวอย่างแบบทดสอบท้ายบทเรียน

The screenshot displays a web-based exam interface for a PSM MOOC course. The page features a header with the PSM MOOC logo and navigation icons. The main content area contains nine multiple-choice questions, each with a title, a description, and four options. The questions cover topics such as the purpose of the course, the role of the instructor, the role of the student, the role of the administrator, the role of the system, the role of the content, the role of the assessment, the role of the feedback, and the role of the support. The interface also includes a progress bar at the top right, a navigation sidebar on the right, and a question bank at the bottom right.

Navigation Sidebar:

- Badges
- Competencies
- คะแนนทั้งหมด
- General
- เนื้อหาวิชา
- แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)
- แบบทดสอบก่อนเรียนก่อนเรียน (Pre-Test)
- ตอนที่ 1 ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
- ตอนที่ 3 การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ตอนที่ 4 การยอมรับและยอมรับวัฒนธรรมในสังคมพหุวัฒนธรรม
- แบบทดสอบก่อนเรียนก่อนเรียน (Pre-Test)
- แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)
- แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)
- การศึกษาระดับชั้น Sandbox
- Creative and Modern Presentation Design

การจัดการระบบ

- สิทธิ์และการใช้งาน
- รหัสผ่าน
- Group overrides
- User overrides
- แก้ไขแบบทดสอบ
- ผู้ใช้งาน
- กลุ่ม
- Locally assigned roles
- Permissions
- Check permissions
- ฟิลเตอร์
- Competency breakdown
- บันทึกการใช้งานระบบ
- คำสั่งและข้อมูล
- คู่มือ
- Question bank
- การจัดการวิชา

เพิ่มข้อคิด

เพิ่ม _____

ภาพตัวอย่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ตัวอย่างเครื่องมือการวิจัย

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

คำชี้แจง : พฤติกรรมการสร้างความรู้สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยการสนับสนุนจากกองทุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยพฤติกรรมการสร้างความรู้ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินพฤติกรรมการสร้างความรู้ของตนเอง โดยแบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้เรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

พฤติกรรมการสร้างความรู้ (Knowledge Construction) คือ การสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาของตัวผู้เรียนเองและการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง ความรู้ที่อยู่ในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) โดยผ่านกระบวนการดูดซึม (Assimilation) และการปรับเปลี่ยน (Accommodation) โดยมีแนวทางการเรียนรู้ในกระบวนการสร้างความรู้ ประกอบด้วย 1) บริบทตามสภาพจริง 2) กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการออกแบบขึ้น 3) การเข้าสู่รูปแบบของกระบวนการ 4) บทบาทและมุมมองที่หลากหลาย 5) การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน 6) การไตร่ตรองเพื่อกระตุ้นการสร้างสิ่งที่เป็นนามธรรม 7) การสร้างความรู้ 8) การช่วยเหลือ 9) การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้เรียน

1. เพศ หญิง ชาย
2. อายุ ต่ำกว่า 20 21-30 31 ขึ้นไป
3. ศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์ อื่น ๆ
4. สถาบันการศึกษา
.....
5. ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต น้อยกว่า 1 ปี 2-5 ปี 5 ปีขึ้นไป
6. เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 2.01-2.50
 2.51-3.00 3.00 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินและความหมายดังนี้

- 3 หมายถึง มีการสร้างความรู้ อยู่ระดับ มาก
 2 หมายถึง มีการสร้างความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
 1 หมายถึง มีการสร้างความรู้ อยู่ในระดับต่ำ

ประเด็นด้านการพิจารณา	ระดับการสร้างความรู้		
	3	2	1
1. การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			
2. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง			
3. การกำหนดแนวทางหรือวิธีการที่ใช้เพื่อเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย			
4. การจัดลำดับขั้นตอนและความสำคัญในการเรียนรู้			
5. การเตรียมสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตัวเอง			
6. มีการผนวกความรู้ แนวคิดใหม่ ๆ จัดเก็บเป็นระบบผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			
7. มีการรวบรวมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น จัดทำเอกสาร ตำรา หนังสือ ฐานความรู้ หรือบนเครื่องมือทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			
8. การคิดเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดด้านการเรียนของเพื่อนกับแนวคิดของตนเองผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			

9. มีความสามารถในการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่ที่ได้รับ กับความรู้เดิม			
10. มีความสามารถในการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนผ่าน ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมไปประยุกต์กับการเรียนใน วิชาอื่น ๆ หรือนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้			
11. มีการระบุแนวทางหรือวิธีการที่จะปรับปรุงการเรียนรู้อัน ตนเอง			
12. มีความพยายามในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน ในระบบ			
13. มีความตั้งใจที่จะขวนขวายหาความรู้ในการเรียนอย่างเต็ม ความสามารถ			
14. มีการเรียนรู้ข้อผิดพลาดจากประสบการณ์การเรียนผ่าน ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และหาวิธีการแก้ไข ข้อผิดพลาดนั้น			
15. เข้าเรียนผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างเสมอ			
16. มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แนะนำหรือแสดงความ คิดเห็นผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			
17. มีการบันทึกสนทนาในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และแนวคิดร่วมกันทั้งของตนเองผ่าน ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			
18. การบันทึกคำแนะนำ ความช่วยเหลือและความเห็นต่าง ๆ ผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม			
19. มีการบันทึกความรู้สม่ำเสมอผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม			

20. มีการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์แนวความคิดผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบ เปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุ วัฒนธรรม			
---	--	--	--

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

คำชี้แจง : ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยการสนับสนุนจากกองทุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง โดยแบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้เรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้เรียน

7. เพศ หญิง ชาย
8. อายุ ต่ำกว่า 20 21-30 31 ขึ้นไป
9. ศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์ อื่น ๆ
10. สถาบันการศึกษา
- .....
11. ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต น้อยกว่า 1 ปี 2-5 ปี 5 ปีขึ้นไป
12. เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 2.01-2.50
 2.51-3.00 3.00 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินและความหมายดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประเด็นด้านการพิจารณา	ระดับความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม				
	5	4	3	2	1
การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง					
21. วัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคมีความเชื่อ ค่านิยม หลักปฏิบัติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกัน					
22. วัฒนธรรมไทยมีการผสมผสานมาจากวัฒนธรรมของหลากหลายเชื้อชาติ					
23. สันติภาพของจะเกิดขึ้นเมื่อเราเข้าใจถึงความแตกต่าง และความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
24. ขนบธรรมเนียมและประเพณีในแต่ละภาค มีความงดงามและควรค่าแก่การอนุรักษ์					
25. สังคมไทยมีความหลากหลายทั้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม					
26. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นเสน่ห์ของสังคมไทย					
27. วัฒนธรรมแต่ละประเทศมีการสืบทอดมาหลายร้อยปี เราจึงควรยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมอื่น ๆ					
28. ความแตกต่างทางด้านศาสนา ไม่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันของผู้คนในประเทศไทย					

29. ชาวไทยมุสลิม และชาวคริสต์มีสิทธิและเสรีภาพในด้านต่าง ๆ เท่าเทียมกับชาวไทยพุทธ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ					
30. เราควรมีความเป็นกลาง ไม่ต่อต้าน ลดอคติ ต่อผู้ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ต่างจากตนเอง					
31. เราสามารถปรับตัวเพื่อเข้ากับเพื่อนที่มีความแตกต่างทางด้าน ความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม					
ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย					
32. คริสตมาส คือวันสำคัญ และการเฉลิมฉลองของผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์					
33. ศีล 5 คือ หลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานที่สำคัญของชาวพุทธ					
34. การละหมาดวันละ 5 เวลา คือหลักปฏิบัติในการประกอบศาสนกิจที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด					
35. เราเข้าใจถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การแต่งกาย รวมถึงอาหารการกิน และวัฒนธรรมการรับประทานอาหารที่มีความแตกต่างกัน					
36. เข้าใจเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลของการบริโภคอาหารฮาลาลของชาวมุสลิม					
37. อาหารฮาลาล หมายถึงอาหารที่ผ่านกระบวนการตามหลักการของศาสนาอิสลาม มีความสะอาดและทุกคนสามารถทานได้					
38. อาหารฝรั่ง อาหารจีน อาหารไทย หรืออาหารอาหรับ สามารถเป็นอาหารที่ฮา					

ลาลได้ หากผ่านกระบวนการตามหลักการศาสนาอิสลามอย่างถูกต้อง					
39. แต่ละศาสนาสามารถไปมาหาสู่ และอาศัยอยู่ร่วมกันได้โดยเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน					
40. การคลุมฮิญาบ (ผ้าโพกศีรษะ) ของผู้หญิงมุสลิม คือหลักปฏิบัติทางศาสนาที่สามารถปรับเข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบันได้					
41. มีความเคารพนับถือผู้นำทางศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด ด้วยความบริสุทธิ์ใจ					
42. มีความภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง และพร้อมสืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรม โดยไม่ขัดแย้งกับความเชื่อของวัฒนธรรมอื่น					
43. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการผสมผสานวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
44. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภาคใต้ ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนา และประเพณีวัฒนธรรม					
45. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ควรมีความเข้าอกเข้าใจกัน ประนีประนอม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบวัดความพึงพอใจ

คำชี้แจง : แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่ได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้เรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/แนวทางปรับปรุงพัฒนา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้เรียน

1. เพศ หญิง ชาย
2. อายุ ต่ำกว่า 20 21-30 31 ขึ้นไป
3. ศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์ อื่น ๆ
4. สถาบันการศึกษา
5. ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต น้อยกว่า 1 ปี 2-5 ปี 5 ปีขึ้นไป
6. เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 2.01-2.50
 2.51-3.00 3.00 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินและความหมายดังนี้

5 หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4 หมายถึง	พึงพอใจมาก
3 หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2 หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1 หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
1. การสมัครเข้าสู่ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน					
2. การใช้งานระบบ สามารถเรียนตามขั้นตอนได้อย่างสะดวก ง่ายตาย					
3. การจัดเรียงเนื้อหา และบทเรียนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
4. การจัดการเรียนรู้บนแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น					
5. เนื้อหามีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่น ๆ ได้					
ด้านสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
7. กิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น					
8. นำเสนอเนื้อหาของรายวิชาผ่านรูปแบบวีดิทัศน์มีความสวยงาม ชัดเจน และเข้าใจง่าย					
9. ภาพประกอบในวีดิทัศน์ของรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหา					
10. สื่อวีดิทัศน์เสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน					
11. การออกแบบระบบสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก ผู้เรียนไม่สับสน และสามารถย้อนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมหรือเรื่องอื่น ๆ ได้ง่าย					
12. กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเกิดความรู้ทัศนคติในคุณค่าทางวัฒนธรรม และสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน					

13. มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน บทเรียน และผู้สอน และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้อื่น ๆ					
14. มีช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่างเหมาะสม					
15. มีการเชื่อมโยงไปยัง Link อื่น ๆ เพื่อผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติม และเข้าถึงแหล่งความรู้อื่น ๆ ได้อย่างง่าย					
ด้านการวัดและประเมินผลผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
16. มีการกำหนดการวัดผลและประเมินผลที่มีความเหมาะสม					
17. มีการส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม					
18. ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ					
19. มีการประเมินผลที่หลากหลายและมีปริมาณเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
20. ความพึงพอใจต่อรายวิชาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวศุภนิดา ดวงจินดา		
รหัสประจำตัวนักศึกษา	6320121509		
วุฒิการศึกษา			
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา	
การศึกษาบัณฑิต (สาขาวิชาเทคโนโลยีและ สื่อสารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยทักษิณ	2563	

ทุนการศึกษา

ได้รับทุนการศึกษาจากศูนย์วิจัยนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน

Supanida Duangjinda , Ophat Kaosiyaporn , Wasant Atisabda and Narongsak Rorbkorb. (2021). Development of Massive Open Online Course on Coexistence in Multicultural Society to Enhance Knowledge Construction and Awareness of Cultural Values for Undergraduate Students. The 2nd SEA-STEM International Conference 2021. 91-93.